

Dragi bralci!

Danes vas pozdravlja "Zasavski vestnik" poslednjikrat v letu 1954. Kaj naj vam povemo ob koncu leta? Kot dobri prijatelji, ki smo se srečevali vsak teden v vaših domovih, nismo v zadregi z besedo. Uredništvo in naši dopisniki na terenu so si prizadevali in storili vse, kar je bilo v danih okoliščinah mogoče: končno: zakaj ne bi ob naših uspehih in neuspehih priznali — saj smo ljudje iz vaše srede — da tudi nam ne gre vse izpod rok oziroma izpod peresa, kakor bi želeli.

V novem letu 1955 vam bomo poskušali prinesiti v našem listu dosti novega in zanimivega. Poskusi želimo, da vam "Zasavski vestnik" kakšnih novosti? Potrudili se bomo, da vam ustrežemo, kolikor bo to izvedljivo in mogoče. Seveda pa izpolnitev vaših želj ni odvisna vedno samo od nas. Tudi mi imamo težave in se borimo z njimi.

Zelimo si, dragi bralci, vašega sodelovanja, vaših nasvetov in pripomb. Čestokrat imate kritične opazke o tem in onem, ki pa ostanejo po navadi v ožjem krogu, največkrat za kakšnim omizjem. Ako pa vzemo zanje, je največkrat že prepozno. Vi, dragi bralci, ste tisti, ki bi lahko načeli marsikatero vprašanje ali pa nas nanj opozorili. Vsako vaše sporočilo, vsak vaš nasvet nam bo dragocen. Zato je položaj tak, da ne zmoremo vsega sami, toda ob skupnem delu bodo uspehi boljši in večji. Laže bomo premagali težave, ki jih ni malo, če bomo delali skupno z vsemi bralci. Posamezniki ne vedo vsega, vsi pa vse. Na delo torej, kajti le v skupnosti je moč! To velika socialistična načelo imamo vedno pred očmi.

Pa še nekaj: ob koncu leta iskrena hvala vsem tistim, ki imajo poravnano naročnino, kajti s tem nam omogočate in olajšate redno poslovanje in izhajanje lista. Tiste pa, ki naročnine še niso plačali iz tega ali onega vzroka, pa opominjamo in prosimo ponovno, da to stori čimprej. Prinesejo nam jo lahko v upravo lista osebno ali pa jo nakažejo po pošti, ki smo jo pred kratkim priložili listu.

Hkrati opozarjamo vse naše bralce, da se bodo tisti naročniki, ki imajo poravnano naročnino za leto 1954 in jo bodo plačali tudi za prihodnje leto do 1. maja 1955, lahko udeležili

tradicionalnega velikega nagradnega žrebanja „Zasavskega vestnika“

ki bo predvideno — kakor lani — dne 1. maja 1955.

Med dobitki imamo že sedaj zagotovljen lep radio aparat in moško kolo, nadalje že okrog 40 drugih dobitkov. Teh bo prihodnje leto verjetno še več kot pri dosedanjih nagradnih žrebanjih našega lista.

Zelimo vsem bralcem in prijateljem našega lista, da bi jim novo leto, ki je pred nami, prineslo zdravje in zadovoljstvo ter uspehe pri vsakdanjem poklicnem delu in vsem ostalem prizadevanju. Naj bo tudi prihodnje leto leto napredka in novih pridobitev za vsakega posameznika in za našo lepo socialistično domovino!

Srečno in veselo Novo leto vsem!

Uredništvo in uprava "Zasavskega vestnika"

Delovni kolektivi našega okraja so predčasno izpolnili svoje naloge do skupnosti in jih presegli

Pred dnevi je zasedal v Trbovljah okrajni zbor in zbor proizvajalcev. Na tem zasedanju so ljudski odborniki ugotovili uspehe, ki so jih dosegla naša industrijska podjetja, in sicer da je večina izpolnila svoj letošnji družbeni plan in ga celo prekorajčila predčasno. Na zborovanju so nadalje podrobno obravnavali nove obveznosti okraja Trbovlje do družbene skupnosti. Ugotovili so, da bodo naši kolektivi te nove naloge lahko izvršili, saj so pokazali doslej pri opravljanju svojih dolžnosti vedno visoko zavest, ki odlikuje zasavske delovne kolektive.

Družbeni plan za leto 1954 so nekatera podjetja izpolnila že do konca meseca novembra. Tako je podjetje "Elektro-Trbovlje" izvršilo svoje družbene obveznosti že s 162%, "Mehanika" v Trbovljah s 129%, trboveljska elektrarna s 126%, steklarstva v Hrastniku s 125%, papirnica v Radečah s 116%, rudnik Trbovlje-Hrastnik s 114%, kemična tovarna v Hrastniku s 101%, cementarna v Trbovljah s 100%, zagorski rudnik s 95%, Sirojno mizarstvo v Trbovljah s 93% in Sirojna tovarna v Trbovljah s 92%. Celokupnih planiranih dohodkov nista dosegli s področja industrije in rudarstva le dve gospodarski organizaciji, in sicer "Peta" v Radečah s 83%, Industrija gradbenega materiala v Radečah pa s 69%. Vsa druga podjetja iz te skupine so presegla svoj planirani letni dohodek do konca meseca novembra za 6%, ostale gospodarske organizacije pa za 11%. Vse te gospodarske organizacije našega okraja so do konca preteklega meseca prekorajčile planirani dohodek za letošnje leto za 7%.

Ostala gospodarska področja našega okraja, kot n. pr. obrt, pa so dosegla svoj letni načrt do konca novembra s 110%, in

sicer gradbeništvo skupno 117%, gostinstvo skupno 114%, trgovina skupno 107%, promet pa 106%.

Vsi ti podatki nam pokažejo velik prispevek naših podjetij za družbeno skupnost. Posebno moramo pohvaliti naše rudarje, ki so sprito pomanjkanja premoga žrtvovali nedelje za delo, da dajo naši industriji, železnici in ostalim potrošnikom pač kar največ premoga. Prav tako moramo izreči priznanje kolektivu v hrastniški steklarni, ki je letošnje leto organiziral v svoji tovarni boljšo proizvodnjo, vzporedno pa so tamkaj še pocenili svoje izdelke. Enako so naši rudarji nakopali letos že 110.000 ton več premoga, kot je bilo načrtano. Marsikdo bi dejal, da plan rudarjev ni bil re-

alen. A vendar ni tako. Nakopali so premoga toliko več, ker je državi nujno potreben, kar pa so dosegli v celoti le z dodatnim nedeljskim delom, ko so drugi imeli počitek, rudarji pa ne.

Pohvalo zasluži tudi kemična tovarna v Hrastniku in papirnica v Radečah. Razveseljivi so v enakih meri uspehi podjetij, ki so bila šele pred kratkim ustanovljena, tako n. pr. "Mehanika" v Trbovljah ter Sirojno mizarstvo ravno tam. Po dosedanjih vidikih se bo narodni dohodek v našem okraju medtem še lepo povečal, tako da bodo delovni kolektivi Zasavja res častno zaključili leto 1954, prav tako pa z vedrim čelom in s pogumnimi koraki stopili v novo leto — v nove zmagе.

Trboveljski taborniki so bili letos delavni

Taborniki Rodu "Črna diamantra" v Trbovljah so imeli pred kratkim svoj redni letni občni zbor. Ta Rod, ki ga sestavlja v večini delavska mladina, gimnazijci in učenci osnovnih šol, je bil letos prav marljiv. Sedaj šteje že nad 150 ljudi. Letos je ob občinskem prazniku napravil v Zg. Trbovljah propagandni tabor pod šotori ter je ob tej priložnosti razvil svojo rodovniško zastavo. Med poletjem je napravil več izletov in taborjenj. Bil je med drugim letošnje leto na Črnem vrhu nad Jesenicami, v Beli krajini pa je napravil taborjenje, kjer je letovalo preko 200 mladincev in mladink. V prvi izmenji so bili otroci naših padlih borcev Rod je taboril nadalje v Bohinju ter se je udeležil tudi velike narodne slovesnosti na Ostrožnem.

Prizadevanje taborniške organizacije je podpri LOMO Trbovlje, prav tako Elektrarna Trbovlje, kar moramo pohvalno omeniti. Priporočljivo bi bilo, da bi taborniško mladino pod-

prla druga podjetja, zlasti še, da bi Rod imel dovolj sredstev za preskrbo taborniških krovov. V tem primeru bi se število te lepe mladinske organizacije prav gotovo znatno pomnožilo, kar bo gotovo v veliko korist naši mladini in nas vseh.

Tudi taborniki v Zagorju so zborovali

V nedeljo 28. t. m. dopoldne so tudi zagorski taborniki polagali obračun svojega dela. Zborovali so v prostorih Rudarske šole. O tem občnem zboru bomo še poročali.

Obvestilo

Obveščamo vse potrošnike na območju Trbovelj, da bo 1. januarja 1955 odklopljen električni tok od 8. do 13. ure zaradi čiščenja 3000-voltnih naprav v termoelektrarni v Trbovljah.

"Elektro-Trbovlje", Trbovlje

Pisano in borbeno življenje, ki ga puščamo za seboj, nam potrjuje, da so socialistične sile zelo žive v naših središčih — kot vodilna sila nadaljnjega razvijanja revolucije na gospodarskem in kulturnem področju. Doseženi napredek v naših centrih brez dvoma pozitivno vpliva na razvoj njihove okolice. Zato je velika dolžnost naših središč, da pomagajo svoji okolici pri prebijanju naprednih sil na vasi ter s tem doprinesejo v tej veličastni borbi za socializem svoj prispevek kot vodilna socialistična sila.

Javna dela, vidna v izgradnji stanovanj, cest, v skrbni za pitno vodo, kanalizacijo, šolska poslopja, kulturne in zdravstvene domove, elektrifikacijo krajev, organizacijo manjših proizvodnih podjetij, dalje v skrbni za razvoj društvene dejavnosti in napredka v družtvih, velika skrb za zdravje in lepo okolico pomenijo, da je bilo široko področje dela v tem letu. Tega pa ne bi dosegli, če ne bi posvečali te velike skrbi za našega delovnega človeka in če ne bi dobili vsestranske podpore delovnih ljudi, enotne volje in akcije, ki se je kazala v Socialistični zvezi delovnih ljudi. Bile so seveda tudi pomanjklivosti, ki pa so proti doseženim uspehom neznatne. Te pomanjklivosti pa so odraz našega neznanja, iskanja novih in novih oblik dela pri uvajanju socialističnih metod v našem družbenem življenju. To bomo odpravili v bodoče s tem, če bodo naša družbeno-samoupravna organa dobili vso pomoč od državljanov, organiziranih v SZDL, ter v ostalih družbenih organizacijah in društvih. Na tem področju naše organizacije SZDL napravile znaten korak naprej, kar pomeni, da je Socialistična zveza postala vodilna gospodarsko-politična sila na terenu. Pred članstvo SZDL se postavljajo z razvojem socialističnih družbeno samoupravnih organov še večje in odgovornejše naloge. Formirani so šolski odbori, svetil stanovanjskih skupnosti, svetil zdravstvenih domov, socialno zavarovanje, svetil potrošnikov, krajevni svetil in cela vrsta raznih samoupravnih forumov (organov), kjer bodo naši državljani sodelovali oziroma odločali ter nenosredno uprav-

Stiki z LR Kitajsko

Peking, 27. dec. Po vesteh kitajskega tiska je premier Ču En Lai izjavil, da so v teku razgovori o uvedbi diplomatskih stikov med LR Kitajsko in Jugoslavijo. Tako je dejal kitajski vladni predsednik, ko je na drugem zasedanju nacionalnega odbora kitajske posvetovalne skupščine podal poročilo o svetovnem položaju.

Naši fantje iz JLA želijo Zasavščanom srečno novo leto!

Prejeli smo pismo sledeče vsebine:

Pri čitanju našega lista "Zasavskega vestnika" smo opazili, da se fantje iz našega Zasavja, ki so pred nekaj meseci odšli na odsluženje svojega kadrskega roka, oglašajo in čestitajo našim Zasavščanom.

Tudi mi smo se odločili, da se vam oglasimo v našem časopisu. Vedno ga beremo, čeravno nismo doma. Oglašamo se vam, Zasavščanom, z Vojne pošte 2030-R ter vam želimo srečno in veselo Novo leto 1955! Prav tako delovnim kolektivom, kjer smo bili zaposleni. Enako čestitamo k Novemu letu tudi svojim sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem znankam: JANKO OZBOLT, IVAN HOSTNIK, OTO VOGRIN, DARKO PROST, DRAGO RESNIK in VINKO STERN. — Nadalje DARKO PUSTOVNIK iz Zagorja, RAJKO OBERMAIER iz Hrastnika, JOŽE FUNDA iz Zebnika ter JOŽE STUSEK iz Podkraja pri Radečah.

Veseli smo, ko bomo prejeli novoletno številko našega lista

ljal. Naša socialistična demokracija zahteva, da državljani sami upravljajo in odločajo v teh važnih gospodarskih, kulturnih, zdravstvenih in ostalih zadevah svojega kraja. To široko delo pa zahteva bolj razgledanih in sposobnih kadrov, kajti od sposobnosti ljudi zavisi naše delo na vseh področjih.

Socialistična demokracija pa se bo počasneje razvijala, če sindikati ne bodo odločneje posegli v aktivno politično delo v podjetjih in v Socialistični zvezi delovnih ljudi. Naše sindikalne organizacije bodo morale v bodoče še več kot doslej usposabljati naše delavstvo za delavsko samoupravljanje in družbeno upravljanje. Delavstvo kot najnaprednejši razred, ki ima zgodovinsko nalogo zgraditi brezrazredno socialistično oziorama komunistično družbo, mora biti vsestransko razgledno in sposobno, da bo tej nalogi kos. Zato moramo najti v naših sindikalnih organizacijah najrazličnejše oblike vzgojnega dela. Premalo je, če obravnavamo samo majhne in ozke, čestokrat samo individualne probleme. Ob tem pa grede važnejši mlmo nas. Sindikalne organizacije morajo imeti skupno s članstvom ZK stalnejši način vzgojnega dela s članstvom — organizacija predavanj (ki je letos ponekod dobro uspela), tolmačenje raznih zunanjih in notranjih političnih problemov v podjetjih, ki se tičejo produktivnosti dela, znižanja proizvodnih stroškov, varče.

Naša skupna naloga je, da v naših delavskih svetih in upravnih odborih usposobimo delavstvo, da se bo zavedalo svoje velike in odgovorne naloge. Nujno je, da organiziramo več razprav, na katerih se bodo leti seznanjali z gospodarstvom podjetja, komercialnimi in finančnimi problemi, nadalje z vsemi gospodarskimi problemi države, republike in okraja. Le na ta način nam bo uspelo odpravljati lokalistične in egoistične težnje, ki se čestokrat pojavljajo in škodujejo naši socialistični graditvi. Razprave pa naj bodo jasne in poljudne, ne pa komplicirane, kot se je to že doslej zgodilo v nekaterih primerih. Jasno nam mora biti, da je možno ustreči veliki skrbi za delovnega človeka in dvigu njegove življenjske ravni le z večjo storilnostjo, ceno proizvodnje in večjo izbiro proizvodov na trgu.

Vsemu članstvu SZDL želi SREČNO NOVO LETO Okrajni odbor SZDL Trbovlje

Srečno in veselo Novo leto 1955

in naši v njej naše čestitke. — Zdravo!

IVAN HOSTNIK
Vojna pošta 2030 R.

Trboveljski fantje, ki služijo v Beogradu svoj kadrovski rok v JLA, pošiljajo svojim staršem in sorodnikom ter vsem ostalim delovnim ljudem Zasavja pozdrave, hkrati pa želijo vsem srečno in zadovoljno novo leto. Ti fantje so: Ivan Kos, Ivan Knez, Drago Knaps, Stefan Pavelšek in Peter Gosak.

Zanimivo je, da pravijo ti mladinci v svojem pismu, da šele sedaj, ko živijo daleč od doma, znajo ceniti naš list "Zasavski vestnik", ki jim prinaša novice iz naših krajev. V svojih vrsticah pripominjajo, da jim je vsaka sredo, ko prejmejo naš list, najljubši dan v tednu. Tudi naši fantje, ki služijo svoj kadrovski rok pod Vojno pošto 8115-29, želijo mnogo uspehov in zadovoljstva v novem letu svojim staršem, bratom in sestram, prijateljem in znancem ter svojim izvoljenkam. V tem pismu so podpisali:

ni: Anton Rozina in Slavko Savelje iz Izlake nad Zagorjem, Janez Cestnik, Ivan Košir, Rudi Poznič in Milan Trunkelj iz Trbovelj, Mavrič Jurkovšek in Alojz Samec iz Zidanega mosta, Stanko Kupec in Alojz Kaplan iz Hrastnika ter Polde Režun iz Zagorja.

Prav tako želijo svojim staršem, znancem in svojim izvoljenkam (če še niso pozabile nas) srečno in veselo Novo leto 1955 z Vojne pošte št. 5283/3 sledeči zasavski fantje: Jože Brežan, Jože Bučovec, Ivan Čebin, Anton Greben, Ivo Jereb, Franc Kajtna, Franc Kantušar, Karlo Klanjšek, Ferdo Kmetič, Jože Koleč, Vili Kušar, Vili Lamovec, Peter Macerl, Ivo Matek, Anton Obermajer, Janko Očepek, Stane Planinc, Miha Podkoritnik, Lazo Pokrajac, Karel Polutnik, Roman Rebel, Drago Roglič, Franc Rot, Franc Rozman, Marjan Skaza, Dominik Strniša, Alojz Šikovec, Mirko Skoda, Jože Skrinar, Jože Straus, Franc Tabor, Martin Topole in Jože Weingartner.

Zagorski rudarji-pevci na obisku pri izseljencih v Severni Franciji

Toda čudno: francoski delavci v tem delu Francije ne čutijo posebnega nagnjenja za politiko oziroma nujno razumevanja za napore, ki jih vlagajo nekatere napredne stranke za procvit svojega ljudstva. Ni jim mnogo mar, ali je v vladi ta ali oni. Nekaj rajši imajo Mendès-Francea, ki je postal popularen zato, ker slovi kot »človek ceste«. Kadar utegne, je med ljudmi na cesti. Kadar more, izkoristi priložnost in govori z ljudmi o raznih težavah in načrtih. Če nikoli, je danes videti, da se nekoč slavni francoski imperij krha, vre v Afriki, dovrelo je v Indokiniji in še drugod. Preprosto ljudstvo se prebujajo. Vse bolj spoznavajo, da si bo moralo pridobiti svoje svobodošče. Velikanski so napori Francije in sedanje vlade, da bi obdržala kar se sploh še da obvarovati. Toda izgleda, da zaman: ljudstva vstajajo, se upirajo in iz dneva v dan postajajo glasnejša. Ne bo dosti pomagalo: nobena divizija, pa naj si bo oklopna, tankovska ali ne vem kakšna — ljudstvo, svobodoljubno ljudstvo bo šlo naprej in se bo borilo toliko časa, dokler ne bo doseglo svoje prostosti. In dandanes se to v Franciji čuti. Čuti se, da država preživlja težko notranjo krizo, ki je ne more obvladati nobena vlada, še manj pa njeni vojaki.

Med našimi izseljenci nam je tekkel čas iz dneva v dan hitreje. V pomenkih o njihovem in našem življenju ter pripovedovanju o časih, ko so prišli pred leti v Francijo, ko so bežale ure kakor minute, Marsikaj so nam razkrili rojaki, marsikaj so nam povedali, kar nam je dalo misliti. Posebno pa smo bili presenečeni, ko smo videli, da ni med njimi sloge. Razjeda jih dokaj težka notranja kriza, ki so jo umetno razpili vsi tisti, ki so pred leti pobegnili iz naše države in med njimi nadaljevali svoje umazano početje. In uspeli so. Če ne povsem, pa vsaj toliko, da so jim razbili njihova kulturna društva, ki so jih švalji kot punčice svojega očesa. Iz dveh društev so nastala tri Sloge in mirlnega prijateljskega sožitja je bilo konec.

Priprave za koncert v Meerlebachu so bile boljše kot v Lensu. Pevci in pevke — oboji so se trudili, da bi pri njih zapeli še boljše kot prej. Moški zbor je vadil ob prisotnosti številnih rojakov v gostini »Vilmoutha«, ženski pa kar v dvorani, kjer je bil koncert. Kdaj pa kdaj so poma-

gali peti tudi rojaki, ki so poznali predvsem naše narodne pesmi. Prihajali so celo Francozi in z zanimanjem poslušali petje. Seveda so imeli pevci težko nalogo. Vaditi so morali v neprijetno velikih prostorih in še v gostini, kar vsekakor ni večalo veselja za vaje. Pa je vseeno šlo. Zvečer pa se je kot v Lensu razlegala naša pesem. Sploh so bili večeri najlepši, trenutki našega obiska pri rojaki. Takrat so bili ljudje prosti in so pozabili na svoje vsakdanje skrbi.

Neki francoski rudar mi je navdušeno pripovedoval, kako so naši rojaki leta 1943 na vse načine škodovali Nemcem. Toda ko sem ga vprašal, kako gledajo danes na oživljanje nemškega militarizma, mi je zaskrbljeno odgovoril, da se francoski narod še vedno boji Nemcev oziroma nemške armade, ki bo po njihovem mnenju kaj kmalu prebolela prve težave in se uvrstila med vodilne evropske armade.

In pripovedoval mi je o KPF, ki je že leta 1948 izgubila skoraj ves vpliv. Takrat so šele spoznali Novo Jugoslavijo, takrat so spoznali majhno deželo velikega duha, ki se je krepko uprla svetovni vesilski Pravi mi je o silni gonji, ki so jo zagnali francoski komunistični časniki proti naši državi in njenemu vodstvu. Občudovali so naše ljudstvo in naše vodstvo, ki se je tako pogumno postavilo v bran za našo svobodo in neodvisnost. Francoska buržoazija je takrat v obilni meri žela svoje plodove. Delavski razred, ki je do takrat še veroval v SZ, je spoznal, da tudi KPF ni samostojna, marveč samo navaden poslušnik pripadnik Stalinske politike. In buržoazija je to priložnost takoj izkoristila. Delavski razred v Franciji se je razcepil. Nazadnje mi je pripovedoval, da je Francija takrat v očeh mednarodnega delavskega gibanja mnogo izgubila.

Blizal se je dan našega nastopa. Pevska zbor sta bila nani pripravljena. Vendar nas je bolelo, da se vsa tri društva niso mogla združiti, kdo nam bo zapel dobrodošlico oziroma kateri od vseh treh slovenskih pevskehi zborov bo odprl dolgo pričakovani nastop gostov iz domovine. Po domače povedano: vse je kazalo, da bo kri še bolj zavrela in zapustila še več navšenehi sledov. Končno so šli tako daleč, da so se zedinili, da bo zapel dobrodošlico francoski pevski zbor. To nas je bolelo, a kaj smo

hoteli. Vsako vmešavanje v njihove zadeve bi pomenilo izrabljanje njihovega gostoljubja. Tega pa nismo hoteli. Vedeli smo, da bi nam to zamerili.

Prišla je nedelja in z njo naš prvi nastop. Ze v zgodnjih popoldanskih urah sta oba naša pevska zbora odšla najprej pred spomenik padlih borcev v Meerlebachu. Tam sta zapela dve žalostinki in tako počastila spomin v vojni padlih junakov. Nekaj kasneje sta odšla še v Freyming, kjer sta na pokopališču oziroma ob grobu neznanega vojaka položila lep venec in še tam zapela dve žalostinki.

Med tem časom se je jela velika koncertna dvorana polniti. Prihajali so Slovenci od vseh rudarskih šahtov. Njim je naš koncert pomenil spomin na stare čase, na čase, ko so slovensko pesem poslušali doma. Gledal sem v te shujšane obraze, ki jim je jama zapustila svoje sledove. Rudar je rudar. Spoznaš ga med tisoči. Njegovo ponašanje je menda v vseh deželah enako. Ostro začrtane gube in neki poseben izraz ga izdaja, da ga prepoznaš med tisoči. In še nekaj ga izdaja: njegova preprostost in neka mehkoča, ki te prisili, da se zagleda v njegov obraz in skušaš iz njega razbrati njegovo življenjsko pot.

Uro pred napovedanim nastopom je bila dvorana polna. Povedati moram še to, da imajo v Franciji kaj čudno navado: v vsaki dvorani namreč niso postavljene samo klopi oziroma stoli, kot smo to vajeni pri nas, marveč so v njihovih dvorinah poleg stolov še mize. Tako so Francozi ob raznih takih pridelitvah prisiljeni, da dajo lastniku dvorane, čigar gostoljubje uživajo, zaslužiti kajti nihče ne sedi ob prazni mizi. Toda naši rojaki so tokrat napravili izjemo. Mize so ostale prazne. Na njih niso stale običajne steklenice vina ali piva. Najprej so hoteli poslušati slovenske pesmi, nato pa se zabavati za mizo. Žal je bila tudi tokrat dvorana premajhna. Katera dvorana pa naj bi sprejela skoro dva tisoč Slovencev, ki žive v Meerlebachu, Freymingu in Nibenul. Zato niso mogli vsi prisostvovati koncertu. Nekateri so bili užaljeni. Hoteli so za vsako ceno biti pri našem nastopu. Stali so, tesno drug ob drugem — toda bili so vendarle v dvorani!

Začelo se je. Vsak začetek je težak. Tokrat sta naša zbora

prestala težko preizkušnjo. Menda se je vsak posamezni pevec zavedal, da pojo malce drugačnim ljudem. Ljudem, ki zelo dobro poznajo slovensko pesem, pa bila si narodna, partizanska ali umetniška. Trudi, ki so ga pevci in pevke vložili v ta nastop, se je bogato poplačal.

Pesem je prevzela te ljudi. Pesem je nežadrdano prodrla v njihova občutja, v njihove duše in jih morda prvič po dvajsetih letih zblíževala. Neki stari slovenski izseljenec, ves siv in od dela utrujen, mi je dejal: »Da — ta je naša pesem! Pesem, ki jo poznam in ki sem jo prepeval v svoji mladosti. Pel sem Tako, kot pojo sedaj ti moji bratje Slovenska pesem. Pesem, ki nas je povezovala dolga leta. In zdaj: moji otroci pozabljajo. Da sem Slovenec. Pozabljajo slovenski jezik. To je tujina. Taka je cena kruha, ki smo ga dobili tod. Drag je in trda.«

Siva glava je klonila. In videl sem prvo solzo. Ne vem, ali je bila solza veselja, da poslušam spet slovensko pesem, ali je bila solza žalosti, da so za vedno izgubili svojo domovino. Potem je obsedel in nepremično gledal nekam v daljavo. Skozi pesem je spet preživljal mlade čase. kateri spomini niso v njem nikoli ugasnili in nikoli ne bodo.

(Nadaljevanje sledi)

Slovesnost trboveljske gimnazije v Domu „Syobode II.“

Tudi dijaki trboveljske gimnazije in profesorski zbor so počastili Dan JLA s posebno slovesnostjo, ki so jo priredili v sredo, 22. decembra 1954, v dvorani doma »Svobode II.« v Zg. Trbovljah. Po slavnostnem govoru osmošolca Hribarja je sledil kulturni program z nastopom pevskega zbora in z recitacijami. Po slavnostnem delu prireditve je sledila razdelitev nagrad in odlikovanj najboljšim učencem predvojaške vzgoje. Istočasno je bil razglašen tudi izid natečaja za najboljše spise o JLA. S pomočjo okrajnega odbora ZB NOV Trbovlje in vodstva gimnazije je bilo deset najboljših spisov nagrajenih z denarnimi darili. (Nekaj najboljših spisov o JLA bomo priobčili v »Zasavskem vestniku«.)

Kratke iz Zagorja

Veseli večer v Zagorju

V soboto in nedeljo je priredila »Svoboda I.« v dvorani TVD »Partizana« v Zagorju »Veseli večer«. Obisk je bil zelo zadovoljiv, saj so bila privlačna za udeležence zlasti lepa darila trgovskih podjetij »Izbira«, »Preskrba« in »Petrošnja«, ki so sodelovala na tej zabavni prireditvi. Posebno uspel je »Veseli večer« v nedeljo.

Otvoritev

Zdravstvenega doma

V soboto, 18. decembra 1954, popoldne so v Zagorju slovesno izročili svojemu namenu Zdravstveni dom, ki so ga Zagorjani postavili v spomin na neštete žrve okupatorskega terorja.

Dom je eden izmed najlepših zdravstvenih domov v Sloveniji. Zgradili so ga s pomočjo LOMO Zagorje, rudnika Zagorje in OLO Trbovlje.

Proslava Dneva JLA

Prejšnji tork zvečer je bila v dvorani TVD »Partizana« v Zagorju slovesna proslava v počastitev Dneva JLA, ki jo je priredilo ZROJ — Center Zagorje. O pomenu in vlogi JLA je govoril na tej slavnosti tov. Rudi Bantan, predsednik LOMO Zagorje, tov. Alojz Lukač pa je najboljše mladince predvojaške vzgoje v Zagorju izročil pohvalne listine in darila, prav tako so bili nagrajeni tudi učitelji predvojaškega centra.

Udeležba je bila nadvse zadovoljiva, saj je bila dvorana nabito polna.

Novi tarifni pravilniki

Pretekli četrtek so člani MK ZK in RK ZK Zagorje ter vodilni organi podjetij in sindikalnih organizacij razpravljali o osnutku uredbe o tarifnih pravilnikih. Do zaključkov ni prišlo, izvolili pa so posebno komisijo, ki bo dala k osnutku svoje pripombe.

Dedek Mraz v Zagorju

Dedek Mraz je obiskal zagorsko mladino že ponedeljek in včeraj, mudil pa se bo med njo.

še danes in jutri. Za najmlajše Zagorjane so ob tej slovesnosti pripravili igro »Kekec« in Pehta«, kino predstave »Kekec« in »Risank« ter pravilne govore po zvočnikih. Za slavnostni obisk Dedka Mraza bodo pogostili vse učence osnovnih šol, vrtcev in gimnazije, socialno šibki pa bodo dobili darila v blagu v vrednosti po 1000 din.

Ali si poslal naročnino za Zasavski vestnik?

Proslava Dneva JLA v Hrastniku

Na predvečer Dneva JLA so imeli v Hrastniku slovesno akademijo v Domu TVD »Partizana«. V polno zasedeni dvorani je spregovoril zbranim tov. Nan-de Zorčič, ki je naglasil pomen in razvoj naše slavne JLA. Na tej slavnostni prireditvi so sodelovali godba »Svobode II«, gojenec otroškega vrtca, učenci osnovne šole, mladinci »Partizana« ter orodna telovadna vrsta iz Hrastnika. Ob zaključku slovesnosti je odbor ZROJ v Hrastniku nagradil najboljše predavatelje, vodnike in mladince predvojaške vzgoje.

Proslava Dneva JLA v Trbovljah

Trbovlje so proslavile letošnji Dan JLA na predvečer praznika, v torek, 21. decembra 1954, z lepo slovesnostjo v Delavskem domu. V nabito polni dvorani je spregovoril zbranemu občinstvu tov. Lovro Guštin, major JLA. Na proslavi so sodelovali Delavska godba na pihala, mešani pevski zbor »Svobode II.« ter recitacijski zbor trboveljske gimnazije. Po uspelem programu so predvajali vsem navzočim kratak film iz življenja naše slavne JLA.

Obvestilo

Stanovanjska uprava Trbovlje, Trg svobode 6, sporoča vsem užitalcem (najemnikom) stanovanj v mestni občini Trbovlje, da se bo po posebnem odloku, sprejetem na seji LOMO Trbovlje, začela zaračunavati najemnina za stanovanja po Odloku o stanovanjski tarifi v mestni občini Trbovlje (Uradni list št. 45-692/54) s prvim januarjem 1955.

Namesto sedanje najemnine bodo pobirali novo najemnino, pričenši s 1. januarjem 1955 do nadaljnjega (do komisjskega prevzema hiš v stanovanjsko skupnost), še upravni organi stanovanjskih hiš, ki so last splošnega ljudskega premoženja, združnih in družbenih organizacij. Novo najemnino bodo pričeli pobirati s prvim januarjem 1955 tudi vsi zasebni lastniki hiš.

Nova mesečna najemnina se plačuje vnaprej najpozneje do vsakega petega v mesecu.

Stanovanjske pogodbe se bodo sklepale pozneje. Te pogodbe bodo sklenili naknadno (ko bodo na razpolago tiskovine) z užitci (najemniki) stanovanj tudi vsi tisti zasebni lastniki hiš, ki ne bodo vključene v stanovanjsko skupnost.

Seznane z na novo določenimi najemninami za vse užitce (najemnike) stanovanj so prejeli od Stanovanjske uprave v Trbovljah vsi upravni organi stanovanjskih hiš, ki so last splošnega ljudskega premoženja, združnih in družbenih organizacij ter vsi zasebni lastniki hiš.

Pričenši s prvim januarjem 1955 se mora torej pobirati namesto sedanje najemnine nova najemnina.

STANOVANJSKA UPRAVA TRBOVLJE

„Izbira“

10 % popusta

„Izbira“

V tednu
Novoletne
jelke

od 27. do 31. decembra nudimo v poslovalnicah „Pod Terezijo“ (Radej) in v poslovalnici „Na njivi“ (pri Pašu) izreden 10-odstotni popust za vse kupljeno manufakturno in galanterijsko blago.

Ne zamudite ugodne prilike!

Trgovsko podjetje „IZBIRA“ Trbovlje

omovina! Koliko je pega je nakopičena v tej besedi. Na videz je usklajena, nepomembna, o resnici mehka, čudežna, vsa svetla in s soncem obsijana, še dražja pa takrat, kadar človek vé in začuti, da ti ni dano v njej živeti. Samo iz osem črk je sestavljena beseda domovina, a v sebi skriva toliko lepote. Misel nanjo nima primere, veličastna je in edinstvena. Zakaj tako ljubimo svojo domovino? Zato, ker je sestavni del naše duševnosti, sestavni del nas samih, ker je v njej ves naš znoj in trud, vsa naša prežetost, vsa naša ljubezen, brez katere ne moremo živeti.

Vrančarjev Ivan vsega tega ni vedel. Kot otrok je vedno hrepenel, da bi šel čimdalje od svoje rojstne vasi in da bi se čez leta vrnil v Belo krajino bogat, da bi se pred svojimi starimi znanci lahko potrkal na prsi, koliko sveta je prehodil in koliko denarja je zaslužil onkraj velikih morij.

Kmalu po prvi svetovni vojni se je Ivanu izpolnila njegova želja. Nikjer ni bilo ne dela ne denarja, vsepovsod je bila sama ruščina samo nezadovoljstvo in omahovanje.

„Tako se ne da več živeti, je rekel nekega dne Vrančarjev Ivan. „Kam naj grem, da mi bo bolje kot na tej osušeni zemlji? Vsepovsod menda niso prazni hlevi in skrinje da bi se tudi lačni enkrat pošteno najedli.“

Kom torej? Ivan se je odločil, da pojde v

Australijo. Tja, da pojde? Dal Do Hamburga se je peljal z vlakom, od tam dalje pa s parnikom, z katerim se je vozil celih šest tednov, preden je prispel v Sydney. Se mnogo drugih slovenskih taintov je šlo takrat v lvanom in v Hamburgu so si jim pridružili še neki Dalmatinci.

V sydneyjskem pristanišču so čakali razni gospodje z debelimi zlatimi verižicami na telovniku na novodošlece iz različnih evropskih dežel. Takoj po opravljenih običajnih formalnostih so k tem ljudem, ki so po dolgih tednih vožnje spet stopili na kopno, pristopili trgovci in tarmarji ter se skušali, čeprav s težavo, z njimi sporazumeti in jim dopovedati, da imajo zanje pripravljene dobre službe. Tudi k lvanu je pristopil neki suhljati Anglež.

„Halo, boy?“

Ivan ga je pogledal po strani, presenečen, nezaupljiv. Le kaj neki hoče od mene, si je mislil, nato pa se je šele spomnil, da je prišel v Avstralijo prav zaradi tega, da bi si v novi domovini polskal dela in prihranil toliko denarja, da bi se čez nekaj let spet lahko vrnil v Belo krajino, si tamkaj kupil majhen kos zemlje in se tako skromno preživljal kakor mnogi drugi.

Čeprav Ivan ni razumel, kaj mu pripoveduje Anglež, se mu je nasmehnil iz navade, če ga je kdo kaj vprašal in skomignil z rameni.

„Imate službo zame? Kaj bom pa delal?“ je vprašal Ivan Angleža v čistem dolenjskem narečju.

Anglež ga je gledal, se nekaj časa hladno smehljaj nerazumljivo

vi Ivanovi govorici, nato pa tleskal z jezikom: „Let us go, boys! — Pojdimo, fantje!“

Pri Gartiadu, kakor se je pisal ta premožni ovčarski tarmar, se je pričelo lvanovo upanje na lepše življenje, ki pa je kmalu splahnelo v trpkost in nezaupanje do njegovega gospodarja. Ves mesec je pasel ovce, ob eno-

Tone Zagorc.

DOMOVINA

lišem delu je počasi minilo leto, in nato še eno. Zadnjega v mesecu je dobil lvan za čuvanje ovce pet luntov šterlingov. Kaj bi z njimi? Bilo je komaj za obleko in cigarete. Hrano je dobil zastonj od svojega gospodarja.

Po dveh letih pastirjevanja se je lvan odločil zapustiti svojega gospodarja in si poiskati donosnejšega posla. Odšel je proti Perthu, v Zahodno Avstralijo, in si poiskal delo pri nekem vrtarju in cvetličarju v Aberdeenu, pol ure od Perthu. Tudi angleškega jezika se je bil lvan že precej dobro naučil, tako da se je lahko brez težav pogovoril s svojim gospodarjem.

Da je lvan priden in prikupen, zdrav in močan fant, o tem sta se njegov gospodar in njegova hči Pam, ki je bila lvanu zelo všeč, kmalu prepričala. Odnosi med njima so postajali vse pri-

vrnejši in lvan sam ni vedel, kako se je bilo zgodilo, da je po dobrem letu službovanja pri tem vrtarju postal mož njegove hčerke Pam, ki je bilo videti, da ga ima tudi ona zelo rada.

Vrtarja je bilo dobro nešteto in sedje so si na vse načine lomili jezike pri izgovarjanju lvanovega priimka. Ko se je lvan oženil,

je skrbel, da bi bila njegova vrtarja čim boljše urejena — in to mu je z leti tudi uspelo. Kupil si je kamion in vsako jutro je bila na tržnici v Perthu lvanova zelenjava najlepša, v primeri z drugo pa vedno cenejša. Tudi s cvetjem je mnogo zaslužil, saj v tako velikem mestu, kot je Perth, ljudje kaj radi kupujejo tudi cvetne šopke, in po dvajsetih letih je lvan res postal gospodar, kar je bila njegova dolga želja.

Ivan je imel dvoje lepih hčera: Jane in Mary.

„Preteklo je dvajset let, je pripovedoval, in vedno bolj sem čutil, da mi nekaj manjka. Žena je mislila, da sem bolan in tudi sam sem včasih mislil tako. A bil sem zdrav in šele zdaj vem, kaj mi je manjkalo. Oh, domovina! Kako zvesto prijateljica je človeku! Verjemite mi, da

kdor je nima, ni nikoli srečen, kaj čeprav je bogat in ima vsega, kar mu poželita srce in duša. Ljubezen do domovine je najdražje, kar ima človek!“

Po dvajsetih letih življenja onkraj morja se je lvan odločil, da obišče svojo staro domovino. Tudi hčerki in žena so šle z njim, da bi videle njegovo rojstno vas, o kateri jim je vedno toliko pripovedoval.

Ob petih zjutraj se je v tržaškem pristanišču usidrala velika prekoceanska ladja »Hannibal«. Le za nekaj potnikov je bil to kraj dolgega potovanja, med katerimi je bil tudi Vrančarjev Ivan s svojo družino. Po dveh urah čakanja so mu izkrcali tudi njegovo elegantno lmužno. Da — zdaj pa domov, tja, kamor so vedno uhajale lvanove misli, kjer je bil vsak večer dolgih dvajset let. Avto je vozil z neko nervozno naglico. Vse bolj in bolj se je bližal Ljubljani. Ko so prispeli na Vič in ga je žena uprskala, kakšno mesto je to, ji ni mogel odgovoriti. Samo nasmehnil se je in še z večjo brizno vozil dalje. Bližali so se Grosupljam nato Sentjerneju in zdaj je lvan naenkrat zagledal pred seboj svojo rojstno vas, vso zlato od sonca, mehko in nežno pomladno vas, kakršne v Avstraliji ni nikoli videl...

Ivan je postajal vse bolj nervozen, srce mu je utripalo s podvojenjo silo, zdelo se mu je, da mu bje visoko pod vratom in da ga duši od same nepričakovane sreče. Razneži se je kot otrok in ni se mu dalo, da bi šel dalje.

Za slab streljaj od svoje rojstne hiše je kraj ozke ceste ustavil avto, izstopil in se naslonil na belo razcveteno češnjo. Sedaj je lvanu zaskrbelo, če bo še vse tako doma, kakor je bilo pred dvajsetimi leti, ali kako drugače. Skoro si ni upal domov. Zdelo se mu je, da se bliža svoji rojstni hiši kakor potepenc k svoji materi, ki ga je ves dan v skrbih čakala.

Ivanovi ženi in hčerka se je vse to zdelo nekaj nenavadnega. V lvanovi rojstni vasi so se počutili kot v mnogih krajih, kamor so šli na izlet ali na kratke počitnice. Ivanu pa je v srcu prepevala sreča in ves solzen je v elegantni obleki sedel v mehko travo in jo začel rahlo božati. Ni mogel zadržati solz in kdaj pa kdaj je zajokal presunljivo naglas.

Tudi ženi in hčerka je postalo hudo, ko sta videli svojega očeta, da je ves srečen, a da joče...

„Ivan, kaj pa ti je, da jočeš? Bodi vendar pameten in potolaži se, mu je prigovarjala njegova dobra žena Pam. »Kje je smot? Pojdimo dalje!“

Kakor srebro so se v lvanovih očeh svetile solze. Kdo bi mislil, da bo Vrančarjev Ivan še kdaj jokall

„Pam, Mary, Jane, tu sem bil nekoč doma, listole tam je moja rojstna hiša! Ali jo vidite?“

Domovina... Moj bog, kako mi je težko pri srcu... Domovina... In v našem Trebzu še vedno rastejo vrbe! Sai pravim... Halo, Pam, pojdimo dalje!“

Trbovelski in hrastniški rudarji so storili letos svojo dolžnost

Rudarji črnih dolin Trboveljske in Bobne se ponosno pripravljajo na svoj letni obračun, saj so svojo nalogo po gospodarskem načrtu za letošnje leto že opravili 24. novembra t. l., pred praznikom rojstva naše Nove Jugoslavije. Zavedajo se v polni meri, kako je premog — kri industrije — v teh dneh in mesecih potreben in zato kopljejo, kolikor jim duša da. Znanost jim je, kakšno pomanjkanje premoga trpi industrija, zavedajo se velikih splošnih potreb po premogu, zato so zastavili vse sile, da v teh dneh še nakopijejo nekaj prepotrebnega goriva. Rudarji so žrtvovali za te uspehe tudi nekaj svojega prostega časa in nakopali v letošnjem letu do danes samo ob nedeljah in praznikih 45000 vagonov premoga. Izreči jim je treba za to vse priznanje in skupnost jim je za njihovo prizadevanje hvaležna.

Lepi uspehi, ki so bili doseženi letos na rudniku, pa razumljivo ne gredo samo na račun mišic — tudi organizacijski ukrepi, mehanizacija in racionalizacija imajo v tem razvoju svoje mesto. Rudniški učinek je porasel tudi zaradi tega v letošnjem letu za 30 kg na moža in štih, kljub slabšim razmeram v trboveljskih jamah. Jamski učinek se je dvignil letos za 40 kg na moža in štih, odkopna storitev pa je porasla proti lanskemu letu za 110 kg na moža oz. odkopnega delavca.

Ce se vprašamo, od kod vsi ti uspehi, moramo priznati, da ni samo kopač storil svoje dolžnosti, pri tem mu je pomagala tudi preobrazba procesa pridobivanja premoga in vsega, kar je s tem povezano. Z uvedbo železnih stojk na mehaniziranih odkopnih čelih, s čimer nismo prihranili le na dragocenju pomožni surovini — na jamskem lesu, ki ga tako že zelo primanjkuje, je bil storjen na rudniku korak dalje. Zalivalno delo je pričelo nadomeščati rušenje odkopov — ker so bili ustvarjeni pogoji večje nosilnosti — kjer koli je to le mogoče, s čimer se ustvarjajo prihranki ne samo pri zasipnem materialu in vodi, marveč tudi na delovni sili. Zalivalno delo spodbija zapihovanje s kotlički. Ta način dela, vezan na uporabo železnih stojk, ima to prednost, da se v danih

pogojih zapolnijo le deli odkopanih odprt in brez škodljivega močenja jamskih prostorov.

Poraba jamskega lesa se je z uvajanjem železnih stojk in rušenjem zmanjšala. Za poskus uporabljajo v jami dve vrsti takih stojk, da z njima preizkusijo uporabnost v naših odkopnih razmerah. Pred kratkim pa smo dobili za poskus še vrsto železnih stropnikov. Vse te tehnične novosti, ki se edino pri nas uvajajo množično, pomenijo za razvoj našega rudarstva mnogo. K temu moramo dodati še razširitev mehanizacije verižnih transporterjev, ki je skoro spodrinila uporabo stresalnih agregatov v Trbovljah. S tem smo zmanjšali delo nakladanja, povečali varnost in prihranili na energiji. Tudi na obratu v Hrastniku so ustvarjeni vsi pogoji za prehod k mehaniziranemu odkopavanju in zasipavanju, skratka tudi razvoju jamskega dela v Hrastniku, kjer sta se v teku leta v svrhu znižanja režijskih stroškov združila biva obrata Hrastnik in Ojstro v en jamski obrat, se posveča živa pažnja, ki prehaja k sodobnemu načinu rudarjenja.

To bi bili v glavnem momenti, ki so sodoločali pri porastu proizvodnosti in storilnosti. Bilo pa je na rudniku tudi nekaj težav, izvirajočih iz narave nahajališča in tudi v samih napravah rudnika, ki so deloma že odslužile. Uspehi bi sicer bili še večji.

Glavna proizvodna težava je bila vdor vode v Zahodnem polju hrastniškega obrata v mesecu avgustu. S to neizgodo smo izgubili nekaj mesecev prej mehanizirano čelo Mokri in nizki odkopni kraji v obratu Trbovlje so nadalje skozi dve tretjini leta ovirali normalni produkcijski proces. Padavine v prvem polletju, ki so bile neenavredno velike, so ustvarile pogoje za plazovje na dnevni kopih. Zato smo tudi pričeli pripravljati in odkrivati dnevni kop Retje, kjer pričakujemo še premogovne zaloge za 3 do 4 leta. Zaradi pomika plazov v Retju in izčrpanosti dnevnega kopa v Lakonci smo delo na tem področju konec poletja ustavili in pripravili za odkop etažo na Karolini, nad gramozom na Neži. Bagnske in prevozne naprave na dnevni kopih zahtevajo zaradi svoje starosti večja

popravlila in zato ovirajo večino produktivne naloge.

Vendar pa moramo pri vsem tem pripomniti, da naš kvalificiran in visokokvalificiran delovni kader rešuje vso to problematiko naravnost vzorno in da bomo letošnje proizvodno nalogo bolje rešili, saj jo bomo predvideno prekorčili za okrog 25.000 ton proti lanskemu letu. In to pri produktivnem staležu, ki je za 60 mož manjši kot lanskoletni.

Vprašanje preskrbe rudnika z jamskim lesom je bilo letos zelo kritično. Saj smo bili z njim v prvem četrtletju zelo slabo preskrbljeni kar je vplivalo tudi na cene, ki so stalno rasle. Poleg tega pa smo se morali zadovoljiti z vsemi vrstami lesa, tudi takimi, ki v varnostnem pogledu niso priporočljivi. Ker — rudarsko rečeno — »ne svarijo rudarja« in s svežim lesom, ki rudarja ovira pri delu, ker je tak les dokaj težji.

Tudi kakovosti premoga smo posvetili vso pozornost. Z vgraditvijo novih ločilnih strojev na rudniški separaciji, ki se je pričela že lanske leto in smo jo v letošnjem februarju sklenili, je rudnik doprinesel svoj delež k boljši kakovosti produkta.

Vprašanje delovne sile je bilo v začetku leta in zaradi fluktuacije spet ob koncu leta kritično v Hrastniku. S plačilnim sistemom, ki je vladal pred nedavno uredbo, niso bili ustvarjeni noboli pogoji za dvig storilnosti, niti za dotok novih kadrov v rudarstvo zaradi premajhne raz-

like pri plači v lažjih, nerudarskih panogah. O tem vprašanju bo treba še kritično razmišljati.

Zaradi vse večjih potreb naše industrije po premogu smo v drugi polovici leta tudi zaostali z njegovo prodajo, zaradi česar smo bili prisiljeni uvesti enoletno tretjinsko nedeljsko obratovanje. Razumljivo je, da je zaradi tega trpelo vzdrževanje strojnih naprav na rudniku škoda, ker sta bili za to na razpolago le dve, in to nezaželeni nedeljski delovni tretjini Tega razvoja pa nismo mogli preprečiti v zadnjem času v Hrastniku, kjer moramo vse tri nedeljske delovne tretjine uporabiti za nedeljski remont glavnega šahta.

Investicijska izgradnja se spet normalno razvija, odkar smemo izkoristiti 100-odstotno amortizacijske kvote. Glavno skrb posvečamo odpiranju VII. horizonta v Hrastniku ter III in IV. horizonta na Ojstrem. Trbovlje v tem pogledu nima trenutno večjih aktualnih problemov, razen raziskav v polju Plesko Pač pa sili v osrednje odpiranje sektorja Dol, saj smo letošnje leto izkopali na Zveznem horizontu že 390 metrov Dolske proge ter je obzidali 110 metrov, kjer bi bili rezultati še boljši, če nas pri nadaljevanju del v dolomit ne bi oviral večji pritok vode. Med važne detalje naših bodočih načrtov sodi seveda tudi ponovno odpiranje zaplinitene »A-kope« v Hrastniku, zasipna pot v Južno polje v Hrastniku, proboj ojštrškega izvoznega šahta s IV na II. horizont —

prihodnje leto pa še priprava premogovnega stebra dnevnega kopa, polja v Pleskem ter ostanke v Franciški in na Neži. Dnevni kop v Retju bomo morali pospešiti zaradi izpadle Lakonce. V odseku prot. Dolu bo treba začeti z raziskovanjem in odpiranjem dveh rovin na koti 400 in izvršiti globoko vrtanje na štirih krajih zaradi ugotovitve premogovnih rezerv.

Vprašanju opreme bo treba glede na perspektivne potrebe po premogu posvetiti posebno skrb tako, kakor je bilo to nedavno storjeno za zaščitna sredstva v premogovni dejavnosti, kjer je bil dosežen uspeh z odpravo obračunskega faktorja za uvoženega zaščitna sredstva in z zvišanjem % izkoriščanja amortizacijskega sklada od 10—30%. Z naša industrija še ni tako daleč, da bi vse, kar potrebujemo za izboljšanje delovnega procesa, izdelovali že doma. Do tedaj pa moramo rudnikom omogočiti, da opreme, ki ji še ne izdelujemo v naših tovarnah za dvig produktivnosti, lahko nakupimo v tujini z deviznimi olajšavami. Potrebe po premogu so v državi trenutno take, da moramo storiti prav vse da zagotovimo naši industriji in železnici vsaj to osnovno surovino.

Prihodnje leto nameravamo nadaljevati z opremo transportne mehanizacije Južnega polja in »A-kope« v Hrastniku, z opremo tega dela rudnike z železnimi stojkami in razširitev mehaniznega zasipanja. V mislih imamo tudi uporabo progovnih opor, če bo domača industrija že pričela s proizvodnjo. Dalje

nameravamo nadaljevati s poskuski z železnimi stropniki, da bi prihranili več jamskega lesa. Vse te naloge niso malenkostne in jim bo treba posvetiti posebno skrb. Tudi v rudarstvu ne smemo zaostati za drugimi državami in moramo ustvarjati vse pogoje za ekonomičnost premogarstva.

Ko govorimo o doseženih uspehih rudnika, se pa zaskrbimo oziroma na bilanco obratnih neizgodb. Odstotek neizgodb bolnikov je bil le v juliju in novembru za 0,1% nižji kot lanskoletni povpreček. To nepotrebnost zlo povzroča prizadetemu rudarju v veliki meri bolečine, družinam skrb in žalost naši skupnosti pa izgubo dragocenih ton premoga. Temu vprašanju moramo v prihodnjem letu posvetiti večjo vlogo in skrb.

Rudnik Trbovlje-Hrastnik stopa v novo leto kljub nekoliko slabšim perspektivam v Trbovljah z dobrimi upi zaradi porasta proizvodnje v Hrastniku in dodatno dnevnega kopa v Retju, zato je tudi proizvodna naloga rudnika postavljena za 60.000 ton višje kakor leto. Upi so torej dobri, razvoji na pravi poti, ker prinaša sodobne metode rudarjenja in napredek v naš premogovni bazen, zahvaljujoč se odličnemu kadru in prizadevnosti v iskanju novih uspešnih poti in iskanju novih premogovnih nalog.

Le na ta način bo mogoče zadostiti velikim nalogam, ki se postavljajo v prihodnosti pred rudarstvo v naši državi, v kateri odigrava tudi naš rudnik izredno važno vlogo. —rš—

OBVESTILO

Ponovno sporočamo, da so knjižne zbirke Prešernove družbe posle. Zato za letos ni več možno upoštevati priglasitev novih članov, pač pa šele za prihodnje leto. Da pa ti interesi ne bi ostali brez vsake knjižne zbirke, priporočamo, da se naroče na knjižno zbirko Kmečke knjige.

V tej zbirki so naslednje knjige: 1. KOLEDAR KMEČKE KNJIGE za l. 1955; 2. Ignac Koprivec: NEVIDNA STEZA; 3. dr. Bogo Grafenauer: ZGODOVINA SLOVENSKEGA NARODA; 4. POGOVORI O KRMLJENJU.

Cena zbirke je 300 din in se naroči pri Kmečki knjigi, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.

DA NE BI OSTALI PRIHODNJE LETO BREZ KNJIŽNIH ZBIROK PREŠERNOVE DRUŽBE. KAKOR SO TISOČI LETOS, VABIMO VSE, DA SE TAKOJ VPIŠETE V ČLANSTVO.

PREŠERNOVA DRUŽBA

Dobro odre svinjske kože plačuje

KOTEKS

po din 200

odkupi tudi kože domačih zajcev

S pravišnim ravnanjem s kožami ob kolinah boste lahko dosegli ceno najboljše kvalitete kož, obenem pa boste pomagali usnjarski industriji do najkvalitetnejših izdelkov!

čestitaja vsem delovnim kolektivom in cenjenim odjemalcem širom po naši domovini k doseženim uspehom v letu 1954 in želim vsem

srečno in uspešno polno novo leto 1955

Vse sile za čimprejšnjo izgradnjo naše socialistične Jugoslavije!

Na ob sku pri podjetju 'Sava' v Zagorju Lepa bilanca kolektiva Strojne tovarne v Trbovljah

Ob novi glavni zagorski cesti, ki veže Zagorje z ostalimi kraji našega Zasavja, stoji nova tovarna konfekcija »Sava«.

Velika so bila prizadevanja Zagorjanov da se v njihovem kraju spet zgradi tovarna konfekcijskih izdelkov. Okupator je za svoje vojaške potrebe med vojno postavil v Zagorju tovarno konfekcijskih izdelkov »Westo«. Od ranega jutra do pozne noči so v tej tovarni drdrali šivalni stroji in šivali sivozelene uniforme za nemške vojake. Marsikateri vagon, poln teh uniform, ni dospel do svojega cilja, prispel pa je do reke Save, kjer je zletel vanjo ali pa kje drugod zletej v zrak. V poletju 1944. leta pa je zletela v zrak tudi tovarna »Westa«. Zavila se je v gost dim, ki je butal in silil iz polnih zorečih skladišč.

naši republik, ki je znižala cene svojim izdelkom za najmanj 9 do 10 odst. Poleg tega pa so cene izdelkov zagorske »Sava« sorazmerno nižje od cen izdelkov ostalih tovarnih širok po Sloveniji. Kolektiv te tovarne si bo tudi v prihodnje prizadeval, da bodo cene njenih izdelkov res stvarne in da bo proizvede njihove tovarne res lahko vsakdo kupil zaradi odlične kvalitete, solidne izdelave in primerne cene.

»Sava« komaj sproti zadostuje naročilom iz Slovenije, ki jih je vedno zadosti. Kljub temu da je slovenski trg v pogledu kvalitete in izdelave najbolj kritičen in natančen v celj državi, si ga je zagorska tovarna že takoj od početka osvojila in danes lahko s svojimi odličnimi izdelki konkurira vsem ostalim

tovarni kmalu začel z izdelovanjem damske konfekcije in dežnih plaščev, bodo v teh dneh spet na novo sprejeli, še 16 delavk, tako da bo v tovarni skupno zaposlenih 90 zagorskih deklet in žena. V načrtu pa imajo še povečanje tovarne, tako da bodo lahko zaposlili še 160 novih delavk. S povečanjem tovarne si bodo iznajdljivi Zagorjani pomagali zmanjšati število nezaposlene ženske mladine. Zelim, le, da bi v najkrajšem času pričeli z gradnjo ostalih objektov nove tovarne. Krepite imajo že v ta namen in tako bodo kmalu — kot zagorski premost — slovelj širom po državi odlični izdelki tovarne konfekcije »Sava«.

Delavke so v okviru svoje tovarne ustanovile lastno sindikalno podružnico, v kateri prav vse pridno sodelujejo. Upravni odbor tovarne šteje deset uslužbencev, prav tako pa tudi delavski svet deset. Ti se vedno shajajo in na sejah razpravljajo o vsem mogočem. Torej je tudi v tej tovarni živahno delavsko samoupravljanje. Na sestanku delavskega sveta so obravnavali tudi vprašanje, kako bo živila in gospodarila bodoča zagorska komunna. Včasih se ni temu ali onemu jasen pojem o delavskem in družbenem samoupravljanju vendar so te pojme že razčistili tako, da vsak delavec ve, kaj pomenijo v razvoju socializma.

Take in podobne načrte ima delovni kolektiv tovarne konfekcije »Sava« v Zagorju, toda kljub vsem težavam stopa vedno in pogumno v novo leto že z dobrimi izkušnjami. Če bi vsa naša komunalna podjetja težila za povečanjem proizvodnje in dvigom kvalitete svojih izdelkov, bi ravno tako uspela kot tovarna konfekcija »Sava«, ki jim je lahko svetel zgled in primer poštenosti in truda celotnega delovnega kolektiva.

In še enkrat: kot že dolgo slovi zagorski premost po širni domovini, tako so začeli zadnje čase sloveti po Sloveniji odlični in ceneni izdelki tovarne konfekcije »Sava« v Zagorju. In če ste morda v zadregi pri nakupu, čigavo srajco bi kupili, sezite po celofanskem ovitku z naslovom: »Tovarna konfekcija Sava-Zagorje« in ne boste nikoli razočarani.

-ml-

Iz Hrastnika

Okrajno pokalno tekmovanje v streljanju z vojaško puško je bilo v nedeljo, 19. decembra, v Hrastniku. Tekmovanje je razpisal odbor za telesno vzgojo pri OLO Trbovlje. Izvedla sta ga TVD »Partizan« in Strelska družina v Hrastniku. Tekme se je udeležilo 11 ekip iz Trbovelj, Zagorja, Radet, Zidanega mosta, Dola in Hrastnika, in sicer telesnovzgojnih društev »Partizan«, Strelskih drušin in gojencev predvojaške vzgoje. Najboljši rezultat je dosegla Strelska družina iz Zgornjega Hrastnika in prejela prehodni pokal, ki ga je imel zadnje leto TVD »Partizan« na Doli pri Hrastniku. Tekma je bila dobro organizirana pod vodstvom predsednika TVD »Partizana« v Hrastniku, tov. Marijana Kopitarja. — Hrastniški strelski družini čestitamo!

Hrastničani, naročniki Prešernove knjižnice!

Za knjige Prešernove družbe je v Hrastniku premalo zanimanja, saj je tamkaj komaj 23 naročnikov na to lepo knjižnico — tako se pred dnevi ugotovili na zadnjem sestanku, ko so začeli z akcijo za pridobivanje novih članov za Prešernovo družbo za leto 1955. Le posameznikom se je zahvaliti, da je bilo v kraju vsaj toliko interesentov za knjige te družbe, in sicer: Lojzki Sihur, Stanetu Cvelbar, Janku Komlancu in Jožetu Zvonarju.

NOV POLITIČNI TEČAJ

Novi petmesečni tečaj Politične šole pri CK ZKS se bo ponovno pričel 1. februarja 1955. Šola je namenjena predvsem delavcem in delavkam v industriji in kmetijstvu.

Interesenti naj osebno napisajo prijavilnice z vsemi osebnimi podatki, s podatki o dokončanih šolah in tečajih, o stazu in funkcijah v političnih organizacijah, o osnovnem poklicu in zaposlitvi ter o višini mesečnih prejemkov.

Prijavitelje bomo prejeli do 31. decembra. Interesenti naj jih pošljejo na naslov: Politična šola pri CK ZKS, Parmova 37/II. trakt, telefon 23-981 int. 206.

Slušateljem bo v času študija zagotovljena štipendija, gojencem izven Ljubljane pa tudi bivanje v internatu Politične šole. Podrobnejše informacije se dobijo pri upravi Politične šole in pri Okrajnih komitejih ZKS zadevnega okraja.

Šola nudi temeljno znanje iz osnov znanstvenega socializma in politične ekonomije, ki omogoča absolutno nadaljnjo samostojno študij naših političnih in gospodarskih vprašanj zlasti pa jih usposablja za globlje razumevanje aktualnih družbeno-gospodarskih problemov v zvezi z nastajanjem komunne.

Lepa bilanca kolektiva Strojne tovarne v Trbovljah

Lahko bi dejali, da danes skoro ni rudnika v naši državi, ki ne bi imel katere koli naprave, izdelane v Strojni tovarni v Trbovljah. Prav tako pa se lahko pohvali marsikatero podjetje, da jim je Strojna tovarna prihranila precejšnje devize, ker jim je izdelala strojne naprave, ki bi jih sicer moralo kupiti v tujini.

Ni majhne stvar, da zraste skromno, lokano, reparaturno podjetje v nekaj letih v razmeroma veliko tovarno že državne pomena. Doslej so bile vlozene v izgradnjo trboveljske Strojne tovarne investicije v znesku nad 1 milijardo dinarjev in ta denar je bil doslej nad vse koristno naložen. Če le v obrisih pogledamo delo, ki ga je doslej, zlasti pa letošnje leto, opravil kolektiv te tovarne, bomo razumeli, kolikšnega pomena je to podjetje za našo rudarsko in ostalo industrijo v državi.

Vsa rudarska podjetja v državi se obračajo na to strojno tovarno, da bi jim izdelala velike rudniške naprave, kakor so to: separacije, klasične naprave, izvojni stroji, jamski transporterji, jekleno jamsko oporje itd. in z vsemi tem izdelki jih ta tovarna tudi v resnici zalaga. Letos n. pr. so v tej tovarni izdelali mokro separacijo za rudnik črnega premoga v Slivčevih v Istri, nadalje suho separacijo za klasiranje rjavega premoga v Despotovcu v Srbiji in klasične naprave za lignit v Kreki. Pomembno je nadalje, da so vse te naprave projektirali iz domačega materiala, prav tako so jih konstruirali in montirali izključno domači strokovnjaki. Rudnik evince in cinka v Mežici je dobil iz Strojne tovarne v Trbovljah popolno jamsko mehanizacijo, mehanizacijo za odvajanje premoga od jaska pa so dobili iz te tovarne prav tako rudniki v Zagorju, Velenju, Kreki in Mostarju, medtem ko se za rudnika Aleksinac in Kakanj še izdeluje. Tak mehanizacija predstavlja povečanje proizvodnje brez dodatne delovne sile.

Posebno poglavje predstavlja v tej strojni tovarni izdelovanje

izvoznih strojev, ki so jih že prejeli rudniki v Boru, Ivanjem in Kanizari, rudniki v Aleksincu, Velenju, Hrastniku, medtem ko Senjsko-savske rudniki še bodo dobili.

Z enoveržnimi jamskimi grabljari, ki služijo za avtomatično nakladanje in odvoz rude in premoga z odkopnih mest, ki so dolgi do 40 m ter znaša njihova zmogljivost do 60 ton na uro, je dosegla Strojna tovarna v Trbovljah prav gotovo lep uspeh. Te naprave lajšajo napore rudarjev pri odkopavanju premoga, povečujejo pa storilnost na deloviščih. Štirinajst takih naprav ima sam rudnik Trbovlje-Hrastnik, šest Velenje, v kratkem jih bosta dobila tudi rudnika v Mežici in Zenici, prihodnje leto pa bo tovarna izdelala večje število takih strojev za druge rudnike v Jugoslaviji.

Jamskega lesa nam, primanjkuje, narodno gospodarstvo nam narekuje varčevanje z njim in drug je strokovnjaki so pričeli razmišljati, da bi tudi v naši državi zamenjali jamski les z železnimi oporniki, ki bi povsem nadomestili dosedanj primitivni način lesnega jamskega oporja. Tovarna v Trbovljah je izdelala take opornike, ki jih že preizkušajo na rudniku Trbovlje-Hrastnik in v Rači, kjer so se tako dobro izkazali, da jih bo tovarna že drugo leto izdelala v večjem številu in konstrukciji iz jekla in aluminija.

Vse to delo, ki ga opravlja Strojna tovarna v Trbovljah za dvig proizvodnje ter storilnosti naših rudnikov, pomaga pa — kakor smo že omenili — s svojimi izdelki tudi drugim podjetjem. Za novo kalorično elektrarno v Sočanju izdeluje kolektiv Strojne tovarne velike naprave, da se bo lahko oskrbovala s potrebnim lignitom naravnost iz Velenja. Te naprave bodo omogočale transport od 200 do 250 ton lignita vsako uro. Tovarna rotacijskega papirja v Vidmu pri Krškem je dobila iz tovarne naprave za transport lesovine, lesa in premoga, naprave manjšega obsega pa to-

varna celuloze v Prijedoru in papirnica v Čačku za transport celuloze.

Strokovno izurjeni kolektiv Strojne tovarne v Trbovljah pa bo priskočil na pomoč tudi gradnji avto ceste Zagreb—Ljubljana, za katero izdeluje pet velikih prevoznih agregatov za drobljenje in sejanje kamenja, kakršnih še ni izdelalo nobeno domače podjetje. Ti agregati so opremljeni s specialnimi udarnimi drobilci in vibratorji z velikimi storilnostjo. Tovarna pa izdeluje tudi 20 prevoznih transportnih trakov različne širine in dolžine ter 2500 metrov zaščitne proge za bitumiranje cestniš s finišeji.

Težavno je delo naših rudarjev v jami in veselje so vsakega stroja, ki jim olajša to delo, veselje pa jim pripravljajo poznani trboveljski kovinarji, ki skrbijo, da jim z mehanizacijskimi napravami lajšajo njihove napore, lajšajo pa delo s svojimi izdelki tudi številnim drugim kolektivom ter jim prihranijo dragocene devize, ki bi jih sicer morali odvajati v tujino za enake, pa morda tudi slabše usuge. Delovni kolektiv Strojne tovarne v Trbovljah pa je vsekakor lahko zadovoljen z letošnjimi delovnimi uspehi in ob misli, da se bodo ti uspehi prihodnje leto še povečali, zlasti še zaradi razširjenja tovarniških prostorov.

Glasbeno društvo v Hrastniku se je preselilo iz bivšega ravnateljevega stanovanja v hišo, ki je poznana pod imenom »stara restavracija«. Ta šola je dobila prostore v prizemlju te skoraj sto let stare hiše. Sicer je res, da je sedaj Glasbena šola bolj v sredini Hrastnika, kar je prikladnejše za učence Spodnjega Hrastnika. Glede na vlažne prostore pa ta rešitev ni najboljše. Gotovo ne bo to dobro vplivalo na razne, proti vlagi občutljive instrumente.

Gradbeno podjetje „Megrad“

Ljubljana, Kotnikova ul. 10

se priporoča za izvrševanje vseh v gradbeno stroko spadajočih del in želi vsemu delovnemu ljudstvu uspeha polno gospodarsko

LETO 1955

Tečaj esperanta

Z dopisnim tečajem se hitro naučite esperanta. Prvo lekcijo pošlje proti priložnosti 50 dinarjev Zveza esperantistov Slovenije v Ljubljani, Miklošičeva cesta štev. 7.

Rudar Matevž se je vračal iz gostilne domov močno vinjen.

Poskušal je peti, toda glasovi, ki so prihajali iz njegovega grla, niso bili ničemer podobni. Matevž je že dalj časa popival, danes pa se ga je pošteno nalezelo, bolj kot po navadi.

Prvi večerni mrak je legel na rudniško kolonijo. Vse je bilo zunaj. Bil je lep poletni večer. Ko je Matevž kolovratil proti domu, je kljub pijanosti čutil, da ga vsi ljudje, ki so ga srečavali, preiztrajo. Prišel je rožantiti. Nad vsem in vsemi je stresal nevoljo.

Pred starcem, ki je sedel pod košato lipo, se je ustavil. Dolgo sta gledala drug drugega, potem pa je starček spregovoril:

»Pijan si!«
»Nisem!«
»Domov pojdi!«
Matevž je postalo sram. Brez besed se je obrnil in nadaljeval pot tesno ob robu ceste. »Stari ima prav,« je govoril sam s seboj, »res sem pijan. Vsak dan bolj.«
Prispej je do doma. Tereza! Prekleta Tereza, ti si krivati Da, ti! Obljubila si mi sina. Se spomniš?«

»Ne.«
»Jaz se pa dobro spominjam. Nisem pozabil, kaj takega človeka ne pozabi. Nikdar. Vedno se bom spominjal Dan za dnem, vsak večer sva sedela na najlnejšem artu. Saj veš, na klopi pod oknom! Vsako noč si mi oblubljala...«

»Ne taji, ne moreš tajiti! Priče imam. Vse polno prič. Zvezde... stara jablana, tista z prelepimi zlatimi plodovi. In grlica v gnez-

du, na vrhu jablane... Gru, gru! — je pritrjevala tvojim oblubam. Pel sem. Se take žalostne sem pel... Ne vem, zakaj si me silila peti žalostne pesmi? Teh nisem nikoli maral. Ti pa si jih imela najraje. Kot da bi slutila. Dolgo sva čakala... čakala... še stari je čakal. Dobro je, da je prej umrl, saj ne bi pričakal.«

»Nazadnje si odšla še ti! Eh, Tereza, prav si imela, kaj bi si pijanec... Le jaz, jaz sem ostal...«

S trudom je spregovoril zadnje besede. Noge so mu odrekle pokorščino. Sesedel se je pred hišnim pragom in zaspal...

Nekoč pred leti — dve leti po materini smrti se je Matevž oženil. Vzel je Selanovo Terezo iz bližnje vasi. Spoznala sta se na prireditvah na rudniku, na katere je tudi Tereza rada zahajala. Drug drugemu sta bila všeč. Matevž je bil v tistih časih lep fant. Dekleta z rudnika so kaj rada rekla, da je »lepotec«.

Se danes, po letih, je na njegovem obrazu nekaj, kar te pritegne. Ko ga pogledaš v obraz, ga pazljivo opazuješ. Ljudem v revirju pa je zlasti ugajal njegov doneč glas. Ni bilo peske prireditve brez Matevža. Stivalas pevovodja, upokojeni rudar Nande, je visoko poklenil Matevžev glas.

Matevž je delal v jami, na znani lvevi številki na prvem odkopu. Številka je slovela in je veljala za eno izmed najboljših v rudniku. V prvem odkopu so nakopali vedno najboljši, najlepší premog. Brez jalovinskih

Milan Vidic:

RUDAR

primesi. Te so že na odkopu skrbno odbirali od premoga.

Ko je Matevž pripeljal Terezo s hriba na očetov dom, so ga fantje s številke sprejeli s pesmijo. Podarili so mu velikansko kepo premoga, okrašenega z zelenjem.

»Da mu boš lahko skuhala prvo kosilo,« je pristavil Tone, ko je zavall kos ptemoga pred Terezine noge.

V majhen očetov dom se je naselila sreča. Prava rudarska sreča. Stari se je razveselil mlade snahe. Postal je vever in zgovoren ter se je najraje sukal po kuhinji. Pozno v noč sta oba mlada posedala na klopi pod oknom. Tereza je rada poslušala Matevžovo pripovedovanje o težkem delu v jami.

Leto so minila... Življenje v rudniku je teklo svojo enolično pot.

Ljudje se sprva niso dosti zmenili za oba mlada. Pozorni pa so postali na starega, ki je postal vedno bolj molčeč in otožen.

Rudarjem je na vprašanja na kratko odgovarjal: »Dobro mi gre, rada se imata, le...« Tu je navadno utihnil in šel dalje.

Njeno vitko telo se je nekoliko usloilo, njen obraz je vse bolj bledel, kakor da bi jo razjedala neka notranja skrb.

Nekoga dne je Matevža pred vdomom v jame obkolila gruča rudarjev.

»Kaj je pri tebi doma? Stari je vedno bolj čemeran. Nekaj mu ni prav! In Janez je nadaljeval: »Stari bi rad pestoval!«

Matevž je ob teh besedah zardel. Globoko je zajel sapo in molčal...

Janeza pa tak molk ni motil. »Tudi za vaju bo najbolje, Matevž! Cas bi bil... Nas poglej! Vsako leto — nov rudar!«

Matevž je še vedno molčal. Dolgo je že tega, odkar je zapazil očelose pronicave oči, njegove ostre poglede, ki so se usko jutro zapitili v telo snahe.

Ali naj jim pove, da tudi on čaka? Ne ne bom!

»Kaj pa vam je to mar? Kaj vas to brigat!« je komaj izdaval iz sebe. »Vzel bom enega od vaših, tvojih, saj jih imaš cel kup...« Zadnja beseda mu je oslala neke v grlu.

Janez je stopil pred Matevža: »Da, res jih imam! Peter, Šesti pa je na poti. Ni me strah — kakor tebe! Naš človek si. Z nami deliš dobro in slabo. Tu v tem revirju smo vsi celota. Težave posameznikov so naše skupne težave. Ne samo v jami — tudi doma.«

„Ko sem prišel spet domov, je bil to zame najlepši trenutek v življenju“

„Ni vse zlato, kar se svetli.“ — ta izrek je dobrodušna spoznal že marsikdo izmed tistih, ki je naseljen lažni tuji propagandi ter odšel čez mejo v naši za lagodnim življenjem. Vedno več od teh jih prihaja nazaj v rodno domovino. Tudi v našem okraju se je od teh ljudi v zadnjem času vrnilo več nazaj; spoznali so, da jim tujina ne bo dajala kruha, ki ga je še za domačine premalo, sprevidele so, da jim je tujina le mačeha. V tujini ni dela za tujca morda težakše delo ali pa delo na kmetih. Za tujce so tamkaj največkrat le zamrežena taborišča, kjer so brez pravic — še bolj jih ima dostikrat več in je bolj cenjen. Naše begunce največkrat zaničujejo in jih sovražijo, lačni so in strgani, zanje tujec ne najde lepe besede.

Še do nedavnega je bilo nekoliko bolje za tiste, ki so se odločili za tujino. Ko pa so se pred mesecem zboljšali naši odnosi z Italijo in Avstrijo, je pa tudi po teh taboriščih v tujini zavel drug veter. Prav dosti je naših ljudi, ki so se spet vrnili v domovino. Med temi je tudi Rudolf Kramer iz Trbovelj, ki se je pred dnevi povrnil domov. Delal je v Podlabinu v Istri, poročen je in oče enega otroka, pa je kljub temu zapustil družino in pobegnil čez mejo. Kakor na stotine drugih, je tudi on naseljen sovražni propagandi in šel preko meje. Nam sovražni človek ga je nagovoril k pobegu. Govoril mu je o lepem življenju v tujini. Doma pri njem ni bilo vse v redu in tako se je Kramer odločil, da gre čez mejo. Ko pa je prišel v Trst, je tamkaj že doživel prvo razočaranje. Prvo je bilo, da je prišel v taborišče. Po nekaj dnevih v taborišču, kjer seveda ni bilo izgledov za lepo življenje, se je mož streznil in spoznal, da se je dal zapeljati. Sprevidel je, da je njegovo mesto le v domovini. Hotel je takoj pobegniti iz tega taborišča, toda pojavile so se težave. Grdo so ravnali v taborišču z njim in celo imeli slabo hrano so imeli. Najbolj so ga kramerja boleli oči, po kaj je prišel tjakaj. V taborišču se je spoznal s tovariši, ki so tudi njega nagovarjali, naj pobegne. Več v taborišču jih je namreč sklenilo, da pobegnejo in se vrnejo v domovino ter sprejmejo vsako kazen za svoje dejanje.

In Kramer se je res vrnil. Bil pa je ko se je spet vrnil v Trbovlje, tembolj presenečen, ker ni bil za svoje dejanje kaznovan, marveč je ostal prost in svoboden. Spominja se življenja v taborišču, kjer je v treh te-

dneh izgubil 15 kg na teži. Pri-povedoval je svoj doživljaj. Ko je bil še z ostalimi v taborišču, je bil izdan ukaz, da taborišče prestavi v notranjost Italije. Takrat pa se je končno odločil in dodelil skupno z nekim tovarišem (Emilom Petričem) za pobeg iz taborišča. Prekoračila sta italijansko-avstrijsko mejo in prispela v mesto Linz, kjer so ju najprej prišli, nato pa izpustili. Po redni poti je nato

Prijatelja spoznaš v nesreči

Da prijatelja najlaže spoznaš v nesreči, do tega prepričanja je prišel delavec Albin Stopinšek iz Hrastnika, ki je lotos, 3. septembra z nekim Ludovikom Grobelnikom pobegnil preko meje v Avstrijo. Stopinšek je oče dveh otrok. Bil je brez dela in to po lastni krivdi — tako je pripovedoval — pa ga je Grobelnik vedno nagovarjal, kako lepo življenje bo imel, če bo pobegnil z njim preko meje. Ker je bil Stopinšek slabo oblečen, mu je primerno obleko priskrbel Grobelnik in mu dal tudi nekaj denarja za stroške. Kakor smo slišali, je bil Albin Stopinšek v partizanih dober borec-mitraljezec. Kaj ga je privedlo do tega, da je pobegnil čez mejo, se danes pravzaprav ne ve natančno povedati. Pravi pa, da takšne neumnosti ne bo storil nikoli več.

Takole se je zgodilo: Stopinšek in Grobelnik sta skupno potovala preko Maribora v Avstrijo. Sicer sta srečno prestopila mejo, a takoj zatem je sledilo razočaranje, namreč — taborišče. Najhujeje je bilo za Stopinška to, da ga Grobelnik sedaj ni hotel več poznati, akoravno mu je bil tovariš pri begu. V Hrastniku ga je oblekel — tako je pripovedoval Stopinšek — v taborišču pa še cigarete ni imel zanj. Grobelnik je kmalu orisel iz taborišča. Dobil je službo ter je stanoval pri svojem stricu. Takrat pa se ni več zmenil za tovariša in Stopinšek je ostal sam na cedilu.

Po pripovedovanju Stopinška je bilo življenje v taborišču nezno. Tu je spet na novo spoznal družbene razrede, ki so jih imeli tudi v taborišču. V prvem razredu so bili bivši trgovci, prekupčevalci, veržniki in podobno. Ti so imeli dosti denarja. Leni so bili oblečeni in jedli, kar so hoteli, lahko odhajali tudi v mesto ter pijančevali skupno z žandari in uprizarjali cele orgije. V drugem razredu so bili pa ljudje ki so že morali delati, vendar so imeli še kar spodobno življenje. Tretji razred pa je bil razred, kjer so ravnali z ljudmi kakor s psi in še slabše. Slabo

v Gradcu dobil dovoljenje in potni list za povratek v domovino. Prav vesel in zadovoljen se počuti sedaj ter pravi, da nikomur ne priporoča, da sili v tujino. Dejal je: »Če človek pol sveta obteče, najboljši kruh doma se peče.« — Vs tisti, ki bi jim kdaj koli prišla na um nespametna misel, da bi napravili nekaj podobnega kot Rudolf Kramer, naj se spomni njegovih besed in doživljaj.

hrano so jim dajali pa še ta ni bila zabeljena z mastjo, pač pa z margarino. Stalno so jih zabiševali in tudi pretepali. V taborišču je bila na dnevnem redu huda propaganda proti Jugoslaviji. Pa ni bilo čudno, saj je bilo tamkaj še polno četnikov in ustašev ter njim podobnih ljudi, med katerimi si našel tudi vojne zločince. V taborišču je bil »šef« neki Napotnik, ki je bil v Trbovljah med okupacijo vodja tako imenovane Hitlerjeve mladine.

Kar je videl in občutil v taborišču — tako je dejal Stopinšek — tega ne želi nikomur. V taborišču je opazil tudi podkupljivost. Nekateri taboriščniki so smeli delati, kar so hoteli. Velikega »gospoda« je igral tamkaj neki Kovačič, trgovec iz Lovrana, ki je imel kar po tri štiri služabnike iz III razreda. Stopinšek je imel v taborišču še posebno smolo. Očitaj so mu, da je vohun in da je bil namenoma poslan iz Jugoslavije v taborišče, da tamkaj vohuni. Stopinšek je že dal časa bolehal. Dosegel je, da so ga dali v bolnico, kjer je bil operiran na želodcu in dvanaestniku. Po odpustu iz bolnišnice pa se je znašel na cesti kot berač, ne vedoč, ne kod ne kam. Odločil se je, da bo šel prosit za podporo. Namesto, da bi dobil podporo, ker je bil še rekonvalescent, so ga poslali v norišnico 3 dni je bil v njej, nato pa je pobegnil nazaj v Gradec.

Po pripovedovanju je Stopinšek v norišnici našel na nekoga Slovence iz Zalca, Weidmayerja po imenu, po poklicu frizerja. Ta ga je nagovarjal, naj bi Stopinšek postal usmiljeni brač. Ko mu je le-ta omenil, da je oženjen, mu je Weidmayer dejal, da je to »vseeno«. Iz tega lahko spoznaš moralo teh ljudi. Lahko si oženjen, lahko si musliman ali kar koli, glavno je, da se jim pridružiš in greš v njihovo »bratovščino«.

Med tem časom je Stopinšek dobil iz domovine pismo od žene s pripombo, da se lahko brez skrbi vrne v domovino. Ni se mogel takoj odločiti, kaj naj stori. Tako se je nekaj dni potikal po Gradcu. Obiskal je spet Grobelnika, ki ga je spravi v Avstrijo, in ga prosil za 20 šilingov. Nj mu jih dal. Hotel je namreč priti naskrivaj domov. Končno se je odločil in šel na naš konzulat v Gradcu. Tamkaj so mu uredili vse papirje, da se je lahko po redni poti vrnil v domovino. — Ko je potoval domov, so ga na vlaku trikrat legitimirali. Spraševali so ga, zakaj se vrača v Jugoslavijo. Ponovno so ga nagovarjali, naj ostane tamkaj. Brezskrbnega se je počutil šele, ko je prišel v Sentilj. Od veselja se je razjokal, da je spet v domovini. Na uradu

v Ljubljani je bil lepo sprejet. Se nikoli se ni počutil tako srečnega kot tedaj in danes, ko je spet doma, akoravno še ne sme težko delati.

Vsem tistim, ki žele čez mejo, Stopinšek ne priporoča tega koraka. Dejal je med drugim, da jih je mnogo, ki bi se radi vrnili domov, pa si ne upajo, po drugi strani pa je spet na delu proti nam močna propaganda.

Po svetu je lepo, doma pa je najlepše — tako je rekel Stopinšek ob zaključku in pristavil, da je storil veliko napako, ki jo bo skušal sedaj z delom popraviti in se z njim pokazati vrednega drugih borcev za izgradnjo naše domovine.

V krogu družine praznujmo Silvestrovo

Kako mali Francek preživlja svoja otroška leta

Bridka in resnična zgodba iz Trbovelj

Prav v našem lokalnem časniku moram opisati življenje malega Franceka. Ta zgodba ni izmišljena, ampak bridko resnična. Mali Francek namreč nima več prave mame in očka...

Francek je bil dve leti, ko je zdravnik ugotovil, da ima otroško paralizo. »Bolezen je težka, treba jo bo zdraviti,« je dejal zdravnik. Po napotku zdravnika so Franceka takoj odpeljali na zdravljenje v Zavod za invalidno mladino v Start gori pri Gorici.

Pri prevzemu otroka v zavod so negovalne sestre opazile, da je poleg težke bolezni, ki jo ima mali Francek, otrok živel doma v skrajni zanemarjenosti. V zavod so ga prinesli vsega zamazanega, krastavega in ušivega. Tako je ta nesrečni otrok dvojno trpel: prvič zaradi bolezni, drugič pa zaradi velike zanemarjenosti in zapuščenosti. Drugo trpljenje je pripisati krivdi njegove matere, ki ga je povzročila ubogemu otroku svojo zanikrnostjo.

Francek se je v zavodu hitro privadil. Saj je bil novi dom vzorno urejen. V njem ima zadostno in dobro hrano, red in čistoto, česar ušega otrok doma ni imel. Počutil se je pravi srečno, saj je v njegovem življenju nastal velik preobrat, odkar je zapustil svoj rodni dom. Tu ni bil osamljen, okrog njega se je vrtilo mnogo njegovih vrstnikov, s katerimi se je igral, in je bilo to življenje zanj popolnoma novo.

Za čim hitreje okrevanje vseh otrok v tem zavodu, skrbijo zdravniki in negovalne sestre tako pošteno, da zaslužijo vse priznanje.

Malemu Franceku potekajo tedni, meseci in leta. Sedaj že štiri leta nima z rodnim domom nobene zveze. Tako Francek ne pozna več svoje mame in očka, ker vsa leta nista niti enkrat obiskala in niti enkrat uprasha upravo zavoda, kako napreduje zdravljenje njunega sinčka.

Starši, ki so skrbni, težko čakajo na tisti dan v mesecu, ki je določen za obiske otrok v zavodu. Prinašajo jim razne igračke in tako je svidenje staršev in otrok nad vse veselje. Malega Franceka pa ne pride nihče obiskat, kajti njegova mati in oče sta popolnoma pozabila, da imata že šestletnega sinčka, ki je že štiri leta na zdravljenju v zavodu pri Gorici.

Nekega dne, ko je bil spet dan obiska, je Francek začutil v svoji notranjosti bol: gledal je namreč druge otroke v objemu staršev, le on sam pa je stal v kotu dnevnice sobe. Njega ni po- božala mehka materina roka, on ni slišal nobenih toplih materinskih besed, niti ni vedel in čutil, kako je, če mama privije svojega otroka k sebi, kakor je to videl pri drugih. V njegovi mali modri glavičci se je zbudila globoka misel, da mora imeti tudi on mamico in očka, ki pa ga nista prišla še nikdar obiskat, od-

Uprava Doma je večkrat poklicala Francekove starše in jim sporočila, kako otrok hrepeni po snidenju z njimi, toda starši so ostali še naprej proti otroku neumljeni in gluhi. Se danes jim ni mar, ali njihov otrok ne trpi poleg svoje težke bolezni še zaradi njihove brezbrzičnosti.

Ko so sestre zavoda videle, da njihovi klci in opomini glede duševnega trpljenja malega Franceka ne omehtajo src njegovih staršev, in ker so opazile, da je otrok iz dneva v dan bolj otožen, so mu poiskale drugo mamico.

Nelazljivo ganljivo je bil prizor v letošnjem Tednu otrok, ko so starši prišli v zavod obiskat svoje ljubljene in je med njimi prišla tudi neka žena s polnim naračjem igračk in drugih dobrot k malemu Franceku, ga poklicala z imenom in je Francek takoj prihitel s srečnim nasmehom na ustih in zaklical: »Moja mamica, ali si res prišla k meni in mi prinesla toliko lepega?« Vrgel se ji je v naročje, iz katerega se je le težko iztrgal, ko je pretekel čas obiska. Ta prizor bo ostal vsem, ki so ga videli, nepozaben. Francek je sedaj srečen, ker je trdno prepričan, da je to njegova prava mamica.

Kako je prišlo do te velike sreče tega otroka?

Kakor smo že omenili, so mu negovalne sestre poiskale drugo mamico. Glavna sestra je iz svoje mame kupila igračk in različnih drugih dobrot ter prosila neko

Podjetje keramičnih izdelkov Izlake

želi vsemu delovnemu ljudstvu

srečno in veselo novo leto 1955

in se priporoča!

Kje bomo letos praznovali Silvestrovo in pričakali Novo leto?

V gostilni pod Javorjem na Planini!

Vsem gostom, lovcom, planincem, vsem prijateljem Planine, domačinom in vsem ostalim od blizu in daleč želi

srečno in veselo novo leto 1955

ter se priporoča vsem tudi za v bodoče

GABRIJELA MURN,

gostilničarka pod Javorjem-Planina.

MATEVŽ

Gruča se je razšla. Tovariši so se odpravljali v jamo. Drug za drugim so odhajali. Jamske svetilke so postajale vse manjše, dokler niso povsem izginile v temi. Matevž je hodil sam. Težke misli so mu rojile po glavi. »Res je!« je govoril sam s seboj. »Pre-nagil sem se.«

Nenkrat pa se je obrnil. Prisluhnil je v jamo — in se pogljal proti izhodu iz rova.

Obstal je šele na pragu gostilne.

»Zganja mi daj! Kozarec!« Zilil je vase prineseno pijačo in zahteval novo. Kozarec za kozarcem. Pil je do pozne noči. Planjan je odhajal domov.

Tereza je stala ob odprtem oknu in premišljevala.

»Morja pa se zdravnik moti... morda pa ni res...«

Dopol dne se je odpravila k zdravniku. Le težko mu je razodela gladojočo skrb. Ko se je morala pred njim sleči, jo je obšel globok kes. Nekako v omotici je čutila na sebi prodorno oko zdravnika, ki ni trenilo. Le od daleč je slišala zdravnikovo glas, ki ji je trdo udarjal na uho in se odbijal od stene ordinacije.

Izrečene zdravnikove besede, zlasti tiste zadnje, so povzročile, da se je onesvestila... Kako in kdaj je prišla domov, se ne spominja. V glavi ji je ro-

žilo in vstajalo le eno samo vprašanje: kako naj razodenem Matevžu in očetu?

Medtem so se odprla vrata. Pred njo je stal Matevž, ves polvaljan in — pijan! Za trenutek jo je gledal, opazoval njeno sloko postavo, oblečeno v lahko polno obleko, nato pa se je zagnal vanjo, jo zgrabil okoli pasu in jo potisnil podse.

»Otroka hočem, slišiš Tereza — otroka!«

»Nikdar ga ne bom imela... Danes mi je to povedal zdravnik. Nisem plodna...« Glas ji je zvenel ubito.

Matevž je kriknil in močno pohledel. Ta trenutek je postal popolnoma trezen. Široko je razprl oči in kot odsoten strel v ženo.

Tereza je planila v hrčovit jok. Vrgla se je po postelji in si zakrila obraz.

Matevž je stopil v kuhinjo. Začuden je stari strel v steno. Slišal je zadnje besede snage. Drobnja solza mu je kanila na tresoč roko.

»Matevž, bodi mož! Pomagaj ji, ne pusti je same!«

Cez dva dni ga je pobralo. Nihče ni vedel, zakaj. Le Matevž in Tereza.

Očetova smrt je Matevža močno presunila, vendar je poplaval naprej. Zanemarjal je delo, nekajkrat je prespal kar v gostilni.

Ljudje v jami so končno zvedeli za vzrok poplavanja.

Nekega dne je Matevž našel dom prazen. Tereza je poskusila vse. Bilo je z njim zaman. Obupala je nad njim. Odsila je na svoj dom.

Starejši rudarji so hoteli Matevža odvračati od poti, po kateri je lezel navzdol v propast.

Pa ni odnehal. Poplaval je dalje.

Tistega dne je Ipravčeva številka delala v skupinah po dva. V zadnjem, na pol podrtim okopu sta popravljala steno Matevž in Tone. Delo je bilo naporno. Leže sta vsak s svoje strani postavljala nov opornik.

Tone je priganjal: »Dajva, Matevž, še malo! Hudiča gre počasi!«

»Les je moker. Daj, Tone, pod pri nekoliko levo strani!«

Nenkrat je zahreščalo. Matevž je zavpil: »Bež!«

Pogled se je proti izhodu. Videl je še, kako se je Tonetu njegova sekira zapletla med njegove noge. Zakrilil je z rokami, nato pa je ose uhitnilo. Pač — sekundo pozneje je velikanski kup črne gnote zasul odkop.

Matevž je zavpil: »Juž, Janez... zasulo ga je! Pomagajte!«

Stekel je proti sosednemu okopu, od koder so pritekli rudarji.

»Brž... brž... prepozno bo! Zasulo ga je!«

Tri polne ure so zvenele lopate, ki so se čudno svetile v svitu motnih svetilk.

Izpod ruševin so potegnili mrtvega Toneta...

Zalostna novica se je razširila kot blisk po rudniku. Nemo, sklonjenih obrazov so prihajali rudarji iz jame. Srednja skupina je nosila mrtvega Toneta.

Matevž je stopal le še na pol pri zavesti poleg Ivča. Hudo ga je prizadela prijateljeva smrt. Vrtol je v mislih. Zaman, nj mu mogel pomagati. Prvič je šel mimo gostilne, ne da bi se po njej ozrl.

Le kaj bo s Tonetovima otrokoma? Brez staršev sta ostala.

Matevž je ob tej misli obstal. Da, otroka! V njem se je porodila plemenita misel, ki je kakor plamen udarila na dan.

»Cila je umrla! Sedaj še Tone! Franci in Anica...«

Oblečen, kakor je prišel iz jame, je stekel proti Tonetovemu domu. Odrinil je sosedo in planil k otrokoma.

»Franci, Anica, pojdimos k teti Terezil!«

Tri dni po tem žalostnem dogodku je bila kolonija priča praznovanju: doživljajo proti praznemu domu onkraj trga sta stopala Tereza in Matevž, vsak s svojim otrokom v naročju.

Stari Andrej ju je začuden opazoval, potem pa se je obrnil k zbranim starcem:

»Poglejte jih! Tokrat se vračajo štirje. Stiri se vračajo v težko, a vendar lepo rudarsko življenje. V Matevževem domu bo jeseni pomlad!«

kar je v tem zavodu. Jokajoč je klical svojo mamico, ki pa ga ni slišala. Bil je neotolažljiv. S svojim jokom je napravil v Domu grobno tišino. Nihče prisotnih ni mogel odgovoriti temu otroku, kajti če bi hotel kdo povedati malemu Franceku resnico, bi moral reči le, da sta njegova mati in očka kruta — brezsrčna. Tako je mali Francek vedno teže živel ob mislih na svojo mamico. Da bi preprečil otroku veliko trpljenje in bolečino, ki jo je začutil ob dnevnih obiskih, so ga za takrat odstranili od ostalih otrok, tako da Francek ni videl, kako so drugi otroci srečni v naročju svojih mater in očetov.

Francekove oče in mati živita v Trbovljah, vdana sta pijači in alkoholu je zati v njih očetovski in posebno materinski čut...

Ko bo Francek odrasel in dorastel, se bosta morda spomnila nanj. Kako jima bo pri srcu, ko bo otrok vse izvedel in jima rekel, da nista njegova mati in oče?

S. Z.

30 let telovadnega in kulturnega doma v Hrastniku

V nedeljo, 19. decembra 1954, je društvo TVD »Partizan« v Hrastniku praznovalo 30-letnico postavitve Telovadnega in kulturnega doma v Hrastniku ter priredilo ob tej priložnosti razstavo dokumentarnega gradiva, ki prikazuje potek tridesetletnega telovadnega in kulturnega dela. Zvečer so s slavnostno akademijo počastili ta lepi jubilej. Sodelovali so vsi oddelki hrastniškega Partizana ter pokazali svoje znanje in napredek. Akademijo so pripravili načelnik Zorčič, načelnica Pavla Keber, učiteljica Berta Senica in Stana Vošnar. Prireditve so se udeležili tudi gostje iz Trbovelj in Ljubljane. Spominski govor je imel najstarejši član hrastniškega Partizana tov. Lojze Hofbauer.

Okrajni telovadni odbor je po svojem načelniku tov. Karlu Rupniku odlikoval s spominskimi značkami predsednika tov. Marijana Kopitarja, Lojzeta Hofbauera, Jožeta Zorčiča, tov. Lo. gar Zorčič Slavica, prav tako je bila odlikovana tov. Stana Vošnar. Spominsko diplomu pa je dobila celotna orodna vrsta ter njen vodja tov. Marino Urbanc.

PRODAJA

Posebna komisija pri Ljudskem odboru mestne občine v Trbovljah prodaja čevlarski šivalni stroj znamke »SINGER« v dobrem stanju. Ocenjen je na 60.000 dinarjev

PREKLIC

Preključim neresnične izjave o Anji Kranjc iz Trbovelj. — Zofa Muhič, Trbovlje.

Uspel koncert godbe na pihala „Svobode I“ v Hrastniku

Pri nas pogosto tožimo, da za koncerte ni pravega zanimanja, da imajo gledalški igralci bolj hvaležno in številnejšo publiko. Na tem pa je le del resnice. Res je težko v tujem kraju najti hvaležne, številne poslušalce. Toliko težje, če skupina, ki gostuje, ne uživa že priznanega slovesa. Toda doma je mogoče z dobro organizacijo in s požrtvovalnim delom marsikaj doseči.

Se pred nekaj leti so bili koncerti godbe kaj slabo obiskani. Krivde za to ni iskati v slabši kvaliteti, pač pa v slabši organizaciji in tudi v tem, da poslušalec skoro vsak teden lahko nekje sliši godbo in mu zato koncert ne pomeni posebne dogodka. Danes pa se je v tem marsikaj spremenilo: zadnji koncert zgorajhrastniške godbe na pihala je pokazal, da le-ta polagoma dobiva svoje poslušalce in da s svojimi kvalitetnimi nastopi upravičuje njihova pričakovanja. Okrog zadnjega programa hrastniške godbe je bilo med ljudmi precej debat. Nekaj pa drži: koncert je bil prekratek. Pri pombe glede slabe izbire programa pa se mi ne zde umestno. Res je sicer, da je bil spo-

red glasbenih del stilno neenoten. Če vzamemo v poštev, da so bila hrabrena programa klasična dela (v mislih imam godbo na pihala), potem v to skupino res ni sodil Sedlbauerjev venček »Pod svobodnim soncem«. Toda glede na to, da je bil koncert posvečen obletnici ustanovitve Nove Jugoslavije, nekako ni bilo mogoče iti preko tega.

Od ostalih štirih skladb je bila tehnično najbolj dognana, z izrazitim občutkom za lahkonost in melodičnost odigrana Julija Fučika uvertura »Marnarella«. Bila je občinstvu dovolj razumljiva in bi sprito svoje tehnične dovršenosti še zasluzila, da pride v bližnji prihodnosti na program. Za njo ni dosti zaostajala slavoslovna korčnica iz Wagnerjeve opere »Tannhäuser«. Vprašanje je, če je bilo umestno dati na program Viktorja Parne fantazijo »Urh, grof celjski«. Ta obsežna, približno petindvajset minut traja-joča skladba, polna razgibanih utrinkov iz temne, le tu in tam svetle preteklosti, je bila za večino poslušalcev pretrajajoča. Toda zdi se mi, da je bilo vreden prav, da smo jo slišali. Bila je dragocena šola za godbo, ki

je v celoti ni bila kos, bila pa je na drugi strani spet šola za občinstvo, ki se bo »venčkarstva« v podobnih koncertih kmalu naveličalo. Bila je — da povem skrito misel — nekakšen poskus, kako bi se naši godbeniki spoprijeli s simfoničnimi pesnitvami, s simfonijami, s simfonični zasedbi. Za to so namreč v Hrastniku že nastali skoro vsi pogoji. Naj ob tej priložnosti pripomnim, da bi po šestih letih Glasbene šole v Trbovljah končno le lahko uvideli potrebo, da vrne od dveh, iz Hrastnika pobranih fagotov, od katerih po nepopolnih podatkih obo ne služita svojemu namenu, vsaj enega, za katerega imamo v Hrastniku godbenika, ki bi ga lahko s pridom uporabili. To bi bilo pravično in pošteno.

Tako bi tudi zadnja točka koncerta: Griegova slavoslovna korčnica v budoči v simfonijski zasedbi izzvenela bolj občuteno, kot pa je bilo to mogoče doseči samo v pihalni zasedbi. Upamo, da bomo končno le našli na razumevanje in da bodo naši godbeniki lahko pokazali vse svoje znanje na koncertih, ki pa naj bodo v prihodnje res malo daljši.

V. T.

Izpred sodišča Vsa družina pred sodiščem zaradi kaznivega dejanja zoper čast

Pred okrajnim sodiščem v Trbovljah se je moral zagovarjati Alojz G. šofer, zaposlen pri trgovskem podjetju »Izbira«, stanujoč v Trbovljah Novi dom št. 30, ker je dne 28. decembra lanskega leta pred svojo hišo v Trbovljah kjer stanuje, trdil nekaj neresničnega in pri tem še na prostaški način, kar utegne škodovati časti in dobremu imenu G. D. — Nadalje se je morala zagovarjati Frida G., žena prvega obtoženca, gospodinja, stanujoča Novi dom št. 30, ter Pavla S., ki je mati druge obtoženke, gospodinja, stanujoča prav tam, ker sta navedenega dne na hodniku sodišča v Trbovljah trdili nekaj iz osebnega življenja zasebne tožilke G. D., kar lahko škoduje njenemu dobremu imenu.

Vsi trije obtoženci so kajpada zanikali vsako krivdo ter se posluževali vseh mogočih načinov, da bi preslepili sodišče: tega je bila posebno večja druga obtoženka Frida G., saj se je celo sama hvalila, da se vse doseže. Vsi trije obtoženci pa so se lahko prepirali, da temu ni tako, ter so bili sprito jasnih dokazov vsi trije obsojeni. Zoper sodbo okrajnega sodišča v Trbovljah so se sicer pritožili, vendar pa je višje sodišče prvostopno sodbo glede krivdarek v celoti potrdilo. Obsojeni Alojz G. bo moral zato plačati 5000 din denarne

kazni, obsojena Frida G. 3000 din in obsojena Pavla S. 2000 din. Poleg tega so vsi trije obtoženci dolžni trpeti stroške kazenskega postopka, ki so precejšnji, tako da je pričakovati, da se bodo vsi trije obtoženci sedaj vendar že enkrat spametovali in se ponasili tako, kot se to spodobi za kulturnega človeka, kar velja še zlasti za drugo obsojenko Frido G., ki je bila sedaj že drugič obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper čast.

Predavanje Ivana Regenta v litijski ljudski univerzi

V Tednu občinskega praznika v Litiji, in sicer v ponedeljek, 13. decembra 1954, je litijska ljudska univerza povabila na predavanje predstavnika Zveze »Svobode«, tov. Ivana Regenta iz Ljubljane. Predavatelj je v Litiji že star znanec, saj je eden izmed naših najbolj priljubljenih ljudskih govornikov. Tovariš Regent je v svojem predavanju »Delavstvo in prosveta« nakazal potrebo izobraževanja delavskega razreda kot nosilca oblasti v socialistični Jugoslaviji. Govornik je ob tej priložnosti razvil pred poslušalci celotni zgodovinski razvoj človeške družbe od prvih časov tako imenovane brezdržbene dobe, nato dobo praprimarništne skupnosti, v naslednjem dobo suženjsko-posrednega reda, dobo fevdalizma in nato dobo kapitalizma ter buržoazije, ki jo je zaključil s socialistično dobo, kateri bo sledila doba komunizma.

Govornik je bil za svoja zanimiva izvajanja živahno aklamiran.

26. decembra je bil izreden občni zbor litijske zadrage

Ljudska oblast posveča našemu kmetijstvu vso pozornost, za prihodnje leto pa bodo določena za razvoj in napredek kmetijstva

številna sredstva, da bi z njimi dvignili kmetijsko proizvodnjo. Vse številne kmetijske zadruge se pripravljajo na preureditev poslovanja na podlagi novih pravil. Do konca meseca januarja morajo vse KZ izvesti občne zbornice in sprejeti nova pravila v zvezi z novo Uredbo o kmetijskih zadrukah. Občni zbor litijske KZ je bil v nedeljo, 26. decembra dopoldne. Ta zadruga je imela prvi dan občinskega praznika plenarno sejo, kjer so si zadržniki začrtali delo v pospeševalnih odsekih KZ. Tako bodo v Litiji in okolici začeli s akcijo za zgraditev gnojnicnih jam, kar naj dvigne donosnost travnikov in s tem izboljšanje živinoreje. Vso skrb bodo posvetili nadalje tudi povečanju sadovnjakov. Za vse te akcije jim je OZZ obljubil pomoč, prav tako OLO Ljubljana-okolica, seveda pa bo naše kmete podprli iz svojih sredstev tudi litijski mestni ljudski odbor.

Vsi kmetje, člani KZ, ki se zanimajo za delo pospeševalnih odsekov, naj se glede pojasnil obrnejo na odbornike zadruge v posameznih vaseh: v Zg. Logu na tov. Viko Kresovo, na Širmanškem hribu in Velikem vrhu na tov. Janežiča, v Gradcu na tov. Franceta Preglja, v Litiji pa na predsednika KZ tov. Franceta Simončiča.

IZ LITIJE in okolice

V Šmartnem so slovesno odprli novo telovadno dvorano

Šmartno je manjše naselje kakor Litija, pa v telovadnem pogledu poseka sosedno mesto Litijo. Šmarčani imajo vrsto dobrih prednjakov, ki so se predali telovadni vzgoji, in lepi uspehi so bili vidni zlasti ob nedavnem praznovanju občinskega praznika NOV, ki ga slavo Šmarčani v spomin na bitko na Tisju.

Vse leto se je odbor TVD »Partizana« iz Šmartna trudil, da bi moderniziral telovadnico v Telovadnem domu, kar jim je uspelo prav do občinskega praznika, ko so jo s slavnostno akademijo odprli nad vse slovesno. Dvorano je napolnilo domače občinstvo v takem številu, da je bila že ob prvi prireditvi premajhna, kar dokazuje veliko zanimanje Šmarčanov in okoličanov za telovadbo in telovadne nastope. Poseben poudarek pa je dala navzočnost zunanjih gostov, med njimi priljubljenega ljudskega poslanca Mihe Berčiča, predsednika OLO Ljubljana-okolica, ki je prišel na slovesnost skupaj z okrajnim tajnikom tov. Francetom Potiškom, litijskim rojakom. Okrajni telovadni odbor in republiško zvezo je zastopal dr. Svetozar Polič, ki je izrekel tudi prisrčne čestitke in poudaril, da je šmarški »Partizan« med najbolj delavnimi v vsem okraju, kjer je nad 40 telovadnih organizacij.

Slovesnost so uvedli šmarški pevci, zatem pa je društveni načelnik tov. Rado Kolšek izrekel uvodno besedo in prikazal zgodovinski razvoj telovadbe v Šmartnem, kjer so se pojavili

prvi telovadci že leta 1888. Telovadelec Regal iz Kostivniške doline v Šmarški okolici pa se je povzpel celo do vrhunskega telovadca in nastopal na mednarodnih tekmovanjih po evropskih središčih. Zatem je spregovoril še predsednik šmarške občine tovariš Albin Jesenšek, ki je govoril o pomenu občinskega praznika.

Telovadni spored je bil zelo pisan. Domači telovadci vseh oddelkov so dokazali, da goje telovadbo množično. K zanimivemu sporedu so prispevali svoj delež tudi gostje, in sicer Zagorjanke ter vzorna vrsta iz Ljubljane, med njimi celo nekdanji olimpijski telovadelec tov. Janež. Predstavniki Telovadne zveze tov. Polič je upravičeno pohvalil pet telovadnih organizatorjev iz Šmartna za dosedanje zasluženo delo, in sicer Jožeta in Mimico Vozelj, Radovana Kolška, Albina Jesenška in načelnico Adamičičevo. Šmarčani so sklenili, da bo preurejeni Telovadni dom namenjen le telovadbi, medtem ko bodo gledališke predstave in zabave v Zadrugnem domu. Prav zato je bil družabni del te prireditve v dvorani Zadrugnega doma. Dan, ko so odprli v Šmartnem novo telovadno dvorano, bo ostal zapisan v zgodovini šmarškega »Partizana«. OLO in domači kolektivi tovarne usnja in »Tesarja« ter vsi ostali, ki so pripomogli telovadcem do dvorane, so storili veliko, pohvale vredno delo.

Glasbene in športne prireditve v Litiji

V okviru prireditev v počastitev občinskega praznika NOV je bilo v Litiji več prireditev, ki

so dokazale sposobnost naših prosvetnih delavcev in aktivistov. Poseben večer je bil določen glasbeni kulturni. Na sporedu so sodelovali: godba na pihala, ženski in moški pevski zbor »Svobode«, gimnazijski pevski zbor ter gojenci mlade Glasbene šole. Vsa izvajanja so bila dovršena in so dokazala, da gojimo v Litiji glasbo smotno. Godba na pihala in vsi zbori se prav lepo razvijajo in napredujejo. Posebno močan vtis je napravil na poslušalce množični nastop starih in mladih pevcev z dvema točkama. Ta koncert bi zaslužil razprodano dvorano, da bi dali s številno udeležbo priznanje našim glasbenikom za njihov trud in za božilo pri nadaljnjem delu.

Opera je gostovala

V petek, 17. decembra 1954, je obiskala Litijo celo ljubljanska Opera, ki je izvajala Rossinijevega »Seviljskega brivca«. Ta prireditev je bila med pomembnimi obiski gostov-izvajalcev, ki je navdušila vse prijatelje operne umetnosti. Vsi solisti so prejeli ob zaključku krite cvetja. Tako uspešnih opernih gostovanj si želimo še večkrat.

Slavnostna seja LOMO Litija

Med tednom, ki je bil posvečen spominom bitke na Tisju, so bile še druge prireditve, tako športne in šahovske. Za mladino so priredili posebno popoldne. Ob zaključku tedna je bila slovesna občinska seja, popoldne, v nedeljo, 19. decembra, pa družabna prireditev v dvorani na Stavnah. Litija je letos z bogatim sporedom dokazala, da

je vsakoletni občinski praznik med največjimi dogodki v našem mestu.

Sestanek starih borcev

Poseben sestanek je veljal vsem nekdanjim litijskim borcem, ki je bil pri Gorenjcu na Grbinu. Tega večera so se udeležili tudi nekateri preživeli borci bitke na Tisju, ki so z osebnim obiskom počastili pomembno slovesnost.

Trgovsko podjetje

„Železničar“
Maribor
„Lignit“
s kurlvom
trgovina
In nekovinskim gradbenim materialom,
Kurilniška ulica 4
želita vsem potrošnikom in vsemu delovnemu ljudstvu
SREČNO IN USPEHOV POLNO LETO 1955

Dedek Mraz je prišel v našo vas

HUMORESKA

zvečer presrečni otroci zaspali, je dedek Mraz povabil dedce in tante, ženske in dekleta, naj se ob tej in tej uri zbere sredi vasi, ker je tudi njim prinesel darila. Vsi so prišli, le nekaj jih je bilo, ki so imeli kosmato vest, da so se nekaj predomisljali, toda ko je dedek Mraz pomežiknil staremu godrnjavemu medvedu Rjavcu, je le-ta odlašal ponje, jih pograbil s kosmatimi šapami in zavlekel pred obličje svojega gospodarja.

Potlej se je pričela delitev daril.

Prvi je prišel na vrsto vaški govtjač Guželj. Dedek Mraz ga je pričel tako imenitno oponašati, da so se okoli stoječi do solz nakhotali. Tako ga je obdelal: »Kha, kha, kaj pa ti misliš, rožica moja, da sem ti prinesel? Zaslužil si batino, ker se dve leti slišiš in govoriš, govoriš, govoriš, obljubljaš, da boš organiziral popravilo vaških poti, a si napravil figelo! Ali nisi že to jesen govoril, da boš organiziral popravilo poti od ceste do šole in se napihoval, da je to delo potrebno že zaradi strelčice, ki jo moraš sebi vzoriti navkreber? In kaj si storil? Se tista dva voza peska, ki sta bila tako rekoč brezplačno namenjena za to pot, nisi zmozel prepeljati z rečnega obrežja na razdrapano pot. Ali se zavedaš, da te celo šolarji, ki

dnevno mešajo blato in na razdrapani poti zajemajo vodo v čevlje, usak dan najmanj dvakrat pošljejo k vragu?»

»Dedek Mraz, jaz mislim, da bi stvar uredil takole...«
»Ze spet pričenaš?« se je začel dedek Mraz nad njim. »Bi spet rad lagali? Veš, jaz nisem človek, ki bi ti vse verjel! Jaz sem bajno bitje, ki ti vidi v srce. Toda mudi se mi, obdarovati te kljub temu. In sicer po zaslugi: Tukaj imaš lopato in železne grablje in poravnaj s tem orodjem in s kamenjem ter peskom vse luknje in jame na vaški poti. In zapomni si, da obljuba dolg dela! Če tega ne boš storil, si zapomni, da te bom urekel: prvič, ko se boš narkal vinčka, se boš sam spotaknil v jamo in si zlomil nogo!«
Kaj je hotel Guželj? Požrl je slino in molčal.

Potlej je prišla na vrsto stara Fina. Dedek Mraz jo je nekajkrat pisano pogledal vzpod kosatih obrvi, potem pa se je nasmešnil in dejal z mehkim glasom:

»S teboj so že mnogi poizkusili, a nič opravili! Le kdaj ti bo pamet srečala, a? Vedno kakšno ošpičliš, samo da zmedo uganjajo pa vasi. Le kdo te je najel, da si ob volitvah žužnjala po vasi, nai volilci samo kratek volijo in nikogar drugega? Ali zares še ve-

dno živiš v napačnem prepričanju, da je samo kmet steber države? Oh, motiš se, ljuba moja! Tako je govorilo že pred štiridesetimi leti Njegovo Apostolsko Veličanstvo cesar Franc Jožef. Ta nauk je zastarel. Danes so drugačni časi. Tudi nameščenci in delavci prispevajo velik delež k rasti državnega gospodarstva. In moji škratji-Vsevedi so mi bogme oni dan povedali, da prav v vašem okraju delavci prispevajo mnogo več kakor kmetje. Saj si lahko mislim, kdo te je najel, da si šla v ogenj za »sveto« stvar. Takšna me ima, da bi te najraje prepustil volku in njegovim zobem. (Volč iz spremstva dedka Mraza je pri teh besedah strahovito zahtul in renčeč pokazal ostre čelkanje!) Pa tokrat ti bom še odpustil, kajti danes me je sama dobrota. Tudi tebi sem prinesel darilo. Na, tukaj imaš škrdajo, pa si priredi malo svoj predloji jezik, da ne bo na nemarnem opletal okrog tvojih ust kakor krava s predolgim repom okrog r...« Če škarje niso dovolj ostre, pa pojdi v onole visoko hišo k tistemu, ki te je v boji poslal na naj ti na svoj brus nabrusi škarje. Krepač dedek je, lahko bo urtel svoj brus četudi je že malo obrabljen, ker že vsa leta pa vojini na njem brusili bablje izleže iz cele gore...«
Kaj je hotela uboga Fina?

Vzela je škarje, malo posmrknila in na nos, na vrat potekla z njimi k tarmemu brusaču babiljnih jezikov.

Tako so polagoma prišli vsi na vrsto. Škratje dedka Mraza so na povleje svojega gospodarja praznili koše in delili darove začudenim vaščanom. Ta je dobil čudežne naočnike, da bo ob doh ponoči razpoznaval vasovalce, ki z baklom prihajajo na vasovanje k »zaklim« deklamacij, da mu ne bo v bodoče potrebno zaradi zmote obratiti poštenih zakonskih mož. Oni je prejel v dar krepelce, da mu ne bo potrebno z golo roko prepevati ženske, ki postajajo po okni njegove hiše ter oprezujejo, kako se kaj v žlahti žlahtno drug drugega zmerjajo. Neka nevestica je dobila v dar knjigo o lepem vedenju in umetno, dolgo leseno nogo, da bo z njo izdatneje kakor s svojo, suvala tačo v zadnjico. Milinarju je dedek Mraz daroval zajetno vrečo bele moke, ker je revežek pozabil, kam je skril polne vreče lastne moke, napolnjene s »pošteno« merico in mora zdaj otepavati koruzne žgance in jih bo otepaval vse do pomladi, ko bo, takšen revežek, zidal novo hišo. Vsem ženskam pa je dedek Mraz nasul zvrhano polne predpasnike denarja, da si bodo lahko kupile po deset ali dvajset kilogramov sladkorja. Smilile so se mu, ker že štirinajst dni jokajo, da bo vojna in da se je potrebno založiti.

Bogatim kmetom, ki imajo doma polne kašče zrnja, pa je dedek Mraz napisal patente za nakup neomejene količine bele

moke v vseh trgovinah domačega okraja, da bodo s kupljeno moko lahko po mli valji špekulirali in jo delavcem in nameščencem po mestih prodajali liter po sedemdeset dinarjev.

»Ti si mož, da malo ti podobnih!« so glasno blagovale presrečni obdarovanci. »Kadar boš spet prišel k nam, ne pozabi na dolarje in na ameriške pakete, saj vidiš, kakšni reveži smo v tej državi, ko nas bo zdaj zdaj vse skupaj uzel hudic...«
»Hohohoho!« se je zasmejal dedek Mraz, medved Rjavec pa je zabundal, volk zatulil, listica zalajala, zajčki pa pričeli striti s predolgitimi uhlji, ki so jim v doma rasi, ko so poslušali te lažne jeremijade. »Hohohoho!« se je krohotal dedek Mraz in kar kolcalo se mu je od ginjenosti, ki je videl, da so dekleta v škornjih, lantje v topilih suknjah, ženske in moške pa v oblekah, kakršne bi pred vojno zaman iskali po kmečkih hišah. »Hohohoho!« se je krohotal, ko je videl, da si je ta postavlil novo hišo, oni hlev, pri tretjem grmi radijski sprejemnik, četrti hlev polno kašče zrnja in polne sode žlahtne kapljice.

»Hohohoho, pa ste zares sirovački, ljubi moji! K letu vas bom spet obiskal in vsakemu prinesel čudežni milinček, ki ga bo zavrtel in bodo cekini leteli iz njega. A bojim se, da se pam ga ne bo ljubilo erteti, kajti takšen milinček se vrtil z rokami, ne pa z jezikom...«

To je delal dedek Mraz in odšel s svojim spremstvom v sosednjo vas.

Letos je bil dedek Mraz nadose radodaren! Prejšnja leta je prihajal v našo vas le z darovi za otroke, tokrat pa — vrag ga vedi, kaj mu je padlo pod bele razmršene lase — je priromal k nam s takšnim spremstvom, da so vaščani kar počepali od začudenja, ženske pa ploskale od ginjenosti in gajljale ko preplašene gosi. V spremstvu dedka Mraza so opazili namreč medveda, lisico, volka, zajčke in škarje. Vsa ta jata čudežnih bitij se je pripegljala k nam na velikih saneh, obdana od košev, zvrhano polnih vse mogoče krame.

PIONIRSKI KOTICEK

Josip Brinar:

1. Kralj Miroljub

Svoje dni je živel v temnem gozdu mogočen lev, Miroljub po imenu. Bil je kralj vsem živalim, ki jim je vladal prav po očetovsko. Ker je hotel biti vsem podložnikom enako dober in pravičen, zato je razglasil po svojem kraljestvu novo postavbo, ki je velevala da morajo odsihod vse živali živeti mirno in složno. Kakor daleč se je razprostiral gozd in še naokoli čez deset hribov in devet dolin, nikjer se ni smela prelivati kri, nikomur se ni smel po nedolžnem skriviti las. Kdor bi prelomil to postavbo, tega bi za vedno izgnali iz gozda v puščavo, ali ga pa celo obsodili na smrt. Kralj je slovesno prisegel, da hoče strogo izvrševati novo postavbo, vse druge živali pa so se zalekle, da se bodo do pičice držale kraljeve zapovedi.

Velikaši in visokorodni baroni in grofje so seveda sprva nekoliko godrnjali; prav nič jim ni ugajala ta nova določba. Ker pa so se bali, da bi razjezili mogočnega kralja, so naposled vendarle tudi prisegli. Kaj čudo torej, da je zavlada nepopisno veselje med drobnjanci in slabotnejši, ki niso bili doslej nikdar varni pred močnejšimi krvoločniki.

Kralj Miroljub je vladal močno in pravično; neizprosno je preganjal neposlušne in zakrknjene krvoloke. Zato so ga pa tudi ljubili podložniki sirom po temnem gozdu in nedoglednih poljanah, zlasti seveda najmanjši in najslabotnejši.

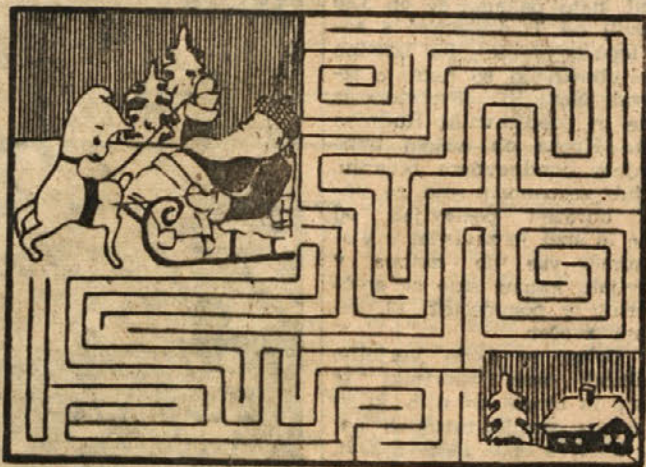
Ti srečni časi so brzo potekali; naenkrat pa je obšla kralja Miroslava čemernost; dobra volja in zadovoljnost sta izginili s kraljevega lica, ki se je nenadoma stemnilo kakor hudo vreme. Kakor pereč ogenj ga je jelo žgati po lobanji, po možganih pa mu je vrtilo kakor z žarečim svedom. A ko mu je bilo naposled malce odleglo, se ga je polotila mrtvična utrujenost, ki je v njej preždel ure in ure, neprenehoma godrnjaje in momljaje. Nobene izmed živali — razen ene same — ni vedela pravega vzroka kraljeve bolezni; pa tudi nikakšno zdravilo ni pomagalo ne trohice. Njegovi prijatelji in dvorjaniki so se sicer trudili na vse pretege, da bi razvedrili otožnega kralja, toda vse je bilo bob ob steno. Niti sladkomile besede, s katerimi je tolažila mogočnega bolnika kraljica Krunoslava, niso imele uspeha; njegova otožnost in vrtoglavo je rasla od dne do dne.

A mogočnim živalim je bila kraljeva bolezen prav pogodu; krvoločnost in zvijača je zopet zavlada v gozdu. Manjše in slabotne živali niso mogle počeševati svojega gorja pred kraljevim prestolom, zakaj nihče se ni smel nepoklican pokazati levo pred obličje, odkar je obšla vladarja čemernost in pobitost. Tatovom in roparjem med živalim je pognalo zdaj njihovo

rokovnjaštvo vidoma v klasje; in prav zaradi tega so si tudi najnujši rokomavharji in zaplotniki potihoma želeli, da bi oboleli kralj le še dolgo, dolgo ne okreval.

Najprezrednejša tatava med

LABIRINT

Počne sanj dobrot ima Dedek Mraz. Z veliko naglico drvi po snegu. Dedku Mrazu se mudi. Dolgo pot ima še pred seboj. Noč je že, a še nocoj mora do oddaljene gorske hišice, kjer ga čakajo pionirji. Nenadoma je Dedek Mraz ustavil sani. Pred njim je bilo pet poti, a samo ena je vodila h gorski hišici. Nekaj časa je pomišljal, nato pa hitro pognal sani po eni izmed petih poti. Kmalu je prispeel do hišice, kjer so ga pionirji že nestrpno pričakovali. Po kateri poti se je peljal Dedek Mraz?

Pionirji in pionirke, ki so našli izhod iz tega labirinta, naj zarišejo pravilno pot iz njega s svinčnikom, nato pa sliko izrežejo in nam jo z navedbo imena in priimka učenca ali učenke, razreda šole ki jo ob-

iskujejo, ter navedbo svojega bivališča prinesejo ali pa pošljejo v uredništvo našega lista do nedelje, 2. januarja 1955 opoldne. Tudi tokrat bo dobil izreban rešitelj od nas lepo knjigo v spomin.

Gastinska podjetja

v ZAGORJU

Z VSEMI SVOJIMI OBRATI

ŽELIMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN KOLEKTIVOM
SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955

in se še za naprej priporočamo za obisk v naših gostiščih.

Mira Pucova:

TIHA VODA

Roman

»Mogoče pa bi mu oni lahko izročili tole?« je vprašala, kazoč na pismo. Razveselila se je svoje prebrisanosti. Kajti važno je bilo samo to, da bo pismo dobil tisti, ki mu je bilo namenjeno, a vseeno je bilo, po kakšnih poteh bo dobil.

»Daj sem.«
Boter je tehtal ozko belo pismo v svoji dlani. Pogledal je izpod čela Krstinčkov, kar divje je mežikal s kratkovidnimi očmi. »Izročil bom pismo Julijusu, le brez skrbi bodite!«

Ko je ostal sam v trgovini, se je zrušil nanj glaz misli. Pismo je torej pisala gospa Agata! Moj bog, kako daleč sta že bila z Julijusom, da se ni več sramovala poslati mu pismo, ni ji bilo vedno težko, pred dekle razlagati svoje početje in si jo napraviti za zaveznico...

Se bolj je stiskal ustnice in je otrsel z glavo, ki je bila prevelika za njegovo posušeno telesce. To je torej mislil Julijus, ko je sinoči govoril o sebi, da je podlež! Zarocen je bil s čistim mladim dekletom, pa je živel v nedovoljenem razmerju s poročeno žensko, njegov Julijus, njegov nesrečni fant! Toda niti malo mu

ni zameril tega, niti malo ni verjel v njegovo krivdo.

Vsega je bila kriva le Novotnyjevka, ta poročena ženska, ki se ji je zahotelo mladega ljubimca. In s svojo naklečenostjo, s svojim gosposkim priliznjenim vedenjem in s svojim predznanim mestnim steznikom ga je zmešala tako, da je padel v greh in sam ni vedel, kdaj. Jeza nad Novotnyjevko mu je zalivala srce. In niti za trenutek ni pomislil, da bi njeno pismo res izročil Julijusu. Saj vendar ni mogel postati sokriv njenega početja!

Prišel je trgati pismo. Prebrati ga ni smel, to ne bi bilo v skladu z njegovimi načeli. Seveda — noben spodoben človek ni prebiral tujih pism. Če pa bi vedel, kaj je v tem pismu, bi fantu še lahko koristil. Da, če je prav premislil, je bila njegova dolžnost, koristiti Julijusu, ki mu je bil varovanec! Ko se je tako opravičil sam pred seboj, je hitro razgrnil pismo. Toda oziral se je na vse strani, ko ga je pričel brati, kajti vest mu še vedno ni bila docela mirna in še vedno ni bil povsem prepričan da dela prav. »Moj predragil!

Pišem vam v strašni stiski. Edino upanje, ki mi je še ostalo, je vera v vaše besede, prepričanje, da ste mislili resno, ko ste mi ponudili naj pobegnem od tod. Nekdo me je zaklenil, lahko si mislite, kdo. Jutrnica sem, kljub temu bom skušala uteči. Pričakujte me danes na poti proti postaji, na ovinku pred Cukališčem. Tam bom ob treh.«
Stirinajsto poglavje

Za sedaj se je zdelo, da Novotnyjevi poslji nič ne vedo o tem, čemu so vrata gospejine spalnice tako pogosto zaklenjena in ostajajo zaklenjena tja do kosila, dokler se gospod ne vrne z rudnika. Agata se je tolažila, da morda mislijo o njej, da se ne počuti dobro in se zaradi tega zaklepa sama. In tožila je, da jo bolj glava, da jo moti vsak korak in vsaka beseda.

Preponosna je bila, da bi komur koli govorila o svojih težokah, najmanj pa, da bi priznava la resnico pred služabniki. Trpe la je kar telesne bolečine spriči misli, da bi se utegnili raznesti po dolini, kakšen je njen položaj. Ljubše ji je bilo, da so dek le pričele gledati, kakor da je blazna, tako nenaravno se jim je zdelo to njeno zaklepanje. In v resnici je bila te dni podobna blazni ženski ker so ji v shujšanem obrazu sijale oči, kakor da ima vročino in se je brez vzroka zdaj zasmejala, zdaj spet zahtevala, da ne da bi ji iz oči privrele solze.

Napovedi o pogajanjih in nakupu filma »V vrtincu« sta to petnajst let staro filmsko delo ovila v nekakšen ml, postalo je pojem nečesa težko pričakovane ga in umetniško nedosegljivega. Čeprav je roman Margaret Mitchell ob svoji izdaji doživel veliko slavo, je kaj kmalu moral odstopiti svoje mesto boljšim literarnim delom, katerih je v sedanjih Ameriki precej. Uspeh romana je kajpada pritegnil filmske producente, ki so odkrili v njem sredstvo za doseg lepega dobička. S snemanjem je pričel producent D. O'Selznick, ob koncu filma pa ga je iz finančne stiske rešila družba MGM. Izdatki za snemanje so bili za tiste razmere tanta-

Rešitev naših nagradnih ugank za pionirje

K naši računski nalogi, ki smo jo zadali našim pionirjem in pionirkam pred 14 dnevi in ki so nam izračunali, da bo od začetka našega štetja do 31. decembra 1954 opoldne, preteklo 1.027.022.400 minut, sporočamo da je žreb odločil, da prejme nagrado za pravilno rešitev naloge pionirka Erika Golec, uč. 2. b razreda trboveljske gimnazije. Ta učenca naj se zgłosi v našem uredništvu, da ji izročimo obljubljeno knjižno nagrado v spomin.

Pravilna rešitev naše nagradne vžitke, pričocene v Pionirskem kotičku v 51 številki »Zasavskega vestnika«, se pa glasi: Učiteljica.

Pri tej uganki je pa žreb odločil, da dobi nagrado za pravilno rešitev pionir Marjan Bajda, učenec 7. razreda osnovne šole v Podkumu, ki naj o priložnosti pošlje v naše uredništvo po razpisano knjižno darilo.

Vsem našim dragim pionirjem in pionirkam želimo srečno in veselo Novo leto 1955! Istočasno želimo, da bi se vsi naši dragi učenci in učence marljivo učili in uspešno skomčali letošnje šolsko leto v veselje njihovih staršev in učiteljev, sebi in našim ljubljim domovom! Na v korist.

Uredništvo

V vrtincu

stični, grandiozni požig Atlante spada nedvomno med najdražje in scensko najefektnije kade, ki so bili kdajkoli posneti. Razsipnejši je morda le še Cecil de Mille s svojimi svetopisemskimi storijami.

Glavno junakinjo Scarlett O'Hara je upodobila takrat še mlada Vivian Leigh, kar ji je res uspelo. Ustvarila je pravi lik bogataške hčerke z juga, ki jo secesijska vojna spravi na rob propada, ter se z brezobzirno silo in pod vplivom zunanjih dogodkov preoblikuje v naskrupulozno in samoljubno žensko brez pomislekov in predsodkov. Vendar je vti po romanu, še bolj pa v filmu tak, da človek o glavni junakinji ne dobi tako poraznega vtisa. Morala je tukaj kaj čudna: njena izredna in neodoljiva lepota in duhovna neuničljivost sta slikani tako impresivno, da prikrijeta njene slabosti ter med bralci in še neposredneje med gledalci filma, vzbudita simpatije do Scarlett. Z gloriolo sentimentalne ljubezni do žene in zlasti hčerke ter postrvovalnim junatvom je obdan Rell Butler — sicer pustolovec, hazarder in koristolovec, malce čudaški karakter ki ne veruje v zmago konservativnih južnjakov in kljub temu ne simpatizira z vankeji. Clark Gable je dal v filmu vse od sebe ter usvaril verjetno svojo najboljšo vlogo.

Igralsko izvirna sta Olivia de Havilland kot Melanija in pokojni Leslie Howard v vlogi Ashleya Wilkesa, rahločutnega južnjaškega

ga kavalirja ter Scarlettine velike in neuslišane ljubezni, ki se končno razbiti o nič. Vse te junake mečejo valovi žoljenja sem ter tja, njih svet propada pred našimi očmi — stari, častiljivi ameriški jug se ruši, znajdi se, kdor se more — in, tukaj pride do čudnega moraliziranja, vsakdo naj se briga le zase, le egoizem lahko reši iz zmešnjave po razdejani polni vojni, v kateri so nesramni severnjaki s svojim Lincolnom osvobodili bedaste črne sužnje in uničili galantno lahkoživi Jug, kjer se je veselo živelo, dobro pilo in jedlo in kjer so zamorci delali, belci pa dremali v ležalniki ter prirejali velike sprejeme... Današnji jug Združenih držav je še poln teh spominov, zato ni čudno, da so bile ob premieri prav v Atlanti velike demonstracije.

Film je delo treh režiserjev: Zukorja, Fleminga in Wooda. Levji delež je opravil Victor Fleming, dokončal pa ga je (Fleming je opešal) Sam Wood.

Halol

Pri Jožetu Suši so zopet zadale srečke za 30.000 in 20.000 dinarjev in še drugi manjši dobitki. — Kupujte srečke pri njem, kjer boste imeli srečo.

Vsem svojim odjemalcem želim srečno Novo leto 1955!

Priporoča se

Jože Suša, Trbovlje

Vsem obiskovalcem kinematografa „Svoboda-Center“ in Svoboda-Trbovlje

Leto 1954 bo kmalu končano in s tem tudi poslovno leto naših kinematografov Upamo, da ste bili s sporedom naših kinematografov zadovoljni, ker je bil naš cilj dobiti med dobrimi najboljše filme. To bo naše prizadevanje tudi pri preskrbi filmov v novem poslovnem letu.

Spored filmov bomo zato v novem letu pričeli z enim do sedaj najboljšim — t. j. ameriškim barvnim filmom

„V VRTINCU“

Posebne reklame za ta film ne bomo delali, sodbo o njem boste sami izrekli, ko si ga boste ogledali. Film je izredno dolg, vendar bomo ob dela filma predvajali skupaj v eni predstavi, ki bo trajala nekaj manj kot štiri ure.

Posebna ugodnost, ki jo bomo nudili pri prikazovanju tega izredno lepega filma našim obiskovalcem, bo v tem, da si ga bo lahko vsakdo ogledal tako, da bo vedno ob pravem času doma.

Film »V vrtincu« nam je zagotovljen od torka, 4. januarja, do petka, 14. januarja 1955, torej 11 dni. V teh dneh ga bomo predvajali toliko časa, da si ga bo lahko ogledal vsak Trboveljčan in Trboveljčanka.

Ob prikazovanju tega filma bo v obeh naših kinematografih vsak dan samo po ena predstava. In sicer: v kinu »Svoboda-Center« s pričetkom ob 16.45 (koniec predstave ob 20.30), v kinu »Svoboda-Trbovlje II« ob 17.30 (koniec predstave ob 21.30). Ker tednika pred tem filmom ne bomo predvajali, prosimo, da ste pravočasno v dvorani.

Važno pravočasno prihod k temu filmu je nadalje v tem, da bomo priredili pred vsakokratno predstavo

nagradno zrebanje

in sicer na ta način, da bo pred vsako predstavo izrebanih 5 števil. Pri vseh predstavah tega filma bo skupno izrebanih 110 števil, kjer si bo lahko vsak, čigar številka stoji bo izreban pri tem zrebanju, ogledal nato 5 naših filmov, poljubno po izbiri v enem ali drugem obeh naših kinematografov.

Da pa si boste lahko pravočasno preskrbeli vstopnice za ogled tega filma, bo predprodaja vstopnic izjemoma za film »V vrtincu« vsak dopoldan od 9. do 10. ure ter 2 uri pred pričetkom predstave.

Cena vstopnic za ta film bo sledeča: v parterju 50 in 60 din, na balkonu 80 din.

Vsem našim kino obiskovalcem in bračcem »Zasavskega vestnika« želi srečno in uspehov polno novo leto 1955

UPRAVA

Novotny jo je zaklepal v spalnico, če je šel z doma. Le če je bil doma, je spet odklenil vrata, da je lahko hodila po hiši, dajala navodila kuharici in dekl in počakala v jedilnici, da je ta čas Krstinčkov pospravila tudi njeno sobo. Tačas je Agata smela celo na vrt, on pa je bil vedno nekje v bližini in jo je nadziral. Ves čas nista spregovorila niti besede.

»Toda, kako je mogoče, da ne uvidi tega, kaj se godi v meni, da ne uvidi, da je to stanje nevzdržno in da naju oba tira v blaznost?« se je večkrat vprašala Agata.

Njena vrata je zaklepal in odklepal skriyati, kadar ni bilo nikogar v bližini. Po vsem videzu je tudi on hotel pred poslji vzdržati pretvaro, da se iz kdove kakšnega norega razloga zaklepa sama. Torej se je tudi on zavedal nevzdržnosti tega, tudi on se je bal, da ne bi s svojim početjem vznemiril vse doline — in je vendar še naprej ostajal suženj svoje norosti... Tako si je govorila, vedno znova bloedeč po istem krogu svojih misli, ki je niso privedle nikamor.

»Kaj ga bom res morala pokončati? Ali pa bom morala ubiti samo sebe?« se je divje vpraševala in je začela spet od kraja ljubim. Da ne morem hoteti nič slabega!

Bala se je same sebe. Včasih jo je pograbila taka groza, da se

po ključavničarja in ga takoj pripelji sem, da mi bo odprl. In Krstinčkov... če vidiš kje gospoda, mu nič ne pripoveduj o tem ključu, si razumela? Ne bilo bi mu prav, da sem se spet zaklenila. Postoj še malo — ali si izročila tisto pismo?«

»Sem, gospa.«

»Dala ti bom križec, kakor sem obljubila...«

In z vso težo svojega telesa se je naslonila na zaprta vrata, ki se bodo odprla kmalu, če pojde vse po sreči. Srce ji je silno utripalo, da je komaj dihala. Toda česa se je bala? Saj je bilo vse tako preprosto, še malo potrpljenja, pa bo pobeignila za vedno vsemu, kar jo je preganjalo v tej strašni hiši.

2

Ko se je Agata bližala Cukališču, ji je korak zastal. Doslej je kar tekla od samega olajšanja, da je bila usla svoji neznanosti kletki. Nič ni mislila, prav kakor ničesar ne misli divja zver, ki je usla iz zanke in se skuša čim bolj oddaljiti od kraja, kjer se je bila ušla. Olajšanje v njenem srcu je bilo tolikšno, da ji je pregnalo vse bojzani in vse dvome.

Zdaj pa, ko se ji je polegla prva vznemetenost, ki jo je občutila zaradi posrečenega bega, so se ji v razžarjeno glavo iznenada povrile misli. Ali jo bo Julijus čakal, kakor mu je naročila?

(Dalje prihodnjic)

SD »Rudar« v Trbovljah je prejelo od odbora za proslavo Dneva rudarjev v Bosni in Hercegovini na Rudniku lignita v Kreki, da se s svojo nogometno, košarkarsko, odbojgarsko in kegljaško ekipo udeležijo proslave Dneva rudarjev v Kreki dne 11. in 12. decembra.

Povabila, ki smo ga prejeli od navedenega odbora, je bilo SD »Rudar« veselje, zlasti se, ker je odbor v svojih dopisih izrekel željo, da bi se pobliže spoznali športniki dveh velikih rudarskih centrov dveh brat-skih republik. Mnogo razmišljanja je bilo v našem društvu, preden je padla odločitev, da li se športniki našega društva te proslave udeležijo. Finančne težave so bile glavna ovira, ki so ustvarjale pomisleke glede udeležbe te proslave, zlasti da se s tako velikim številom udeležencev njihovi slovesnosti. Gostovanje v štirih športnih disciplinah terja precejšnje število udeležencev, ki smo jih glede na finančne težave skrčili na 40 športnikov skupno z voditelji potovanja. Ob razumevanju vodstev naših podjetij nam je uspelo, da smo se polnoštevilno udeležili gostovanja v Kreki, največjim rudniku Tuzlanskega bazena. Zaradi zadržanosti nekaterih članov naših ekip pa morda niso odšli na potovanje v svoji najmočnejši postavi. Tako je bila okrnjena nogometna, košarkarska in kegljaška ekipa, le odbojkarji so bili zasilno sestavljeni iz košarkarskega moštva.

Iz Trbovelj v Bosno

V četrtek, dne 9. decembra, ponoči je odšlo 39 športnikov na pot. Potovanje v vlak je poteklo ob igranju kart in pripovedovanju raznih doživljajev iz športnega življenja. Za zabavo sta predvsem poskrbela tovariša Pukmajster in Kajbič.

Da je bila naša športna ekipa številna, potrjuje to, da smo kot nenapovedani gostje v restavraciji pri kolodvoru v Vinkovcih dobili le nepopolna kosila. Tako so nekateri milo gledali, ker niso dobili juhe, drugi pa spet, ker niso dobili ostalega.

Odhod iz Vinkovcev se je nekoliko zakasnil. Ko smo v Brčkom prešli preko Save v Bosno, so mnogi, ki še niso bili v tej republici, prvokrat občudovali in gledali minarete in druge bosenske znamenitosti.

Zaradi enetirne proge Brčko-Banovići, po kateri gre vlak za vlakom s premogom iz Tuzlanskega in Banoviškega bazena, je bilo potovanje po Bosni nekoliko počasnejše, tako da smo z enournno zakasnitvijo prispeli v Tuzlo, kjer so nas čakali člani Odbora za proslavo Dneva rudarjev v Kreki in člani uprave SD »Proleter« iz Kreke. Z avtobusom so nas odpeljali v hotel »Beograd«, kjer smo prenočili v udobnih sobah. Ravno tako smo bili ves čas našega bivanja v Tuzli in Kreki na hrani v tem hotelu. V njem smo našli na veliko gostoljubnost Odbora za proslavo Dneva rudarjev in uprave rudnika Kreka, kajti našim športnikom je bilo v hotelu na razpolago vse, kar so poželeli.

Ob utrujenosti od vožnje in neprepane noči je bil sladek prvi počitek v Bosni in le s težavo smo se zbrali naslednjega dne ob devetih zjutraj.

V soboto dopoldne so nas z avtobusom odpeljali, da si ogledamo nov Delavski dom v Kreki, ki je najmodernejše urejen z dvorano s 1200 sedeži, prekrasno čitalnico, sodobno urejeno dvorano za zasedanja, predavalnico za ljudsko univerzo ter okrepčevalnico. Nato so nam razkazali tudi krasno in moderno urejeno kino dvorano, športne prostore SD »Proleter« z igrišči za košarko in odbojko. Inž. Jože Vehovec, po rodu Slovenec, nam je v kratkem orisal Tuzlanski bazen od rudnika lignita v Kreki. Opisal je način dela in karakteristike ležišč premoga. Predvsem rudarji člani našega društva ki so se udeležili te turnee, so z zanimanjem sledili pripovedovanju inž. Vehovca in mu zastavili tudi več vprašanj.

Gostovanje SD »Rudarja« iz Trbovelj ob proslavi Dneva rudarjev v Kreki

Prijateljske tekme

Po kosilu v Tuzli smo se z avtobusom odpeljali do rudnika Bukinje kjer nas je sprejel inž. Moravec, in okrog 14. ure se je pričela prijateljska nogometna tekma z reprezentanco Bukinja in Mramorja. Naši so nastopili v postavi: Hauptman, Fenc (Arnšek), Florjanc, Arnšek (Lanišnik), Kos (Lebar), Kralj, Perc, Butkovec, Ameršek, Jerše in Savšek. Teren je bil precej spolzetek in so se naši precej lovili po njem. Prvi so dali gol domačini, nato pa so naši po Savšku in Percu postavili rezultat prvega polčasa 2:1 za naše. V drugem delu igre je Jerše povišal rezultat na 3:1 in s tem smo dosegli prvo zmago.

Tako po nogometni tekmi se je začel v Kreki turnir košarkarjev. Sodelovala so štiri moštva: Sloboda in Jedinstvo iz Tuzle, Proleter iz Kreke in naše moštvo. V prvi tekmi je zmagal Proleter nad Slobodo, v drugi pa Rudar nad Jedinstvom z rezultatom 50:42.

Ob 18. uri so se na kegljišču »Proleterja« pomerili v kegljanju kegljači »Proleterja« in naši kegljači. Zmagal je Rudar s 336:319 klini. Rudar je nastopil v okrnjeni postavi: Sajević, Spec, Gros, Kajbič, Hauptman, Jurešić, Pukmajster, Deželak, Vengust in Soklič.

Tako je potekel prvi dan tekmovalnosti s 3 zmagami naših športnikov.

V nedeljo, 12. t. m., dopoldne sta se v košarkarskem tekmovalju najprej srečala premaganka prejšnjega dne, kjer je Jedinstvo zmagalo nad Slobodo. V naslednji tekmi pa sta se srečala zmagovalca prejšnjega dne Proleter in Rudar. Zmagal je Proleter s 50:32. Zelo smo občutili odsotnost naših najboljših igralcev. Za naše so nastopili: Hodej, Virt, Tuzel, Kačnik, Ščurk, Merver in Hočvar. Odlikovala sta se zlasti Hodej in Hočvar.

Ob 11. uri dopoldne sta se ponovno srečali kegljaški ekipi Proleterja in Rudarja. V našem moštvu je Sokliča zamenjal Kamnikar. Tudi to tekmo so naši kegljači odločili v svojo korist s 338:345 klini. Sprčo oslabilene postavne naših kegljačev je to za Rudarja velik uspeh, saj so naši kot prvi dvakrat zaporedoma premagali domačine, kar se še ni doslej posrečilo nobeni gostujoči ekipi.

V nedeljo ob 14. uri je bila nato v Kreki prijateljska nogometna tekma med domačim Proleterjem in našim Rudarjem. Zmagal je Proleter z 2:1. Naši so nastopili v postavi: Hauptman, Fenc (Butkovec), Florjanc, Arnšek (Lanišnik), Kos, Kralj, Perc, Butkovec (Fenc), Ameršek (Lebar), Jerše in Savšek (Arnšek). Proleter je bilo boljše moštvo in se je zahvaliti trdnemu staremu »asu« Kosu, izkušenemu Florjancu in dobremu vratarju Hauptmanu, da ni bil rezultat za domačine še večji. V napadu je zadovoljil samo Perc, v half liniji pa je bil zelo dober in poirtvoven tudi Kralj. Prvi gol za Proleterja je padel kot avtogol Arnška. Kmalu nato je imel izredno lepo priložnost za zadetek Perc, ki pa je bil zrušen v kazenskem prostoru in je sodnik prisodil enajstmetrovko. Na veliko začudenje nas vseh pa jo je »stari« Butkovec streljal mimo gola. Vsekakor je zakrivil neuspeh pri streljanju gospodar Puci, ki zaradi nedeljskega počitka ni »staremu«

očistil čevljev. Tako se je prvi polčas končal z 1:0 za domačine, ki so ga v drugem delu tekme povečali na 2:0. Naši so se trudili in tudi Florjanc, kot nekdanji napadalni igralec, je prehajal v napad ter nevarno ogrožal vrata nasprotnika, vendar zaman. Čast naših igralcev je končno rešil Lebar, ki je dal edini gol za Rudarja, in tako edini rezultat na 2:1 za Proleterja.

Po tej tekmi je nato naša zadnja prireditelj, in sicer odbojgarska tekma med Proleterjem in Rudarjem. Naši se sploščka niso znašli in so tako izgubili prvi set s 15:1, v drugem in tretjem setu, ki sta končala 15:12 in 12:15, pa so nudili precej odpora ter bili nekaj časa celo v vodstvu. Vsekakor bo potrebno v prihodnji sezoni to sekcijo obnoviti oz. urediti prostore za gojenje te športne discipline.

Poslovilni večer

V nedeljo ob 19. uri pa je bil v dvorani SD »Proleterja« v Kreki poslovilni družabni večer. Tega je odprl predsednik delavskega sveta rudnika Kreka z željo, da bi bila zabava na tem večeru za goste prijetna. Med plesno glasbo so zapeli tudi naši športniki nekaj slovenskih popevk in tako je zavladalo med vsemi res prijateljsko razpoloženje.

Poseben aplavz je doživel tajnik rudnika Kreke dr. Djambić, ki je v klenih besedah pozdravil športnike »Rudarja«

Podaljšanje veljavnosti amaterskih voznških dovoljenj

Obveščamo voznike amaterje, da do 15. januarja 1955 podaljšajo veljavnost amaterskih voznških dovoljenj, ki jim poteče veljavnost dne 31. decembra 1954.

Za podaljšanje veljavnosti amaterskega voznškega dovoljenja vozniku-amaterju ni treba vložiti nobene prošnje, temveč predložiti Tajništvo za notr. zadeve pri OLO Trbovlje le voznško dovoljenje. Zdravniško spričevalo pa morajo pri podalšanju predložiti samo tisti amaterski vozniki, ki do sedaj še niso bili zdravniško pregledani po določbah navodila za izdajanja spričevala o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil (Ur. list FLRJ št. 28-53). Tudi voznikom amaterjem, ki se pri opravljanju voznškega izpita ali pri zamenjavi voznškega dovoljenja že predložijo zdravniško spričevalo, izdano po zadnjem navodilu, ni treba za podaljšanje predložiti zdravniškega spričevala.

Voznik amater ne plača za podaljšanje nobene takse razen taksa za zdravniški pregled oziroma za zdravniško spričevalo.

Tajništvo za notranje zadeve pri OLO Trbovlje bo podaljševalo veljavnost amaterskih voznških dovoljenj vsem voznikom-amaterjem, ki imajo stalno prebivališče na območju okraja Trbovlje, torej tudi tistim, ki jih vodijo v evidenci drugi okraj oziroma, ki so jim drugi okraj izdal amaterska voznška dovoljenja.

iz Trbovelj kot predstavnike trboveljskega rudarskega središča ter nam izročil krasno vazo v spomin na gostovanje v Kreki. Za pozdrave in darilo se je v imenu SD »Rudarja« in v imenu trboveljskih rudarjev zahvalil predsednik DS rudnika Trbovlje-Hrastnik, tovariš Franc Naglič, ter izročil tovarišu Djambiću miniaturno jamsko svetilko za spomin odboru za proslavo Dneva rudarjev v Kreki. Veselo razpoloženje ob petju in plesu je trajalo vse do polnoči, ko smo se poslovili s Kreke in se odpeljali v Tuzlo.

Kratko je bilo naše spanje, kajti vratar naš je že ob 3. uri zbudil, nato pa smo se ob 3.40 poslovili od Tuzle, noseč s seboj lepe spomine na izredno gostoljubnost, ki so nam jo izkazovali člani SD »Proleter« iz Kreke in predstavniki Rudnika lignita Kreka ob našem tamkajšnjem dvodnevnem bivanju. Kljub zasplosti smo se veselih obrazov poslavljalih ob Bosni in spet je zavladal v vlak humor vse do izstopa v Trbovljah, kamor smo se srečno vrnili v ponedeljek, 13. decembra zvečer.

Se dolgo se bodo verjetno spominjali naši športniki te turnee in mnogi od njih, ki so bili že na raznih turnejah našega društva po naši državi, trdijo, da je bila to ena izmed najlepših.

Sportni dom »Rudarja« spet krasijo nove športne trofeje — krasna orientalska vaza in tri nove spominske zastavice iz rudarskih revirjev Kreke.

Zaradi podaljšanja voznških dovoljenj se morajo vozniki-amaterji praviloma zgledati pri uslužbencu Tajništva za notr. zadeve OLO Trbovlje (v sobi št. 1-I) med uradnimi urami. Avto-moto društvom pa je dovoljeno, da za svoje člane, ki so vozniki amaterji, lahko opravijo kolektivno podaljšanje veljavnosti voznških dovoljenj brez osebne zglasitve samih voznikov pri navedenem tajnistvu. V ta namen avto-moto društva lahko zberejo od svojih članov voznška dovoljenja in jih nato s spremnim dopisom dostavijo Tajništvo za notr. zadeve.

Vozniško dovoljenje, katerega veljavnost ne bo pravočasno podaljšana, postane neveljavno in ga lastnik ne sme več uporabljati.

(Iz pisarne Tajništva za notr. zadeve, OLO Trbovlje)

Podaljševanje orožnih listov za leto 1955

Obveščamo imetnike orožnih listov, da najkasneje do 15. januarja 1955 podaljšajo pri TNZ v Trbovljah (v sobi št. 1-I) veljavnost orožnih listov, ki jim poteče veljavnost 31. decembra 1954. Tajništvo za notranje zadeve v Trbovljah bo podaljševalo veljavnost orožnih listov vsem tistim, ki imajo stalno prebivališče na območju okraja Trbovlje oziroma, ki imajo pri tem tajnistvu orožje registrirano. Lovske družine lahko opravijo kolektivno podaljšanje orožnih listov za svoje člane.

Prošnja za podaljšanje mora biti kolkovana po tar. št. 1 s 30 din in po tar. št. 15 za vsak komad orožja po 400 din. Po odloku OLO Trbovlje o vpeljavni občinah taks se plača v gotovini 20 din za vlogo.

V prošnji za podaljšanje orožnega lista je treba navesti priimek, očetovo ime in ime prošilca, dan in kraj rojstva, poklic, prebivališče, državljanstvo, vrsto, znamko, kaliber in tovarniško številko orožja, za katero se prosi za podaljšanje veljavnosti orožnega lista. Razen tega je treba v prošnji navesti, ali se prosi za podaljšanje orožnega lista za posest ali za nošenje orožja. Prošilec, ki je član lovške organizacije-družine, pa mora predložiti k prošnji za podaljšanje veljavnosti orožnega lista za posest in nošenje lovškega orožja še potrdilo o članstvu v tej družini.

Orožni list, ki je bil izdan za določen čas, se imetniku odvzame obenem z orožjem, za katero je bil izdan, če ni prošil za podaljšanje, preden je veljavnost orožnega lista potekla oziroma do določenega časa, ali če v tem času ni sporočil, da ne želi več imeti orožja.

(Iz pisarne Tajništva za notr. zadeve, Trbovlje)

Obveščamo imetnike orožnih listov, da najkasneje do 15. januarja 1955 podaljšajo pri TNZ v Trbovljah (v sobi št. 1-I) veljavnost orožnih listov, ki jim poteče veljavnost 31. decembra 1954. Tajništvo za notranje zadeve v Trbovljah bo podaljševalo veljavnost orožnih listov vsem tistim, ki imajo stalno prebivališče na območju okraja Trbovlje oziroma, ki imajo pri tem tajnistvu orožje registrirano. Lovske družine lahko opravijo kolektivno podaljšanje orožnih listov za svoje člane.

Prošnja za podaljšanje mora biti kolkovana po tar. št. 1 s 30 din in po tar. št. 15 za vsak komad orožja po 400 din. Po odloku OLO Trbovlje o vpeljavni občinah taks se plača v gotovini 20 din za vlogo.

V prošnji za podaljšanje orožnega lista je treba navesti priimek, očetovo ime in ime prošilca, dan in kraj rojstva, poklic, prebivališče, državljanstvo, vrsto, znamko, kaliber in tovarniško številko orožja, za katero se prosi za podaljšanje veljavnosti orožnega lista za posest ali za nošenje orožja. Prošilec, ki je član lovške organizacije-družine, pa mora predložiti k prošnji za podaljšanje veljavnosti orožnega lista za posest in nošenje lovškega orožja še potrdilo o članstvu v tej družini.

Orožni list, ki je bil izdan za določen čas, se imetniku odvzame obenem z orožjem, za katero je bil izdan, če ni prošil za podaljšanje, preden je veljavnost orožnega lista potekla oziroma do določenega časa, ali če v tem času ni sporočil, da ne želi več imeti orožja.

(Iz pisarne Tajništva za notr. zadeve, Trbovlje)

Košarka Vremena Zagorjanom bodo se ziasni a?

Občni zbor košarkarskega kluba »Proleter« bo prav gotovo pomenil prelomnico v delu kluba. Čeprav je košarka poleg rokometaja najmlajša veja športa, ki jo gojijo Zagorjani v okviru »Proleterja«, pa je zlasti letos kljub težkemu finančnemu stanju dosegla lepe uspehe. Lep uspeh za ta košarkarski kolektiv je 37 odigranih tekem. Navzlic tolikemu številu nastopov pa se je moralo društvu vseskozi ubadati z vprašanjem igralcev. Niso bili v stanju, da bi ustanovili rezervno moštvo, ki bi bilo sposobno ob potrebi zamenjati igralce liškega moštva. Čeprav je mladina v zadostni meri zastopana v klubu, vendar v višjem pogledu še niso nikogar storili v klub bo treba pritegniti

Ali bo koš

mladino iz rudarske in vajske šole, prav tako pa tudi mladino iz gimnazije in osnovnih šol.

Lani so nekatere članice in mladinke že trenirale košarko, a so pozneje prenehale z igranjem košarke, ker niso mogli zagotoviti sposobnega mošta, ki bi vodil treninge zenske ekipe. Naloga novega odbora bo, da preeni vse možnosti glede ustanovitve ženske ekipe in prične propagirati košarko med žensko mladino. Na pomoč bi jim prav gotovo priskočila tudi KZS, ki bi v ta namen organizirala v Zagorju propagandno žensko košarkarsko tekmo. Zanimanja za košarko med žensko mladino je dovolj, treba ji je le zagotoviti sposobnega vodjo. Prav tako bi bilo želeli, da bi na domači nižji gimnaziji med dijakinjami bolj propagirali košarko kot do sedaj.

Ligaško moštvo je tekmovalo v II. republiški ligi v družbi Kranjčanov Domžalčanov, Hrastničanov, Storičanov in Litijanov in zasedlo 3. mesto. Pri desetih tekmah so petkrat zmagali, petkrat pa so morali kloniti. Dosegli so 10 točk in razliko v koših 467:458 v njihovo korist. Poleg tega je ligaško moštvo odigralo skupno z mladinci še 27 tekem. Udeležilo se je pokalnega turnirja KZS januarja v Ljubljani, nadalje turnirja v počastitev 35-letnice TVD »Partizana« v Medvohah in turnirja DSD »Ilirije« v počastitev 29. novembra. Na pokalnem tekmovalju na čast II. občinskega praznika v Zagorju so letos mladi zagorski košarkarji osvojili lani nesrečno izgubljeni prehodni pokal. Moštvo se je letos kosalo s klubi: Železnikar (Maribor), ZSD Celje, ZKK Ljubljana, Odred, Partizan (Medvode), Rudar, Partizan (Kranj), Partizan (Domžale), Partizan (Hrastnik), Kovinar (Store), Litija, Ilirija in Svoboda. Najboljši uspeh pa so prav gotovo dosegli proti rezervi ZKK Ljubljana, ki so jo premagali kar s 17 koši razlike (47:30). V 37 tekmah, ki so jih odigrali letos, so 14-krat zmagali, 23-krat pa tekmo izgubili. Razmerje košev: 1519:1570 v korist nasprotnikov.

Prihodnje leto bodo marljivi zagorski košarkarji preuredili igrišče in uredili razsvetljavo. Prav tako nameravajo ob straneh igrišča zgraditi vsaj tri vrste tribune enostavne lesene konstrukcije seveda, če bodo v ta namen dobili potrebno finančno in materialno podporo. Mislim da bi morali ta marljivi zagorski športni kolektiv, ki je vložil v igrišče doslej že okrog 1500 udarniških ur, vsi pristojni činitelji podpreti. Če bi v tem uspeli, bi pridni zagorski košarkarji krepko zagrabili za delo in pokazali, kaj zmorejo storiti športniki v Zagorju. V tem prizadevanju bi jih morali — poudarjam še enkrat — podpreti vsi, tako KZS v Ljubljani, OLO Trbovlje in krajevni organi. Menim, da bi bilo z malo dobre volje to lahko napraviti.

Novozvoljenemu odboru načeljuje tudi letos France Skrabar, v pomoč pri delu pa mu bodo Danilo Repovž, Joško Skrabar in Jože Košak.

Med sklepi, ki so jih sprejeli, je šteti med najvažnejše: pričeti s pridobivanjem mladine v klub, povezati se z gimnazijo za propagando košarke med dijaki, navzati čim boljše stike z društvom prijateljev mladine, pričeti z vzgojo mladine v klubu in organizirati v kraju kvalitetno predavanje o košarki.

16-letni Jože Herman — zasavski prvak v namiznem tenisu

V okviru občinskega praznika v Litiji je bilo prejšnjo nedeljo I. namiznoteniško prvenstvo Zasavja za posameznike in ekipe. Sodelovalo je 24 igralcev in sedem ekip.

Med posamezniki si je zasluženo osvojil prvo mesto Trbovelčan Jože Herman (SD »Rudar«), drugo mesto je zasedel mali, nadarjeni Milos Repše (SD »Rudar«), tretje mesto si je pridobil Krolf (TVD »Partizan«, Brežice), četrto mesto pa Milan Simerl (»Kemičar«, Hrastnik), ki od tekmovalja do tekmovalja vidno napreduje. Najlepša je bila borba med Hermanom in Repšetom (21:14, 18:21, 21:15).

Zmagovalce je prejel prehodni pokal, ki ga je umetniško izdelala in podarila Zasavska lesna industrija v Litiji.

Dopolne je bilo ekipno tekmovalje, v katerem je zmagalo moštvo SD »Rudarja« iz Trbovelj v postavi: Frč, Askerc, Herman pred SD »Proletercem« iz Zagorja ter JKS iz Trbovelj. Organizacija prireditve je bila dobra, za gre zahvala predvsem neutrudnemu organizatorju in voditelju tega turnirja, tov. prof. Hinku Lebingerju.

Vsemu delovnemu ljudstvu borben pozdrav ob

NOVEM LETU 1955

z željo za čim večji uspeh v bodoče želita

delovni kolektiv in uprava

TOVARNA LESENIH PET

„PETA“ - RADEČE

Novoletna križanka

Vodoravno: 1. francoski pisatelj; 2. bolezen; 3. smrt v vodi; 4. najmanjši del snovi; 15. nekvašen kruh; 16. moško ime; 17. pesniška oblika; 19. zgodov. 20. vas pri Kranju (2. sklon); 21. prizorišče v cirkusu (množ.); 22. lirski pesem; 23. tuje moško ime; 24. samostalniška pripoda; 25. pogojni veznik; 27. latinski predlog; 28. ljubkovno moško ime; 29. dva soglasnika (tudi začetni črki imena in priimka najprijubljenejšega slovenskega pisatelja, ki je bil pred 70 leti urednik »Slovenskega Naroda«); 30. ozi-ralni zaimek; 31. časovne enote; 33. okrajšan veznik; 34. slovenski skladatelj (do-ma z Vač pri Litiji); 38. so-ha; 39. jeza; 40. rimski pozdrav; 42. slovenska slika-rica; 48. pivo; 50. načev; 51. glej; 52. kvartopirski iz-raz; 53. kačji glas; 55. to (latinsko); 56. kazalni zaimek; 57. ščinkavec; 58. dete; 60. polovica ostrja; 62. industrijski kraj na Ko-roškem; 64. rimsko ime za Dunaj; 65. konica (dvojina); 66. vzor; 67. medmet s pri-trdišnico; 68. hunski kralj; 70. kazalni zaimek; 71. nestro-kovnjak; 72. del sukne; 73. pri-leten.

Navpično: 1. pokrajina v Slo-veniji; 2. prislov; 3. kuhinjska posoda; 4. konec (tujka); 5. grška črka; 6. reka v Španiji; 7. slo-venski pisatelj; 8. svetopisemski hrana; 9. tehnična okrajšava za zračni tlak; 10. graja; 11. srb-ski zaimek; 12. gorska cvetlica;

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14				15					16			
17				18		19			20			
21						22			23			
24				25	26			27		28		
29				30				31		32		33
		34				35		36			37	
		38				39			40			
41		42		43	44			45	46			47
48	49		50					51			52	
53		54		55				56			57	
58			59		60		61		62	63		
64					65				66			
67					68			69		70		
71					72				73			

18. kurz; 20. posoda za vodo; 26. oseba v Gotovčevi operi; 27. ali (latinsko); 30. vrsta začimbe; 32. jezero na Finskem; 34. okrajšava za veliko industrijsko podjetje; 35. zaimek; 36. 400 J (v rimski številki); 37. žensko ime; 41. slovenski pesnik; 43. tuje žensko ime; 44. kača; 45. šahovski izraz; 46. trščice; 47. eden naših najlepših ptičev; 49. me-

sto v Zasavju; 52. tuje žensko ime; 54. pisalna potrebščina (dvojina); 57. vdan, zanesljiv; 59. srbski zaimek; 60. izraz za »pravo«; 61. majhni plugi; 63. del imena glavnega mesta afriške države; 68. ploskovna mera; 69. vzklík pri bolečini.

Za dobro voljo

SKOTSKA

McGregory je poslal ženo in sina na deželo. Spremljaj jo na postajo in jima dal več koristnih nasvetov. Ko je vlak že začel voziti, pa jima je zaklical skozi okno še tole:

»Mary, če ne bo pokrajina res lepa, snemi Tommyja očala!«

POSLOVNA

— Dragi Jože, prišel sem se posloviti od tebe. Odhajam za nekaj časa na poslovno potovanje...

— Hm, hja — morda se pa tam vidiš? Jaz imam čez 6 dni razpravo na sodišču...

Naročite in čitajte

„Zasavski vesnik“

Na tečaju Avto-moto društva Trbovlje. — Občni zbor društva bo 9. januarja 1955 ob 9. uri dopoldne

Autoprevoz Zagorje

čestita vsemu prebivalstvu srečno in uspešno novo leto!

Izvršuje razne osebne in tovarne prevoze po naročilu. — Na progi Zagorje—Trbovlje in obratno vozi osebni avtobus trikrat na dan po sledečem voznem redu: odhod Zagorje—Križišče (Grčar) ob 6.30, 7.30 in 12.15; odhod OLO Trbovlje ob 7. uri, 9. uri in 12.45.

Prebivalci Zagorja in Trbovelj! Poslužujte se lokalne proge Restavracija—OLO po ceni 10 din. Mesečne vozovnice s 50 % popustom.

Ameriška humoreska

Jaroslav Hašek

— Nikakor ne, mladi prijatelj! — je rekel bankir, gospod Williams, mlademu možu, ki mu je sedel nasproti in držal iztegnjene noge na mizi.

— Ne, gospod Chawean, poslušajte me pazljivo in se skušajte pri tem česa naučiti.

Prosíte me za roko moje hčere. To pomeni, da hočete postati moj zet in tako priti do tujega denarja. Na moje vprašanje, če imate premoženje, ste mi malo prej odgovorili, da predstavljate vse vaše imetje borih dvesto dolarjev.

Tudi gospod Williams je stegnil noge na mizo in nadaljeval:

— Vi pravite, da sem bil tudi jaz nekoč revež in da nisem imel niti dve sto dolarjev. Tega ne tajim. Poudarjam pa, da sem imel v vaših letih precej več kakor vi. Denar sem si pridobil z razumom, ki ga vi nimate.

Opažam, da se vznemirjate! Opominjam vas, da imam za slugo močnega črnca. Pazljivo me poslušajte in si me vzemite za vzgled.

Ko mi je bilo šestnajst let, sem prišel k svojemu stricu v Nebraska. Da bi si pridobil denar, sem strica pregovoril, da so na njegovem posestvu linčali nekega črnca. Prostor smo ogradi-

vati, je moral plačati vstopnino. Vstopnino sem pobiral jaz. Ko so črnca obesili, sem z vstopnino vred še tisti večer izginil. Obeseni črnci mi je prinesel srečo.

Za ta denar sem si na severu kupil zemljo in razglasil, da sem našel zlato v njej. Razumljivo, da sem zemljišče hitro prodal, seveda za drag denar, ki sem ga vložil v hrano. Komaj je omembe vredno, da me je kmalu nato eden prevaranih obstretil. No, zrno mi je prebilo kakor nalašč kost desne roke in mi prineslo dva tisoč dolarjev odškodnine.

Ko sem okneval, sem za ves denar kupil delnice novoustanovljene Družbe za gradnjo cerkva na področju, kjer bivajo Indijanci. Za vsakih sto vplačanih dolarjev smo dajali zelo okusne častne diplome, zgradili pa nismo ničesar.

Končno je morala Družba v konkurz. Objavila ga je točno sedem dni za tem, ko sem uspel zamenjati delnice Družbe za gradnjo cerkva za delnice Družbe za trgovanje z govejimi kožami, katerih vrednost se je začela prav tedaj dvigati.

Uredil sem trgovino z govejimi kožami, kar mi je prineslo precej denarja. Tem več, ker

sem kože kupoval na dolg, prodajal pa za gotovino.

Imetje sem vložil v več kanadskih bank in potem objavil konkurz. Seveda so me zaprili. Na razpravi pa sem govoril tako zmešan, da so me sodni strokovnjaki proglasili za neodgovornega in postopek je bil ustavljen. Po razpravi sem občinstvo v dvorani obral za miloščino. Bilo je ravno za potne stroške v Kanado, kamor sem se odpeljal po svoj denar.

Nato sem pobegnil s hčerko brooklynskega bogataša Hamelsta v San Francisco in Hamelsta tako prisilil, da mi jo je dal za ženo. Zagrozil sem mu, da bom sicer z njo živel v San Franciscu, dokler ne bom uspel objaviti v časopisu, da je postala njegova hči nezakonska mati.

Vidite, mladenič, tak sem bil jaz. Vi pa v svojih letih niste napravili še ničesar, po čemer bi mogli sklepati, da ste pameten človek.

Poudarjate, da ste moji hčerki rešili življenje, ko je padla iz čolna v morje. Res lepo, vendar to za vas ni imelo nobene praktične vrednosti, ker ste si pri tem, kakor ste mi sami povedali, popolnoma pokvarili čevlje. Ljubezno do moje hčere pa še ni razlog, da postanem tast nekoga, ki ni niti malo razborit.

Opažam, da se spet vznemirjate. Prosim vas, pomirite se in odgovarjajte na moja vprašanja: Ali ste kdaj kaj zakrivilili? — Nikoli.

250 fantov od 22 do 28 let starosti, med njimi v glavnem pustolovce je Chennault izbral, jim dal 600 dolarjev na mesec in 500 dolarjev za vsako sestreljeno japonsko letalo: tako so postali »junaki«, polni denarja in Cangkajskih odlikovanj.

V času, ko so se v Indoklajski vodile borbe za Dien Bien Fu, se je v časopisju pojavilo ime nekega gospoda Clairea L. Chennaulta, katerega poklic je bil zelo nenavaden. Če je komu do tega, da bi si nabavil zračno flotilo, transportna letala, bombnike ali lovce, ni treba nič drugega, kot da se obrne nanj. Njegov naslov je enostaven: »Civil Air transport«, Formosa.

Tako so napravili tudi Francozi, ko so potrebovali transportna letala za oskrbovanje obleganega Dien Bien Fuja. Ker ta čas Chennault slučajno ni imel nobenih obveznosti do Cangkajške, je Francozom rad priskočil na pomoč. Zaslužil je sijajno, in ko so se po opravljeni nalogi njegove eskadrilje ponovno znašle na Formozi, je dal amerškemu tedniku »News Week« intervju, v katerem je med drugim izjavil, da se francosko letalstvo v Indoklajski se zdalo ne more meriti z njegovimi »letečimi tigri«.

Kdo so »leteči tigri«? — Tako so se imenovali »fantje«, ki jih je Chennault zbral pred trinaštmimi leti in se z njimi proslavil. Med 1941. in 1942. letom se je mnogo govorilo o njih. Od tedaj jih je mnogo popadalo, precej jih je tudi ostalo, vendar so danes že ostareli in nimajo več potrebne elastičnosti. Nekoč pa so dopisniki vseh večjih ameriških časopisov drveli v Cangkajskovo Kitajsko, da bi jih videli in o njih pisali.

»Leteči tigri« so bili v pravem pomenu »soldati«, t. j. vojniki za denar. Njihova službena oznaka je bila AVG, ali »American Volunteer Group«, kmalu pa se jih je oprijelo ime »leteči tigri«. Prejemali so mesečno plačo 600 dolarjev in posebno nagrado 500 dolarjev za vsako od sestreljenih sovražnih letal.

Vse to, kar smo do tu omenili, ima svojsko zgodovino. V ameriški zvezni državi Louisiana je mestce Waterproof. Tu je leta 1937 živel s svojo ženo in osmimi otroci bivši letalski kapetan Claire Chennault, ki je zaradi na glušnost moral zapustiti vojaško službo. Ker pa se je moral preživljati, je nastopal na raznih letalskih prireditvah kot letalec-akrobat, dokler ga ni konec leta 1937 poklical Cangkajšek, da bi mu organiziral letalstvo, ki ga ta čas sploh ni imel. Kako je do tega prišlo, je neznano.

Začetek je bil težak, zakaj v tem času Kitajska ni imela letalskega kadra. Nastopile so ogromne težave, zlasti zaradi številnih pustolovcev, ki so prihajali od vseh strani, da bi v Kitajski na lahek način služili kupe denarja. Chennault je začel obnavljati. Odločno je rekel Cangkajšku, naj mu da povsem proste roke in dovolj denarja, sicer oddide. Njegove zahteve so bile sprejete. Dobil je, kar je zahteval, predvsem denar, ki so ga Cangkajšku dajali Američani.

Do leta 1941 se je Japonska borila s Cangkajškom, ni pa bila v vojni z Ameriko. In šele ko so napadli Pearl Harbour, je začel Roosevelt odkrito podpirati Cangkajško. Tako se je tudi

Chennault odpravil v ZDA, kjer je prevzel 100 lovske letala tipa »Curtis P. 40«. Zdal je bilo treba poiskati še letalce.

Ljudi se je prijavilo še preveč, bolj pa so bolj pustolovci kot piloti. Končno je Chennault izbral 250 fantov od 22 do 28 let starosti, od katerih jih je bilo sto, ki so imeli za seboj več kot 2 leti letenja, ostali so bili mehaniki, radarski specialisti, zdravniki itd.. Vsem je zelo ugaljal »the old man« (starec), kot so imenovali Chennaulta.

Med Chennaultovimi piloti je bil tudi neki Eriksen E. Shilling, ki je nekega dne predložil: »Fantje«, je rekel. »Japonci so ribiški narod. Oni se boje morskega psa, zato bomo na kljune naših letal naslikali zobata usta morskega psa.« Rečeno, storjeno! V kratkem so se njihova letala spremenila v prave pošasti, ko jim je spretna roka bivšega Walt Disneyevega nameščenca na kljuno naslikala strašno zobato žrelo morskega psa. Zraven tega je bil na trupu letala upodobljen še tiger v skoku, zaradi česar se jih je tudi oprijelo ime »leteči tigri«.

Ko so naposled ZDA, po napadu na Pearl Harbour, stopile z Japonsko v vojno, so tudi »leteči tigri« postali bolj aktivni. Ena najpomembnejših bitk, ki so se v njej »leteči tigri« posebno izkazali, je bila tista, ko so 20. decembra napadli skupino japonskih bombnikov, letelih nad Rangoonom v Burmi, in jih šest sestrelili. Odtlej so se spopadi vršili vse gosteje. Japonci so silili proti Burmi, od koder je vodila preskrbovalna pot za Kitajsko, pa so vselej naleteli na »leteče tigre« in se morali z njimi spopadati. Ameriški časopisje jih je dvigalo v nebo, posebno tiste, ki so se posebno odlikovali. Povečini so bili to izrazito surovi tipi, ki so se na tleh opijali do nezavesti, ugonabljali velikanske količine vohajke, uganjali vsakovrstne nasilnosti, v zraku pa so tvegali življenje, da bi čimprej obogateli.

Kar je najbolj presenetljivo, je to, da jih je razmeroma malo padlo. V zračnih spopadih je padlo samo osem pilotov, dva sta bila ubita na zemlji, devet v zračnih incidentih, štirje so bili proglašeni za pogrešane. Vse to se je zgodilo v roku sedmih mesecev, nakar so bili »leteči tigri« zamenjani z rednim letalstvom, ki so ga bile ZDA poslate Cangkajško. V teh sedmih mesecih so Chennaultovi »tigri« sestrelili 286 japonskih letal, za vsako so prejeli 500 dolarjev. Končna vsota je torej morala biti kar čedna! Baje je bilo po njihovi zaslugi ob življenju več kot 150 japonskih letalcev.

Na koncu je ameriška vlada postavila zahtevo, da se »tigri« vključijo v redno letalstvo, Chennault pa je izjavil, da je bil to rezultat zavisti ameriške letalske komande in pilotov, ki so se zbal konkurence »tigrov«, še posebno pa zavisti, ker so leti prejimali za vsako sestreljeno letalo nagrado 500 dolarjev.

Kakih dvajset »tigrov« se je zatem zaposlilo na kitajskih transportnih linijah, ostali so sprejeli mesta v ameriških letalskih družbah ali pa so vstopili v redno ameriško vojno letalstvo, kjer so nadaljevali z borbo, seveda ob precej slabših

pogojih, zakaj vabljivih 500-dolarskih nagrad tu ni bilo. Sam Chennault se je reaktiviral in je od kapetana postal brigadni general. Robert Neale, eden najslavnejših »tigrov«, je postal podpolkovnik, mnogi drugi pa so prejeli čin majorja ali kapetana. Poleg tega so od Cangkajške prejeli še številna odlikovanja.

Po končani vojni so se imeli vrniti v domovino, toda vtem je začela na Kitajskem državljanska vojna. Chennault, ki je ostal na Kitajskem in se tam poročil z neko Kitajko, je ponovno začel krog sebe zbirati nekdanje »tigre«. Ustanovil je svojo privatno letalsko družbo za zračni transport. In tako se je biva »American Volunteer Group« spremenila v »Civil Air Transport«. Dokler je Cangkajšek zdržal na kitajskem kopnu, se je tudi Chennault zdržal tu, zatem se je skupno s njim umaknil na Formozo.

Postavlja se vprašanje: od kje ogromni kapital s katerim se je lahko lotil tega nenavadnega posla. Brez dvoma stoji za njim še kdo drug, on sam pa je vse stvari posodil samo svoje ime.

Danes še vedno razpolaga z najmanj sto letali, lovci, bombniki, velikimi štirimotornimi transportnimi letali itd. Chennault je bil posebno aktiven v času korejske vojne, kjer je bila njegova »kompanija« angažirana pri transportu vojaških enot, materiala in ranjencev. Pri tem je zaslužil ogromne vsote.

Njegova baza je v Tajpehu na Formozi, kjer si je na neki ladji uredil uradne prostore in nekaj elegantnih salonov za »very important persons« (zelo važne osebnosti), med katere spada tudi stari Cangkajšek, ki smatra Chennaulta za svojega intimnega prijatelja.

Starega Chennaulta pa v poslih vse bolj zamenjuje njegov sin Joe Chennault, tudi on letalec, ki se je tudi boril v vrstah »tigrov«. Kitajska je torej za starega Chennaulta izrečen »posel« kakor je tudi bila za marsikoga, s to razliko, da je to »stari gusar« vedno odkrito priznal in imenoval s pravim imenom, vtem ko so to drugi prikrivali in to delali za hrbtom koga tretjega.

S A H Mariborsko okrožje — Celjsko okrožje 61:25

V nedeljo, 12. decembra 1954, so odigrali šahisti Mariborskega in Celjskega šahovskega okrožja tradicionalni dvoboji. Zmagali so igralci Mariborskega okrožja z visokim rezultatom 61:25. To pa ni nič čudnega, saj so bili mariborski šahisti večinoma drugokategorični, medtem ko so bili šahisti Celjskega šahovskega okrožja večinoma igralci III. in IV. kategorije. Tega dvoboja se je udeležilo tudi 8 igralcev šahovske sekcije SD »Rudarja« in 1 šahist »Svobode« v Trbovljah. Revirski šahisti so dosegli na tem tekmovalju sledeče uspehe:

Na 11. deski je Jazbec ml. iz Trbovelj remiziral z Daskom, na 12. deski je Drnovšek izgubil s Černjakom, na trinaesti je Jazbec st. remiziral s Krepelkom, na 38. je Šrbec remiziral, na 39. deski je Irt izgubil partijo, prav tako Jordan na 40. deski, na 41. in 42. sta Ovnič in Špiler izgubila igro, medtem ko je Gola na 43. deski remiziral. H. J.

Kino »Svoboda« — Centere v Trbovljah

bo imel na sporedu ameriški film

»PRAZNIK V RIMU«

Razpored predstav bo razviden z lepakom.

Takoj po Novem letu, v torek, dne 4. januarja, bomo predvajali ameriški barvni film

»V VRTINCU«

Ta film bo istočasno na sporedu v kinu »Svoboda« — Centere in kinu »Svoboda« — Trbovlje II.

Podroben razpored predstav bo razviden z lepakom in letakom.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so spremili na zadnji poti mojo ženo

PAVLO OBLAK

Ij darovali vence in ji pomagali v poslednjih trenutkih

Zaljubljeni mož Hinko

in ostalo sorodstvo

— Ta Chawean je tepec, ki ga nikoli ne bo srečala pamet.

— Torej ni upanja, da bi postal moj mož? — je vprašala gospodična Lota.

— Pri teh pogojih ne! — je odvrnil oče. — Dokler ne dokaže, da je dejanem, da ga je srečala pamet.

In gospod Williams je začel pripovedovati hčerki o linčanju črnca, o svojem razgovoru z gospodom Chaweanom, in dodal: Dal sem mu dovolj naukov za življenje!

Naslednjega dne je gospod Williams odpotoval po trgovskih poslih. Ko se je čez osem dni vrnil, je našel na svoji pisalni mizi pismo.

Spoštovani gospod! Zelo sem Vam hvaležen za nasvet, ki ste mi ga dali pred osmimi dnevi v denarnih zadevah. Tako sem se navdušil nad njim, da sem med vašo odsotnostjo pobegnil z Loto v Kanado. Zaradi reda Vam javljam, da sem vzel iz blaginje vso gotovino in vrednostne papirje.

Vaš

Chawean

Pod te besede pa je pripisala hčerka:

Dragi tata!

Prosiva za blagoslov. Obenem ti sporočiva, da nikakor nisva mogla najti ključev od blaginje in sva jo zato odprla s pomočjo nitroglicerina.

Tvoja

Lota.

— Imate premoženje?

— Nimam.

— Pa prosite za roko moje hčerke?

— Da!

— Vas ona ljubi?

— Da!

— Sedaj vam pa postavljam poslednje vprašanje: koliko denarja imate pri sebi?

— Šeststirideset dolarjev!

— Dobro. Govoril sem z vami več kot pol ure. Prosili ste me za nasvet v denarnih vprašanjih. Zato zahtevam od vas trideset dolarjev. Dolar za minuto.

— Oprostite, gospod Williams — se je skušal upreti mladi mož.

— Nimam česa oprostiti! — je z nasmehom odvrnil gospod Williams in pogledal na uro. Zahtevam enatrideset dolarjev, ker je spet pretekla ena minuta.

Ko je presenečen mladi mož plačal zahtevano vsoto, mu je gospod Williams ljubeznivo rekel:

— Sedaj pa vas prosim, da čimprej zapustite mojo hišo, sicer vas bom prisiljen vreči ven.

— A vaša hčerka? — je vprašal mladenič že med vrati.

Takemu bedaku svoje hčerke ne dam! — je rekel Williams mirno. — Izginite čimprej, sicer boste požrli lastne zobe.

— No, lepega zeta bi dobil! — je rekel gospod Williams svoji hčerki, ko je mladi mož odšel.

VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN OSTALEMU DELOVNEMU LJUDSTVU
ZELITA
SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1955

KOLEKTIV IN UPRAVA
TRGOVSKEGA PODJETJA

„ŽELEZNINA“ V TRBOVLJAH

VSE, KAR POTREBUJETE ZA GRADNJO, ZA UREDITEV STANOVANJ, ZA GOSPODINJSTVO ALI PA KAR POTREBUJEJO OBRтна IN SORODNA PODJETJA — VSE TO VAM NUDI TRGOVSKO PODJETJE

„ŽELEZNINA“ - TRBOVLJE

BARVE, LAKE VSEH VRST, FIRNEŽ, TERPENTIN, RAZNE ČOPIČE, KLEJ, RAZNA OLJA, ŠIPE, STEKLO, PORCELAN, KERAMIKO, EMAJLIRANO POSODO, POCINK NO POSODO, ŠIPE PO MERI; VSTAVITEV ŠIP PREVZAMEMO ZA CELE STAVBE, NUDIMO STEVILNIKE, UVOŽENE IN DOMAČE, PLOŠČICE, GLINASTE IN KMEČKE PEČI TER SALONSKE KOMPLETNE KOPALNICE, RAZNE VRSTE ŠTEDILNIKOV, REŠOJEV, VSE VRSTE ŽELEZNINE TER VES GRADBENI MATERIAL, OPEKO, TRSTIKO, NADALJE CEMENT, OPEKO IN PODOBNO

„POTROŠNIK“ HRASTNIK

želi vsem potrošnikom in vsemu delovnemu ljudstvu kolektivi trgovine »POTROŠNIK«, pekarni »POTROŠNIK« in gostinskega podjetja z obrati »POTROŠNIK« Hrastnik-Logar (na Hribu), »LOGAR« pri kolodvoru in Zadrúžni dom Prapretno.

Vsem našim cenjenim odjemalcem se zahvaljujemo za obisk v letu 1954 ter obljublamo, da bomo tudi v letu 1955 storili vse, da zadovoljimo naše odjemalce z izbiro, kvaliteto in nizkimi cenami blaga ter s solidno postrežbo.

Naše geslo bo tudi v letu 1955:

NIZKE CENE — BOGATA IZBIRA — HITRA POSTREZBA!

Ne pozabite, da lahko vse, kar želite za dom, za kuhinjo, za svojo družino, za gradnje — gradbeni material, za opravo stanovanja — pohištvo, kauče, otomane in podobno, dobite poceni in hitro pri »POTROŠNIKU« V HRASTNIKU.

Po želji sprejemamo naročila!

V pekarni »POTROŠNIK« Hrastnik pa vam je na razpolago vsak dan sveži kruh, žemljice in vsakovrstno pecivo.

Za dobro pijačo in jestvine pa vam poskrbe gostinski obrati

„POTROŠNIK“ - HRASTNIK:
LOGAR (na Hribu), LOGAR (pri kolodvoru), ZADRÚŽNI DOM (Prapretno) in obrat »Potrošnik« v Hrastniku.

PRIPOROČATA SE IN ŽELITA VSO SREČO V NOvem LETU

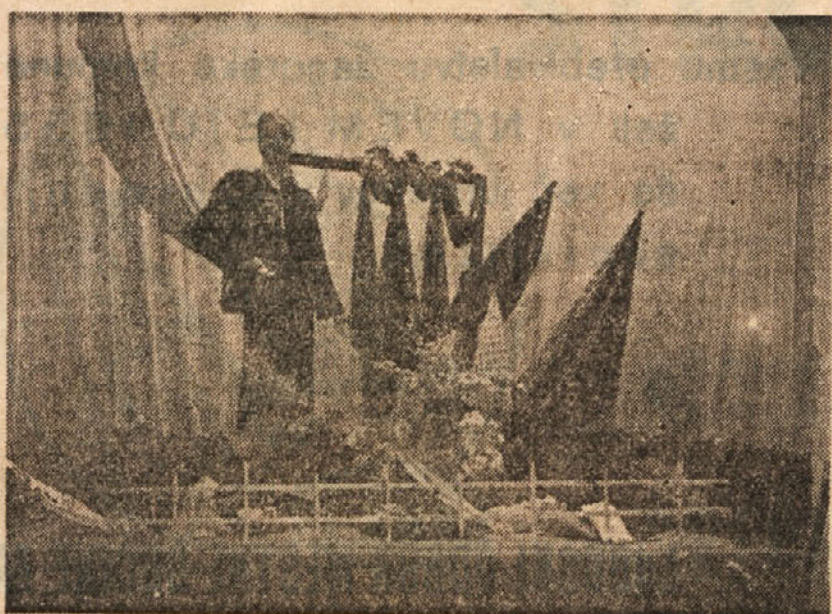
kolektiv in uprava

**„POTROŠNIK“
HRASTNIK**

POSTREŽEN?

KJE SI NAJBOLJE

V poslovalnicah
trgovskega podjetja „IZBIRA“ TRBOVLJE

Kolektiv trgovskega podjetja

„IZBIRA“ v TRBOVLJAH
Z VSEMI POSLOVALNICAMI

čestita vsem potrošnikom in jim želi

srečno in veselo NOVO LETO 1955

Pridite in obiščite nas in prepričali se boste, da lahko vse, kar želite, dobite
v naših poslovalnicah

MNOGO SREČE V NOVEM LETU IN TO
OB DOBRI POSTREZBI IN IZVRSTNI
KAPLJICI

Srečno in veselo Novo leto 1955

želi

**GOSTINSKA ZBORNICA
za OKRAJ TRBOVLJE**

z vsem svojim članstvom
vsem delovnim ljudem naše Jugoslavije!

Borbene pozdrave pošilja in srečno NOVO
LETO 1955 želi vsem slovenskim rudarjem

**REPUBLIŠKI ODBOR
RUDARJEV SLOVENIJE
TRBOVLJE**

Naprej v nove zmage za izgradnjo socializma!

Kolektiv obrtnega podjetja

„Rog“ Trbovlje

(prej »Masopromet«)

z vsemi poslovalnicami želi vsem svojim
odjemalcem **SREČNO NOVO LETO 1955!**

Delovni kolektiv trgovskega podjetja

„PRESKRBA“ v Trbovljah

iskreno čestita vsem odjemalcem k dose-
ženim uspehom in jim želi
SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955!

TRGOVINSKA ZBORNICA za okraj Trbovlje

s svojim članstvom želi delovnemu ljudstvu

*mного sreče
in uspehov
v novem letu 1955!*

Ob dobri kapljici in zvokih godbe se bomo
zavrteli v Novo leto.

Vsem svojim cenjenim gostom želi
SREČNO NOVO LETO 1955

Gostinsko podjetje „Turist“ v Trbovljah
z vsemi poslovalnicami

Srečno Novo leto 1955

želi vsem rudarjem zasavskega bazena

Sindikalna podružnica rudarjev v Trbovljah

Na svidenje
na Silvestrovo na Partizanskem vrhu!

Kolektiv podjetja

IMPORT - **CHEMO** - EKSPORT
LJUBLJANA

čestita vsem svojim cenjenim odjemalcem
in vsem ostalim ter jim želi

SREČNO NOVO LETO 1955!

Ljudski odbor mestne občine Trbovlje

Mestni komite ZKS,
Mestni odbor SZDL
ter
Mestni odbor ZB NOV
Trbovlje

želim vsemu delovnemu ljudstvu
trbovejske k o m u n e

srečno in uspehov polno
NOVO LETO 1955

Vsemu prebivalstvu zagorske komune
želi v **NOVEM LETU 1955**
še več uspehov v izgradnji
socializma

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE ZAGORJE

Državni obrtni mojster
MAKS ŠKRINJAR
Zagorje

želi vsem svojim odjemalcem mnogo sreče
in uspehov v **NOVEM LETU 1955!**

Kolektiv
Radio-Centra v Zagorju

želi vsem svojim odjemalcem
SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955!

Prodajamo radijske sprejemnike in razne
vrste elektrotehniškega materiala po zmer-
nih cenah.

Mnogo uspehov in sreče

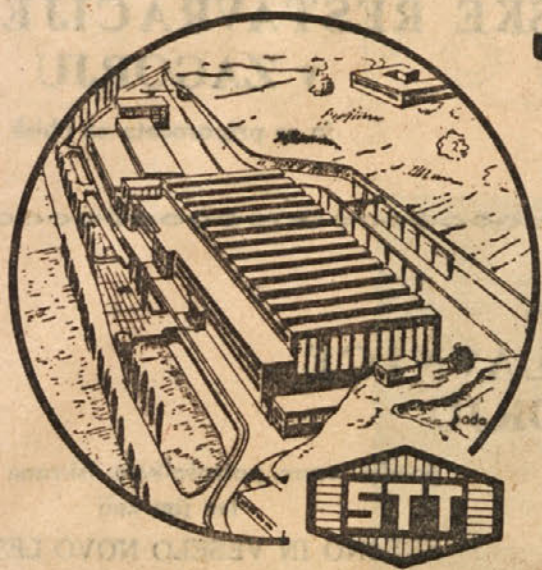

1955

V
N
O
V
E
M
L
E
T
U

ŽELI SVOJIM ODJEMALCEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM

„SEGESTICA“-SISAK

STROJNA TOVARNA TRBOVLJE

ČESTITA SVOJEMU DELOVNEMU KOLEKTIVU, VSEM
POSLOVNIM PRIJATELJEM IN VSEM DELOVNIM KOLEK-
TIVOM OKRAJA TRBOVLJE

SREČNO NOVO LETO 1955

TER JIM ŽELI ŠE NADALJE MNOGO USPEHA PRI DELU!

**PROJEKTIRAMO,
PROIZVAJAMO
in MONTIRAMO**

Prevzamemo v delo vse vrste
strojev navedene skupine

Zahtevajte naše prospekte!

TRANSPORTNE NAPRAVE:

TRANSPORTNE TRAKOVE IZ GUMIJA: PRENOSNE, PRE-
VOZNE, FIKSNE, ENOSMERNE, REVERZIRNE IN POMIČNE.
JEKLENE TRANSPORTERJE VSEH VRST IN DIMENZIJ.
ENO- IN DVOVERIŽNE STRGALNE TRANSPORTERJE.
MEHANIČNE NAKLADALCE.
VISEČE IN JAMSKE ŽIČNICE IN DRUGO.

NAPRAVE ZA SUHO IN MOKRO SEPARIRANJE
PREMOGA IN OSTALIH RUD.

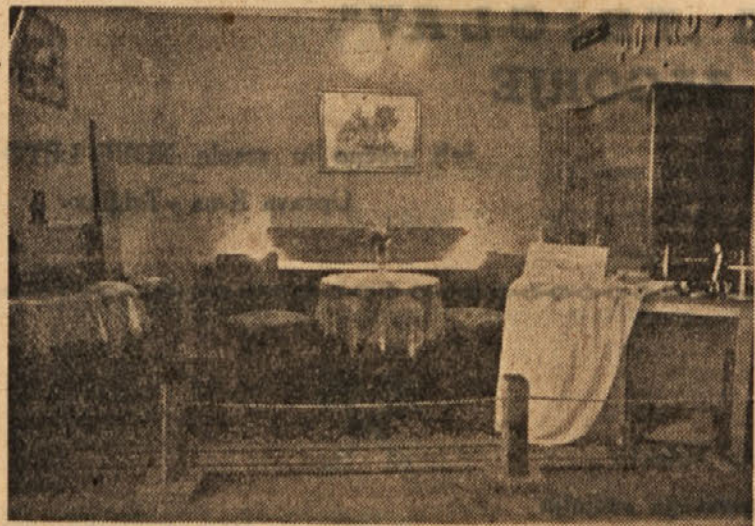
OPREMA RUDNIKOV:

KOMPLETNE OPREME RUDARSKIH OKEN S KLETKAMI
ALI SKIPI, NAPRAVE ZA POGLABLJANJE OKEN.
ELEKTRIČNA VITLA OD 6 DO 42 kW Z ENIM ALI DVEMA
BOBNOMA.
ROČNA VITLA OD 3 DO 5 TON IN DRUGO.

POHISTVO, GALANTERIJO, VSAKOVRSNO MANUFAK-
TURO IN ŠPECERIJO

vse, kar želiš, to dobiš v poslovalnicah
trgovskega podjetja

„POTROŠNJA“ TRBOVLJE

PODLESNIK — Trbovlje II
RUDNIŠKI MAGAZIN (špecerija)
RUDNIŠKI MAGAZIN (manufaktura)
PRI »MAHKOVCU«
»ZA SAVO«
NA POSETJU
PRI »ŠTIHU«

Pridružujemo se čestitkam vseh ostalih delovnih kolektivov in
čestitamo vsem potrošnikom ter jim želimo

srečna in vesela Nova leto 1955

Za obisk se priporočajo kolektivi poslovalnic trgovskega podjetja
»POTROŠNJA« V TRBOVLJAH

Srečno in uspehov polno NOVO LETO 1955
želi delovni kolektiv gostinskega podjetja

„Majolka“ v Trbovljah

z vsemi gostinskimi obrati

Dobro kapljico in še marsikaj dobiš le pri
»Majolki« v Trbovljah

Delovni kolektiv in uprava

ELEKTRARNE TRBOVLJE

želita vsemu delovnemu Zasavju

**SREČNO IN USPEHOV POLNO
NOVO LETO 1955!**

TRGOVSKO PODJETJE

„PRESKRBA“

ZAGORJE

V svojih poslovalnicah:

Rudnik, Ahčan, Košenina, Bajcer in
v Kisovcu nudi podjetje cenjenim
odjemalcem razne vrste blaga po
solidnih cenah. — Priporoča se za
obisk in želi vsem potrošnikom

SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1955

VESELO IN SREČNO NOVO LETO 1955

želi vsem našim naročnikom kolektiv

ČEVJARSTVA
ZAGORJE

in se priporoča

Mestni komite ZKS - Zagorje

Vsem svojim članom in vsem delovnim
kolektivom ter ostalim delovnim ljudem
želimo v novem letu 1955 še več zmag v boju
za napredek in srečo delovnega ljudstva

**Srečno in uspehov
polno novo leto
1955**

želi vsem občanom

Občinski ljudski odbor Trojane

s svojimi podjetji: Mesarija, Gostilna, na-
dalje Občinski odbor ZKS, SZDL, ZB NOV,
KDZ, KZ ter Turistična gostilna (pri Konj-
šku), kjer dobite vse, kar želite

Kmetijska zadruga
v Zagorju

želi vsem svojim članom in potrošnikom
SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955

Vsem svojim naročnikom želi
srečno in uspehov polno novo leto 1955

kolektiv

Slikarstva in pleskarstva
Zagorje

Srečno in veselo Novo leto 1955
želita vsem svojim cenjenim gostom
kolektiv in uprava

RUDNISKE RESTAVRACIJE
v ZAGORJU

in se priporočata za obisk

Kolektiv

MESTNE KLAVNICE
v ZAGORJU

pošilja vsem potrošnikom iskrene čestitke
ter jim želi

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955

Kolektiv

RUDNIKA RJAVEGA
PREMOGA v Zagorju

želi vsem svojim odjemalcem ter vsemu
delovnemu ljudstvu socialistične Jugoslavije

mnogo sreče in uspehov v NOVEM LETU 1955

Najboljša postrežba je pri »POTROŠNJI«!

Kolektiv trgovskega podjetja

„POTROŠNJA“ v Zagorju

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
srečno Novo leto 1955

Vsem obiskovalcem

KINA „TRIGLAV“
ZAGORJE

želi srečno in veselo NOVO LETO 1955
Uprava Kina »Triglav«

Delovni kolektiv
Irgovskega podjetja

„IZBIRA“

v Zagorju

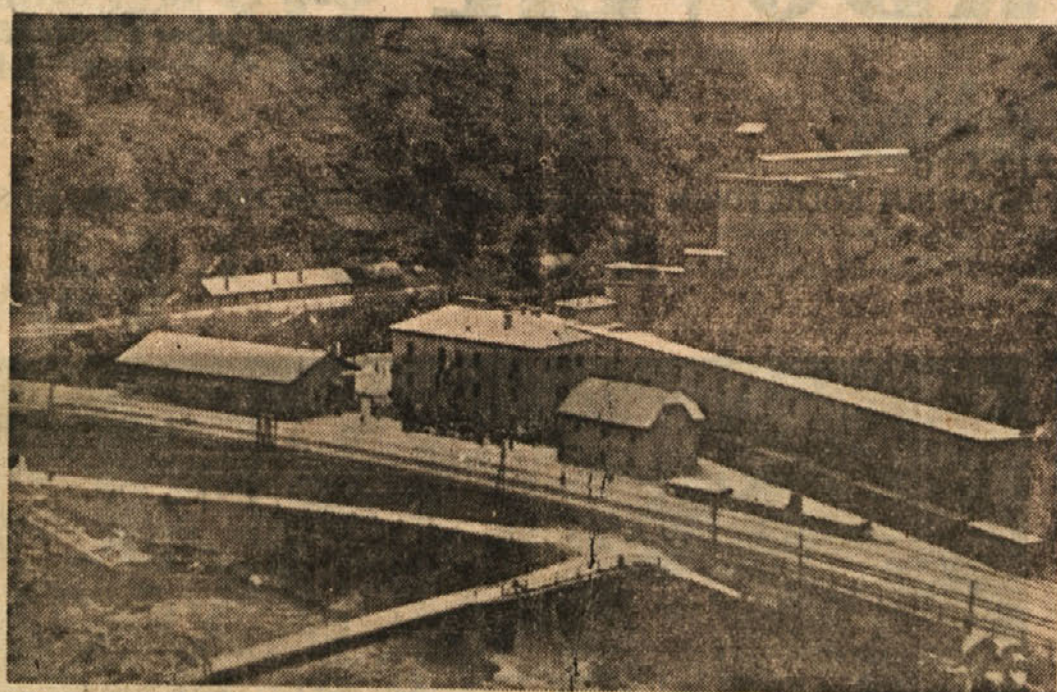
s poslovalnicami:

Toplice (Mihelčič), Potoška vas (Franck),
Dolenja vas (Ernejc), Loke (Sršen), »Sadje
in zelenjava« na trgu v Toplicah in v Za-
gorju želi vsem potrošnikom

srečno in veselo Novo leto 1955

Oglasite se v naših poslovalnicah ter se
prepričajte o solidnih cenah, bogati izbiri
ter dobri postrežbi

VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN VSEM DELOVNEMU LJUDSTVU ČESTITA K
NOVEMU LETU 1955

DELOVNI KOLEKTIV

IN UPRAVA

CEMENTARNA - TRBOVLJE

PROIZVAJAMO ŽE 77 LET PRVOVRSTNI VISOKOV REDNI PORTLAND CEMENT ZNAMKEN 400 IN C 500

ČESTITKAM K DOSEŽENIM USPEHOM SE PRIDRUŽUJEJO IN SREČNO NOVO LETO 1955
ŽELE TUDI »OSNOVNA ORGANIZACIJA ZK«, »SINDIKALNA PODRUŽNICA« IN »GASILSKO
DRUŠTVO CEMENTARNE«, DELAVSKO KULTURNOPROSVETNO DRUŠTVO »SVOBODA
ZASAVJE« TER »GOSTISČE »SVOBODE« V ZASAVJU« IN »KINO-ZASAVJE«

SPLOŠNO ČEVLIJARSTVO TRBOVLJE

želi svojim naročnikom

SREČNO NOVO LETO 1955!

CEMENTNINE - CELJE

Mariborska cesta 16

obrat:

KAMNOSEŠTVO
CEMENTARSTVO
PECARSTVO

čestitajo

vsem delovnim ljudem in
jim žele

SREČNO NOVO LETO 1955

TRGOVSKO PODJETJE

„NAPREDEK“ Domžale

želi vsemu delovnemu ljudstvu Slovenije

MNOGO SREČE IN USPEHOV V NOVEM LETU 1955

STROJNO PLETILSTVO v Zagorju

vsem našim odjemalcem želimo

SREČNO NOVO LETO 1955!

Kolektiv Trgovskega podjetja

„KURIVO“ MARIBOR

želi svojim dobaviteljem in odjemalcem

SREČNO TER USPEHOV POLNO NOVO LETO 1955

PRODAJAMO NA VELIKO IN MALO VSE VRSTE PREMOMA, DRV
IN KOKSA TER GRADBENI MATERIAL KOT: CEMENT, APNO,
OPEKO, SALONITNE IZDELKE, BITUMENSKE IZOLACIJSKE MASE,
PARKETE itd. — TELEFON: MARIBOR 28-30 IN 24-91.

POČITNIŠKI DOM

NA

IZLAKAH

SINDIKALNI

Čestitamo vsem delovnim kolektivom Za-
savja, zlasti pa sindikalni podružnici obrata
Kisovec rudnika Zagorje, ki je poslala iz
svojih vrst največ oddiha potrebnih rudar-
jev v Počitniški dom.

OSTALE PODRUŽNICE POSNEMAJTE TO PODRUŽNICO!

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR TRBOVLJE

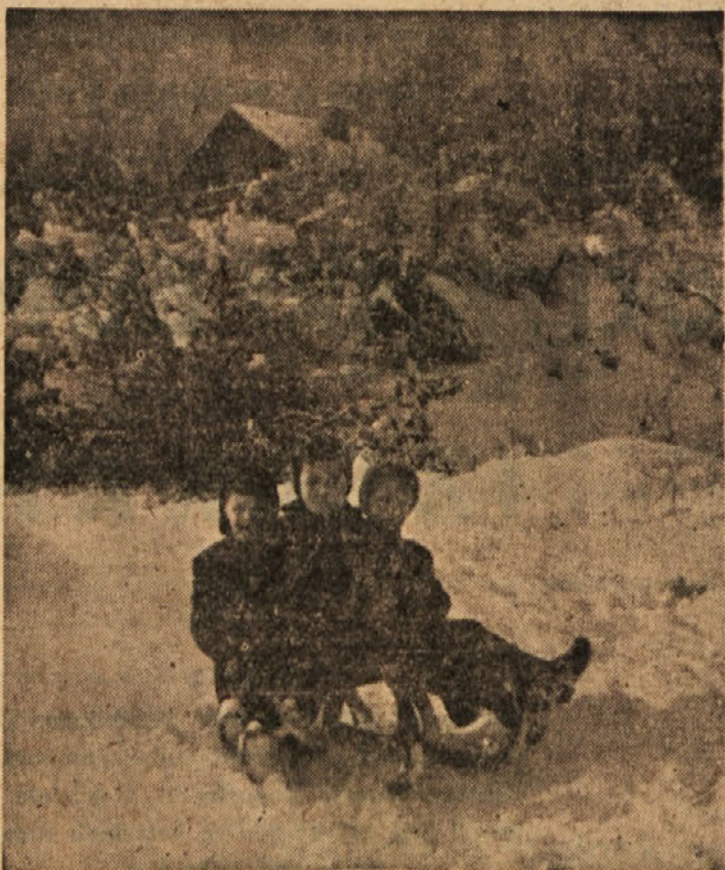
Okrajni komite ZKZ Trbovlje - Okrajni odbor
Socialistične zveze delovnega ljudstva - Okrajni
odbor ZB NOV - Okrajni komite LMS Trbovlje ter
Okrajni odbor Združenja rezervnih olicijev okraja
Trbovlje

ČESTITAJO

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM K DOSEŽENIM USPEHOM TER JIM ŽELIJO SREČNO IN USPEHOV POLNO

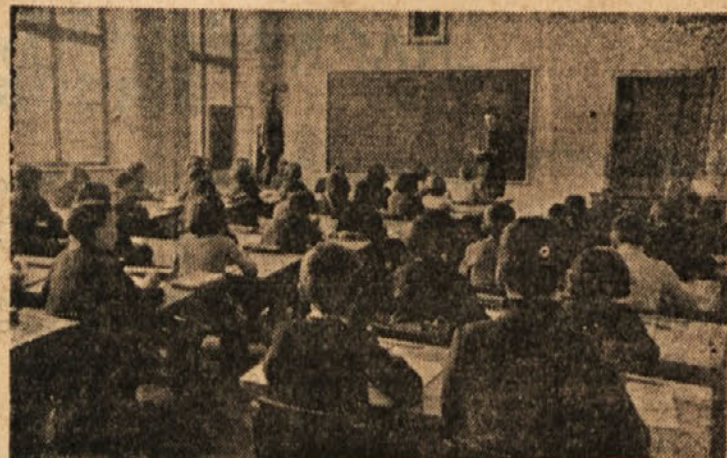
NOVO LETO 1955

*Mladina,
naša bo-
dočnost -
up in naša
radost -
njej po-
sveča tudi
naša ljud-
ska oblast
vso skrb!*

NASMEJANIH OBRAZOV zrejo naši najmlajši v bodočnost;

ŽE V OTROŠKIH VRTCIH SE SEZNANJAJO S STOTERO ZANIMIVIMI
STVARMI — V LEPO UREJENIH ŠOLAH SE NAŠ MLADI ROD UČI IN USPO-
SABLJA, SPOZNAVA SVOJE OKOLJE, DA, KO DORASTE, NADALJUJE
DELO V INDUSTRIJI IN KMETIJSTVU, V PROSTEM ČASU PA SI POISČE
UTEHO IN RAZVE-
DRILO V NARAVI,
V KULTURNOPRO-
SVETNEM DELU,
SPORTNIH IGRI-
ŠCIH IN TELOVAD-
NICI

DELOVNI KOLEKTIV IN UPRAVA

Steklarne Hrastnik

čestitata vsem svojim odjemalcem in delovnim kolektivom naše socialistične Jugoslavije k doseženim uspehom v letu 1954 in jim želita

Srečno in veselo Novo leto 1955!

Izdelki Steklarne v Hrastniku so solidno izdelani ter bo tudi v bodoče naša naloga, da zadovoljimo z našimi izdelki najširše ljudske množice.

IZBOLJSUJEMO KVALITETO!
ZNIZUJEMO CENE!
PROMPTNA DOBAVA!

Vse, kar želiš, to dobiš v poslovalnicah trgovskega podjetja

„Postrežba“ - HRASTNIK

dobro pijačo, razna jedila, hitro in solidno postrežbo pa v poslovalnicah gostinstva

„Jelka“ - HRASTNIK

vsak dan sveže meso, razne mesne izdelke priporočata MESA-RIJA in KLAVNICA v Hrastniku.

Vsak dan svež kruh in dobre žemljice pa v

Pekarni - HRASTNIK

Vsem našim odjemalcem čestitajo in želijo še mnogo nadaljnjih uspehov v NOvem LETU 1955:

kolektivi podjetij »POSTREŽBA«, gostinstva »JELKA« ter MESARIJE, KLAVNICE in PEKARNE!

Na svidenje!

Na svidenje!

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE KEMIČNIH IZDELKOV v HRASTNIKU

želi vsem svojim odjemalcem in vsem delovnemu ljudstvu
SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955!

SREČNO NOVO LETO 1955

želi

DELOVNI KOLEKTIV
Trgovskega podjetja

DOL pri HRASTNIKU

TRGOVINA — GOSTILNA — KLAVNICA — MESNICA

Tudi v bodoče se bomo zavedali svojih dolžnosti do naših odjemalcev. — Na svidenje!

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

„Preskeba“ V HRASTNIKU

s poslovalnicami želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955!

Prepričajte se v naših poslovalnicah o kvaliteti blaga, nizkih cenah in dobri postrežbi ter povejte to še drugim! Na svidenje!

Najbolje si postrežen z dobro pijačo in mrzlimi jedili

v okrepčevalnici pri Steklarni v Hrastniku

Vsem svojim cenj. gostom iskrene čestitke
in mnogo uspehov v novem letu 1955!

Občinski ljudski odbor DOL PRI HRASTNIKU

želi

vsem svojim volivcem v bodočem letu 1955
v okviru komune Hrastnik mnogo uspehov!

Mnogo uspehov pri graditvi socializma
v gospodarskem letu 1955
želi delovnim ljudem kolektiv podjetja

»TESAR« LJUBLJANA

Izvršujemo vsa popravila motorjev, radijskih aparatov, elektro- in vodo-
vodne instalacije, previjanje elektromotorjev, stavbno in galanterijsko
kleparstvo ter vsa ključavničarska dela.

Kovinsko-elektrotehnična instalaterska delavnica V TRBOVLJAH, ULICA 1. JUNIJA ŠTEV. 28

Vsem našim naročnikom želi kolektiv podjetja
SREČNO IN VESELO NOVO LETO!

Dobro obrit, dobro ostrižen boš pri nas — vse vrste ondulacije izvršujejo

Brivnice v Trbovljah

Vsem našim strankam želimo SREČNO NOVO LETO 1955!

Kolektiv BRIVNIC V. TRBOVLJAH

KOLEKTIV

Restavracije „Strojne tovarne Trbovlje“

želi vsem svojim cenjenim gostom

SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1955!

Dobra jedila in pijačo dobite le v restavraciji STT (pri Zavrašku)

Kmetijska zadruga »STUDENCI« (Gostilna Spanc)

želi svojim gostom

SREČNO NOVO LETO 1955

in se priporoča za obisk!

Narod je kulturni šele takrat, kadar je kulturna njegova vas! Knjiga
nas uči in vzgaja — zato ne pozabi si kupiti vedno najnovejše knjige v

KNJIGARNI TRBOVLJE

Vsem odjemalcem in ostalim pa želi kolektiv knjižarne

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955!

SREČNO IN USPEHA POLNO NOVO LETO 1955!

želi vsemu delovnemu ljudstvu

DELOVNI KOLEKTIV GRADBENEGA PODJETJA

»ZASAVJE«

TRBOVLJE III, SAVINJSKA CESTA

Najboljše pohištvo se dobi pri

Strojnem mizarstvu TRBOVLJE

Kolektiv podjetja želi vsem naročnikom in odjemalcem

SREČNO NOVO LETO 1955!

Obiščite nas in prepričali se boste o solidnosti naših izdelkov!

KOLEKTIVI PODJETJA

SLIKOPLESK, FOTO IN REKLAMNI SERVIS-TRBOVLJE

želijo svojim naročnikom

SREČNO NOVO LETO 1955!

Dalmatinska klet v Trbovljah (Grnkov č)

Vsem svojim gostom želimo

SREČNO NOVO LETO 1955!

Z dobro kapljico se priporočamo za obisk!

KOLEKTIV

PEKARNE IN SLAŠČIČARNE v Trbovljah

želi vsem svojim odjemalcem

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955!

KOLEKTIV PODJETJA

„Mesa“ TRBOVLJE

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1955

Srečno Novo leto 1955!

želijo svojim naročnikom in odjemalcem:

MILOŠ SKERBIC — krojaštvo, Trbovlje II,
HAUZI SAMI — slaščičarna, Trbovlje II,
GABRIJEL JAKOB — krojaštvo, Trbovlje II,
ZVONKO ARNŠEK — krojaštvo, Trbovlje I
in se priporočajo.

KOLEKTIV KROJAŠTVA IN ŠIVILJSTVA

»Moda« v Trbovljah

želi svojim odjemalcem SREČNO NOVO LETO 1955!

Vsem našim potrošnikom in preko njih ostalemu delovnemu ljudstvu Radeč in okolice želita delovni kolektiv in uprava

Splašnega tegavskega podjetja RADEČE

s poslovalnicami v Radečah, Zidanem mostu in Papirnici

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955!

SREČNO IN USPEHOV POLNO

NOVO LETO 1955

želi vsem volivcem na področju bodoče radeške KOMUNE

**Ljudski odbor
Mestne občine Radeče
Mestni komite ZKS
SZDL Radeče ter
ZBNOV Radeče**

Vsem svojim odjemalcem in vsem delovnim ljudem želita

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955

kolektiv in uprava

**PODJETJE ZA PRIDOBIVANJE
PREMOGA NA SAVI
IN KURIVO - PROMET RADEČE**

KOLEKTIV

**Kolodvorske
restavracije
Zidani most**

čestita vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije in mu želi
SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955!

Našim cenjenim gostom nudimo kvalitetna in izbrana jedila ter dobro pijačo. Okrepčajte se na potovanju v naši restavraciji in zadovoljni boste potovali dalje.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955

želi vsem svojim odjemalcem

**KOMUNALNA UPRAVA
LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE
RADEČE**

Slikarska, pleskarska, mizarska, zidarska in vsa ostala dela izvršujemo solidno in pocenil

Borbene pozdrave vsem delovnim kolektivom ob zaključku letošnjega leta in iskrene čestitke k doseženim uspehom pošilja delovni kolektiv

**Papirnice
Radeče**

in želi vsem

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955!

Vse sile bomo dali za napredek in razvoj radeške KOMUNE tudi v bodočem letu 1955!

Vsem delovnim kolektivom in ostalim čestita k uspehom ter jim
ŽELI SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1955

delovni kolektiv

**Industrije
gradbenega materiala
Radeče - Zidani most**

Ob dobri kapljici in veselih zvokih bomo šli v NOVO LETO!

Vsem našim gostom želita

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1955

Kolektiv in uprava

Gostinstva - Radeče

Kolektiv **Klavnice Radeče**

želi vsem svojim odjemalcem

VESELO IN SREČNO NOVO LETO 1955!

V naših mesnicah dobite vedno sveže meso in razne mesne izdelke po najnižjih dnevnih cenah.

Mnogo sreče in uspeha v novem letu
1955

želi vsem zadružnikom

OKRAJNA ZADRUŽNA ZVEZA TRBOVLJE

z vsemi kmetijskimi zadrugami

KZ TRBOVLJE, KZ DOBOVEC, KZ DOL PRI HRASTNIKU,
KZ LOKA, KZ RADEČE, KZ DOLE PRI LITIJI, KZ PODKUM,
KZ POLŠNIK, KZ ZAGORJE, KZ SENOŽETI, KZ MLINŠE,
KZ TROJANE, KZ ČEMŠENIK IN KZ IZLAKE.

Tudi v prihodnjem letu bo naša skrb, da se borimo za čimvečji
razcvet in razvoj zadružne misli.

„Zlatarstvo“

Trbovlje

želi vsem svojim odjemalcem

uspeha polno Novo leto 1955!

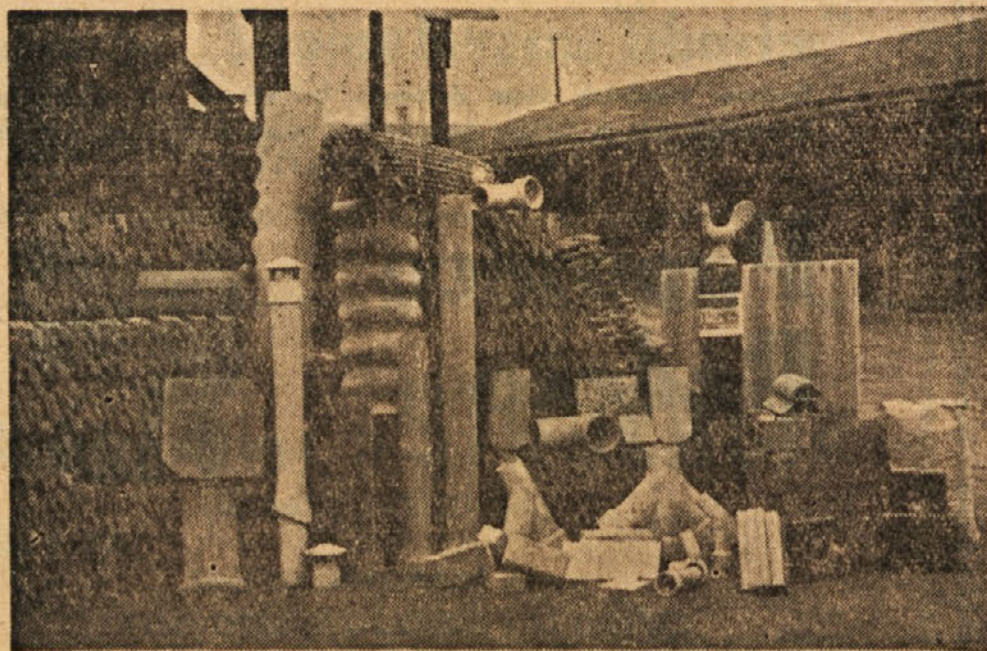
Izdelujemo vsa v zlatarstvo spadajoča dela
ter se priporočamo odjemalcem.

Okrajna obratna zbornica v Trbovljah

želi vsem svojim članom in delovnim obrtnim kolektivom
USPEHOV POLNO IN SREČNO NOVO LETO 1955!

Obrtna nabavno-predajna zadruga Trbovlje

želi vsem svojim zadružnikom-odjemalcem
SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1955!

ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, DOBAVITELJEM IN
DELOVNIM KOLEKTIVOM

mного uspehov v novem letu
1955

CEMENT-OPEKA

TRGOVSKO PODJETJE Z GRADBENIM MATERIALOM NA DEBELO
IN DROBNO

LJUBLJANA

ŠMARTINSKA CESTA ŠTEV. 21
TELEFON 30-140

OBENEM SE ZAHVALJUJE ZA DOSEDANJO NAKLONJE-
NOST IN SE SE NADALJE PRIPOROČA.
POSLUŽUJTE SE NAŠIH USLUG, UGODNIH CEN
IN SOLIDNE POSTREŽBE!

Srečno in uspehov polno

NOVO LETO 1955

želita vsemu svojemu članstvu

OKRAJNI SINDIKALNI SVET IN
IZVRŠNI ODBOR LJUDSKE PROSVETE
V TRBOVLJAH